Regd-No. N 150

वऱ्हाडसमाचार.

Berar-Samachar.

वर्ष ५१] आकोला---सोमवार तारीख ५ माहे मार्च सन १९१७ ई० [अंक १०

वर्गणीचे दर

आकोल्यांतील लोकांस........१ रुपया
बाहेरगांवीं ट. हां. .... २ रुपये.
वर्गणी आगाऊच घेण्याची वहिवाट आहे.

नोटीशीचे दर

दर ओळीस दीड आणा.
हेडिंगच्या दोन ओळी धरल्या जातील
नोटीस सुवाच्य असली पाहिजे.

सुचनाः— गुरुवारच्या आंत येणाऱ्या नोटीसा त्याच आठवड्यांत घेतल्या जातील. पापुढें येणाऱ्या नोटीसास स्पेशल चार्ज पडेल.

जाहिरात

मुंबई ब्यांकेची सेव्हिंग ब्यांक.

ह्या बँकेंत खालीं दिलेल्या अटीवर ठेवी ठेवतां येतात.

कोणत्याही वर्षाचे १ ले जानेवारी आणि ३१ दिसेंबर याच्या दरम्यान दोन हजार रुपये पर्यंत पैसा ठेविला जाईल.

ठेवी दोन अथवा अधिक इसमांच्या नांवावर ठेवतां येतील आणि तो पैसा त्यांपैकीं एकास अथवा जास्त इसमांस अगर त्यांपैकीं मयताचे मागें राहील त्यांस काढतां येईल.

व्याज दर साल दर शेकडा तीन रुप-याप्रमाणें दिलें जाईल. व्याजाची आकारणी प्रत्येक महिन्याची जी कनिष्ठ शिल्लक असेल तिजवर केली जाईल. मात्र दहा हजारावरील शिल्लक रकमेस व्याज नाहीं. नियमांच्या प्रती बँकेंत अर्ज केला असता मिळतील.

मुंबई ब्यांक } Lyon Scott
आकोला ९।९।०९ } एजंट

नो नं १

चांदीचीं भांडीं

नाशिक येथें तयार केलेलीं सर्व प्रकारचीं सुबक व बाटदार भांडीं आमचेकडे विक्रीस तयार असतात. माल माफक व्ही. पी. नें अगर रोखीनें पाठवूं. मालाचे खरेपणाबद्दल ग्यारंटी देऊं.

पुरुषोत्तम रामचंद्र वैशंपायन
रविवार पेठ नाशिक सिटी.
नो. नं. २

आयुष्याचा विमा.

विचार करण्यांत वेळ घालवून आपलें कर्तव्य करण्यास व्यर्थ उशीर करूं नका. आपले आयुष्याचा विमा धि एशियन कमर्शियल अशूअरन्स कंपनी लिमिटेड मुंबई, या देशी कंपनीमध्यें करणें प्रत्येक मनुष्याचें कर्तव्य आहे. बिना उतरण्याचे नमुने व माहिती आमचे वऱ्हाड आणि मध्यप्रांत चे फिरते एजंट रा. रा. वि. रा. सोमण यांजकडे अगर आमचेकडे मिळेल.

गांवोगांव हुशार एजंटाची जरूरी आहे.

सेक्रेटरीज
धी एशियन कमर्शियल अशूअरन्स
कं. लि. इस्माइल बिल्डिंग.
फोर्ट, मुंबई.
नो. नं. ८

काश्मीरी केशर.

पवित्र आणि अस्सल १८८ उत्तम कस्तुरी ३५, शुद्धशिलाजीत ८८ सुर्मा ममीरा ३ तो अंगूरी हींग २१, सुगंधित जीरा १ कागजी बादाम ८९ पौंड, बादाम मुरब्बा २ पौं. टिन १

काश्मीर स्टोर्स श्रीनगर नं० ५
नो० नं० ९

सचित्र) रंगभूमि. (मासिक

नाटकविषयाची चर्चा करणारें सचित्र मासिक वा. व. टपाल हंशील सह २८९ आणे आहे. पाहिजे तेव्हां सुरू करितां येते. नमुन्याचे अंकास ८४ आणे पांत जाहिरातीं घेण्याची सोय आहे. नाट्यविषयक पुस्तकें व सर्व प्रकारचीं नाटकें आमचेकडे मिळतात.

म्यानेजर— "रंगभूमि" पुणें किंवा
किर्लोस्कर संगीत मंडळी.
नो० नं० २६

सावंतवाडी येथील.

दशावतारी गंजिफा—उत्तम पानें व टिकाऊ पक्का रंग किंमत ·॥।·, १, १।, १॥, २, २॥, ते ६ रु. प. **बुद्धीबळजोड लांकडी**— किंमत ·॥।· १, १॥, २ ते ४ रु. प. **सोंगट्या जोड**— किंमत ·।·, ·॥·, ·॥।·, १, १॥, रु प. **खडावा जोड**— शिसवी व शिवणीचे वगैरे सामान घाऊक व किरकोळ आमचेकडे विकत मिळेल. मोठा क्या. मा फुकट

डी. आर. आळवणी, स्टेट सावंतवाडी
नो. नं. ३

खात्रीचा तयार केलेला.

ताजा अनंत मूळ.

नंबर १ ला ३॥ रु. शेर नं. २ रा २॥ रु. शेर ८ दिवसाची पूर्व मागणी केल्यास तांबूस मुळ्यांचा ताजा कूटन अच्छेराच्या वजनानें डब्यांत भरून पाठविला जाईल. गुण व घेण्याची रीत डब्यावर.

पत्ता

रामचंद्र सदाशिव मार्कंडे उद्धवजी
मोहला नागपूर शहर सर्कल नं. ६
नो० नं० ४

अमेरिकन सोन्याचे कधींच काळे न पडणारे दागिने

चंद्रहार किं. रु. ३।४ गोठ जोडीची किं. रु. १॥ २, २॥. पाटल्या जोडीची किं. रु. १॥, २, २॥. सरी किं. रु. ३ ४, ५, वज्रटीका रेशमांत गुंफलेली किं. रु. ३, ४. ठुशी रेशमांत गुंफलेली किं. रु. ५, ६. नथ उत्तम मोत्यांनीं बांधलेली किं. रु. ३, ४, ५. शिंपाच मोतीं लहान मोठें वाटेल तसें. सरीची किं. रु. १॥. २, ३. ४. अंगठी किं. रु. १, १॥, सलें अटपैलु जोडीची किं. रु. १॥ बांगड्या जोडीची किं. रु. १॥, २ ३॥ कोणत्याही प्रकारचा मापाचा दागिना मिळेल

पत्ताः—मगनलाल के. आणि कंपनी
गिरगांव मुंबई.

नो० नं० ५

हिंदुस्थानावर अरिष्ट.

हिंदुस्थानांतील रहिवाशांच्या पाठीस ज्वर व हिवताप यांचें अरिष्ट सदोदित लागलें आहे. पण त्याचा प्रतिकार करण्यास बाटलीवाला यांचें हिवतापाचें औषध व गोळ्या ह्या रामबाण आहेत. ताप किंवा शीतज्वर येणारसें वाटतांच हें औषध घ्यावें. किं. १ रुपया

बाटलीवाला यांच्या निस्तेज लोकांसाठीं शक्तिकारक गोळ्या

हें औषध घेतल्यानें भागवटा, मेंदूचे श्रम, चिरनाश, अशक्तता व क्षयरोगाचें मान त्याप्रमाणें अजीर्ण इ. इ. विकार तबडतोब दूर होतात किं रु. १८.

बाटलीवाला यांचें दंतमंजन.

हें दंतमंजन मायफळाशीं कांहीं इंग्रजी औषधांचा वैद्यकीय रीतीनें मिलाफ करून बनविलें आहे. किं. ८४

बाटलीवाल्याचें गजकर्णावर मलम.

यानें गजकर्ण, कुजळी, खरूज यांचा विकार एका दिवसांत नाहींसा होतो. किं. ८४

हीं औषधें सर्व औषधी विकणाऱ्या दुकानावर व डॉ. एच. एल. बाटलीवाला जे. पी. मु. वरळी लेबोरेटरी दादर, मुंबई यांजकडे मिळतात.

Dr. H L. Batliwala Sons & Co. Ltd.

N. N. 6 Dadar Bombay.

श्री दत्तात्रय अलंकारालय कोल्हापूर.

आमचे कारखान्यांत स्वतःचे देखरेखे खालीं, मुद्दाम तयार केलेले उत्तम सोन्याचे सुबक दागिने— मंगळसुत्र माळ, ठुशा-जोड, गुळाबाचीफुलें, बिल्वदळी टीका, मुदी अग्रफुलें सांखी व वाळ्याचीं वगैरे सर्व जातीचा माल—तसेच चांदीच्या मासोळ्या, चाळ, उपकर्णी, तांटें, वाट्या, गडवे, इत्यादि माफक दरानें मिळतील. आह्मी सर्व सोनें न्याशनलचें शंभर नंबरी वापरीत असतों. व डागाचा उपयोगही नियमितच केलेला असतो. यामुळें जिन्नस पांढरे पडण्याची अगर बाईट निवण्याची भीति बाळगण्याचें मुळींच कारण नाहीं. आमचे जिनसाची लाख काढून वजन तोलून पाहावें. गिऱ्हाइकांची खात्री करून देण्यास आह्मी तयार आहों. व्यापाऱ्यास कामिशन मिळेल ऑर्डरी प्रमाणें माल तयार करून देऊं. चांदी सोन्याचे खरेपणाबद्दल आह्मी जबाबदार आहों. माल रोखीनें अगर व्ही. पी. नें पाठविला जातो. ऑर्डरी बरोबर एक रुपया आगाऊ पाठविला पाहिजे.

श्रीदत्तात्रय अलंकारालय—कोल्हापूर
नो नं ७

जाहिरात

सर्वत्र लोकांस कळविण्यांत येते कीं, आमचा धाकटा भाऊ चंदनलाल मातादीन कलाल यांस आम्ही जें कुलमुखत्यार पत्र दिलें होतें ते आम्ही आज तारखेपासून रद्द केलें आहे. तरी आमचे संबंधी त्यांच्याशी कोणी देव देव खरेदी, विक्री, गहाण वगैरे कोणत्याही प्रकारचा व्यवहार केल्यास तो रद्द समजला जाईल, त्यांच्याशीं कोणी कोणतेही प्रकारचा व्यवहार करूं नये. कळावे तारीख २२-२-१७ इ.

सही

दर्शनलाल मातादीन कलाल राहणार जळगांव दस्तुर खुद

नो. नं. १०१

NOTICE.

The following extract from a Government of India, Home Department, Resolution No. 2951-2964, dated the 18th December 1914, is published for general information.

F. S. A. Slocock.

NAGPUR:
The 23rd February. 1917 } *Chief Secretary to the Chief Commissioner, Central Provinces.*

RESOLUTION.

2. Every native of India who contemplates proceeding out of India to foreign countries is strongly urged before leaving to furnish himself with an authoritative certificate of identity, in the appended form, signed by the Deputy Commissioner, in the case of residents of British India, and by the Political Agent in that of residents of Native States. In the case of a student the certificate should be signed by the head of his last school or college and countersigned by the Deputy Commissioner or Political Agent, as the case may be.

Appeals for assistance by destitute Indians who desire repatriation and by students who, owing to embarrassed circumstances, or unable to complete their course of education, cannot be dealt with satisfactorily unless the parties are in a position to produce evidence of identity. The possession of a certificate of identity will be specially useful to young men of good family, as it may enable the Secretary of State to obtain for them social and other attentions.

Those who are desirous, however, of travelling in countries where a passport will be necessary are advised to furnish themselves with such a document also before leaving India, in lieu of, or in addition to, a certificate of identity. It shold be remembered that no person is entitled to a passport, as of right, on the ground that he is a British subject, and the production before authorities outside India of a certificate of identity, unless supplemented by documentary evidence of respectability, is not sufficient to ensure that a passport will be granaed.

FORM OF CERTIFICATE OF IDENTITY

1 Name of applicant ______________________

2 Father's name and caste ______________________

3 Residence ______________________

4 Age of applicant ______________________

5 * Nationality of applicant ______________________

6 Social or pecuniary status of father (or guardian) ______________________

7 Date of probable deprture of applicant from India ______________________

8, Object of applicant's visit to Engnd (Europe) / America / Japan

Signature of Deputy Commissioner or Political Agent, or Head of School or College ‡

Signature of applicant

Dated ______________________

* i e., Whether a British subject by brith or by naturalization (or a subject of Native State.)

‡ Countersignature of the Deputy Commissioner or Political Agent should be obtained on certificates signed by Heads of schools or Colleges.

Note.—Holders of certificates of identity idtending to apply subsequently in England or elsewhere for a passport to visit a foreign country are warned that no person is entitled to a passport as of right on the sole ground toat he is a British subject. The production of a certificate of identity, therefore, will not ordinarily be sufficient to secure the grant of a passport, unless it is supplemented by documentary evidence of respectability, endorsed by a local Government or other autoority competent to issue passports in India, certifying that the holder is a fit and proper person to receive a passport.

No. N.

वऱ्हाडसमाचार

मिति फाल्गुन शुद्ध १२ शके १८३८

शिपाई होण्याची सवलत.

हिंदुस्थानांतलें ब्रिटिश सैन्य युरोपांत लढाईवर पाठवून त्याच्या जागीं हिंदुस्थानचें संरक्षण करण्याचे कामावर हिंदी लोकांच्या पथकाची नेमणूक करण्याचा जो विचार हिंदुस्थान सरकारानें केला आहे तो अत्यंत स्तुत्य आहे याविषयीं कोणाचा ही मतभेद नाहीं. हिंदुस्थानच्या लोकांविषयींचें गैरविश्वासाचें धोरण बदलून त्यांना विश्वासांत घेण्याचें सरकारानें ठरविलें आहे असा त्याचा अर्थ आहे व याचे परिणाम कालांतरानें ब्रिटिश साम्राज्याला व खुद्द हिंदुस्थानला अत्यंत हितकारक होतील याविषयीं आह्मांस तिळमात्र शंका नसल्यामुळें शिपाई होण्याची जी सवलत सरकार देत आहे तिचा फायदा आमच्या तरुण मंडळीनें अवश्य घ्यावा अशी आह्मी जोराची शिफारस करतों. गेल्या अडीच वर्षांत हिंदुस्थानांतलें ब्रिटिश सैन्य बरेंचसें लढाईवर पाठविण्यांत आलें असतां ही हिंदुस्थानानें आपली राजनिष्ठा अढळ राखून शांतता ठेविली या गोष्टीनें सरकारच्या मनांतला पूर्वींचा अविश्वास दूर होऊन त्याची जागा विश्वासानें पटकाविली आहे व रजपूत, पंजाबी, पठाण, मराठे, वगैरे क्षात्र तेजाबद्दल इतिहास प्रसिद्ध असलेल्या सर्व जातीच्या हिंदी लोकांना पंनास वर्षानंतर पुनः क्षत्रियाचा पेशा स्वीकारण्याची संधी सरकारनें आणून दिली आहे. प्रथम बंगाली लोकांची डबल कंपनी सरकारनें उभारली. बंगाली लोक भित्रे अशी समजूत मेकॉले साहेबांनीं करून ठेविली होती, तिला आमच्या बंगाली लोकांनीं हरताळ लावलेला पाहून व सुशिक्षित वर्गांतले बंगाली खुषीनें शिपाई होण्यास पुढें सरसावलेले पाहून सर्व हिंदी लोकांना शिपाई होण्याची संधी प्राप्त करून देण्यास उत्तेजन आलें आहे. हा प्रयोग यशस्वी होईल अशी आमची पूर्ण खात्री आहे व त्याप्रमाणें घडून आल्यास या विश्वासाची पुढची पायरी ह्मणजे हत्याराचा कायदा रद्द होणें ही ही स्वीकारणें सरकारला ओघानेंच प्राप्त होईल. सरकारनें दिलेल्या या सवलतीनें सर्व हिंदुस्थानच्या लोकांना आनंद होऊन सैन्यांत भरती होण्याबद्दल लोकांचीं मनें तयार करण्यासाठीं जागोजाग सभा भरविण्यांत येत आहेत, व प्रत्येकाला आपण ब्रिटिश साम्राज्याशीं अधिक बद्ध झालों आहों असें अभिमानपूर्वक वाटूं लागलें आहे. इतके दिवस युरोपियन, ख्रिश्चियन, व पारशी येवढ्यांनाच व्हालंटियर होतां येत असे. आतां तो जातिभेद व धर्मभेद काढून टाकून सर्व जातीच्या लोकांचा प्रगतीचा मार्ग सरकारानें मोकळा करून दिला आहे ही हिंदुस्थानच्या इतिहासांत नमूद करण्यास रखी महत्त्वाची गोष्ट आहे यांत शंका नाहीं. राजनिष्ठ प्रजेशीं वर्तणूक ठेवतांना अर्थात् राज्यकारभारांत जातिभेद, धर्मभेद किंवा दुसरे कोणतेही भेद सरकारानें मनांत वागविणें इष्ट नाहीं म्हणून या नवीन पथकांत हिंदी लोकांना नेमण्यासंबंधाचे सरकारानें जे कांहीं नियम ठराविले असतील ते कळण्याची उत्सुकता हिंदुस्थानच्या पुढाऱ्यांना झालेली आहे. हिंदुस्थानच्या लोकांस अधिकाऱ्यांच्या जागा देण्यांत येतील कीं नाहीं, व हिंदी शिपाई व ब्रिटिश शिपाई यांच्यांत पगार, पदवी किंवा अधिकार यांच्या संबंधांत भेद ठेवण्यांत येईल कीं काय अशी शंका हिंदी पुढारी घेत आहेत. ही शंका सरकारनें आपला विचार स्पष्टपणें कळवून दूर करणें अत्यंत अवश्य आहे. ही अवश्यकता सरकारला ही दिसून आल्यावरून ता. २० फेब्रुआरी रोजीं स्टेट सेक्रेटरी मि. चेंबरलेन यांनीं पार्लमेंटांत या बद्दलचा थोडासा खुलासा केला. ते ह्मणाले कीं हिंदी लोकांना आपली लायकी दाखविल्याबरोबर त्यांना हिंदी लष्करांतल्या कमिशन्ड अधिकाऱ्याच्या जागा देण्यांत येतील असें व्हाइसराय साहेबांनीं आपणांस कळविलें आहे. स्टेट सेक्रेटरी साहेबांच्या या विधानानें लोकांच्या मनांतील एक शंका दूर झाली आहे. आतां पगाराच्या वगैरे संबंधांत ही सरकार आपल्या शर्ती जाहिर करून इतर शंकांचें ही असेंच निवारण लवकरच करील अशी आह्मांस उमेद आहे.

प्राचीन इतिहासांतली एक अपूर्व गोष्ट.

इ. स. पूर्वी २८० वर्षे बिरोसस नांवाचा एक इतिहासकार होऊन गेला. हा बाबिलोनचा राहणारा असून यानें एशिआ खंडाचा इतिहास लिहिला आहे. याच्या इतिहास ग्रंथाचे तीन खंड आहेत. पैकीं एक खंड अलीकडे उपलब्ध झाला आहे. यांत सुप्रसिद्ध सेमिरामिस राणीबद्दलची एक अपूर्व व अद्भुत कथा दिली आहे ती येणेंप्रमाणें—

आसीरियांत निवास नांवाचा एक राजा होता. त्याच्या राणीचें नांव सेमिरामिस होतें. ही राणी अतिशय रूपवती, सुशिक्षित, व शूर होती, तशी राज्यकारभाराचे कामांत ही निष्णात होती. हें पाहून राजानें आपला पुत्र निनियास याच्या शिक्षणाचा व राज्यकारभाराचा सगळा भार राणीवर टाकून स्वतः एकांतवास स्वीकारला होता. सेमिरामिस राणीनें आपल्या राज्याची व्यवस्था नीट लावून नंतर हिंदुस्थानावर स्वारी करण्याचा बेत ठराविला. हिंदुस्थान ही सुवर्णरत्नांची खाण आहे व तेथील जमीन अतिशय सुपीक आहे अशी ख्याति तिनें ऐकल्यावरून स्वारी करण्याची ही इच्छा तिला झाली होती. राज्यलोभामुळें तिला चैन पडेनासें झालें. तिनें आपल्या सैन्याची अव्वल तयारी चालविली. आरमार तयार करण्याचा हुकुम सुटला. वाटेल त्या वेळेस जहाजें एकत्र बांधून जंगी सैन्य नेतां येईल व वाटेल त्या वेळेस तीं जहाजें अलग अलग करतां येतील अशा युक्तीनें आरमार बांधण्यांत आलें. सिंधुनद उतरून जाण्यासाठीं

अशा जहाजाची फार अवश्यकता होती पण जहाजें बांधण्यास योग्य अशा लाकडाची वाण वाटूं लागली

त्यावेळीं हिंदुस्थानचे लोक हत्तीवर बसून लढत असत, आणि सेमिरामिस जवळ तर हत्ती नव्हते. हत्तीला पाहून आपल्या सैन्यांतले घोडे बिचकतील अशी भीती सेमिरामिसला वाटली. ह्मणून तिनें एक युक्ति केली. तिनें तीन लक्ष काळ्याकुळकुळीत कातडीचे रेडे मारविले व त्यांची कातडीं शिवून त्यांचे मोठाले कृत्रिम हत्ती तयार करविले, व त्या हत्तीचे सांगाडे रणक्षेत्रावर वाहून नेण्याचें काम उंटांस शिकाविलें. दोन वर्षांत युद्धाची सगळी तयारी झाली. ती झाल्यावर ३० लक्ष पायदळ, १ लक्ष रथी, १ लक्ष उंटावरचे स्वार व एक हजार लढाऊ जहाजें घेऊन सेमिरामिस हिंदुस्थानावर स्वारी करण्यासाठीं ब्याकट्रीयाहून निघाली. कृत्रिम हत्तींना पाहून घोड्यांनीं बिचकूं नये ह्मणून घोडे स्वारांचीं पथकें मुद्दाम हत्तींच्या पथकाजवळ ठेवण्यांत आलीं होतीं. सेमिरामिस राणी चाल करून येत आहे ही बातमी हिंदुस्थानच्या राजास कळतांच त्यानीं ही युद्धाची तयारी केली, व राजे महाराजांकडे दूत पाठवून त्यांना मदतीस बोलाविलें, व सगळी तयारी झाल्यावर त्यानें सेमिरामिस राणीकडे दूत पाठविला, व हिंदुस्थानावर स्वारी करण्यांत तुमचा उद्देश कोणता आहे असें विचारलें, व येत आहां तसे परत जा, नाहीं तर तुह्मास जिंकून ठार करूं. व तुमचीं प्रेतें पदार्थ संग्रहालयांत ठेवूं अशी धमकी दाखविली. पण राणी बिलकुल न घाबरतां सिंधुनदाच्या पैलतीरावर येऊन पोंचली, व तेथून पुढें चाल करून आली. दोन्ही सैन्याचें घनघोर युद्ध झालें व त्यांत विजयश्रीनें सेमिरामिसच्या गळ्यांत माळ घातली. राजानें पळ काढला, राणीनें त्याचा पाठलाग केला, राणीजवळ इतके हत्ती कोठून आले याबद्दल राजाला नवल वाटलें, पण हे कृत्रीम हत्ती आहेत हें राजाला कळलें तेव्हां तो उलटून पुनः युद्धास सिद्ध झाला. त्यानें एकदम राणीवरच चाल केली; पण लवकरच सेमिरामिसनें पळ काढला. व शेवटीं बरोबर आणिलेल्या प्रचंड सेनेपैकीं जेमतेम एक तृतीयांश सेना घेऊन ती मोठ्या मुष्किलीनें स्वदेशीं परत गेली. बाकीचें तिचें सैन्य युद्धांत नष्ट झालें.

शिक्षण आणि कार्यक्षमता.

ज्याच्या योगानें देशांतले तरुण स्वावलंबी होऊन आपणावर येऊन पडणाऱ्या जबाबदारीच्या कामास क्षम होतील अशी शिक्षणपद्धति शोधून काढण्यासाठीं हिंदुस्थानांतल्या प्रमाणें विलायतेंतल्या लोकांची ही सारखी खटपट सुरू आहे. पण या कामांत विलायतेंतल्या लोकांना जसें यश येत आहे तसें इकडे येत नाहीं याचें कारण काय? तर तें हें कीं विलायतेंत शिक्षणाचा उद्देश राष्ट्राची कार्यक्षमता वाढविणें हा असून त्यासाठीं होणारे प्रयत्न सुशिक्षित लोकच स्वतः करतात; इकडे राष्ट्राची कार्यक्षमता वाढविणें हा शिक्षणसुधारणेचा उद्देश नसून सरकारी खात्यांना कार्यक्षम असे कारकून कसे मिळतील येवढाच उद्देश असतो व त्या धोरणानें शिक्षणपद्धतींत सुधारणा सरकार स्वतः करते; लोक ना मध्यें बोलण्याचा अधिकारच ठेवीत नाहीं. इंग्लंडांत मजूर पक्षानें राष्ट्र कार्यक्षम करण्यासाठीं ज्या सुधारणा सरकारनें घडवून आणाव्या ह्मणून ह्मटलें आहे त्यांकडे नजर दिली असतां हें चांगलें ध्यानांत येईल. मजूरपक्षानें सुचविलेल्या सुधारणा कशा मूलगत आहेत पहा. ते ह्मणतात— गरोदर स्त्रियांच्या प्रसूतीसाठीं चांगलीं प्रसूति गृहें काढा; लहान अर्भकांच्या वाढत्या मृत्युसंख्येस आळा घालण्यासाठीं मुलांची शास्त्रीय पद्धतीनें जोपासना करणारीं इस्पितळें काढा; लहान मुलांना निर्भेळ दुधाचा भरपूर पुरवठा होईल अशी तजवीज करा; शाळेंत जाणाऱ्या विद्यार्थ्यांच्या शरीर प्रकृतीची चांगली काळजी घ्या; हायस्कूलांत व कालेजांत ज्यास्त स्कॉलर्शिपा ठेवा; मजुरी करणाऱ्या विद्यार्थ्यांसाठीं मजूरीचे तास कमी करून त्यांच्या अभ्यासाच्या सोयीसाठीं रात्रीच्या शाळांची संख्या वाढवा; त्यांच्यासाठीं उद्योगधंदे पाहून काढा; औद्योगिक शाळांची संख्या वाढवा इ० हिंदुस्थानांत अशा मागण्या करणारे चांदोबा मागतात असें ह्मणण्यांत येईल. शिवाय शिक्षणपद्धतींत सुधारणा करण्यास सरकारजवळ पैसा नाहीं ही नेहमींची सबब अधिकाऱ्यांना इकडे चांगली पाठ आहेच.

नव्या सालाचें बजेट.

आठ चार दिवसांतच हिंदुस्थानचे फडणीस सर विल्यम मेयर हे नव्या सालचें बजेट वरिष्ठ कौंसिलापुढें मांडतील. त्यांत कोणकोणत्या नव्या गोष्टी मांडण्यांत येतील याबद्दल लोकांचे तर्क सुरू आहेत. लढाईमुळें झालेल्या सांपत्तिक अडचणीला तोंड देण्यासाठीं नवे कर बसविण्यांत येतील यांत शंका नाहीं. कोणी ह्मणतात मिठावरचा कर वाढेल. कोणाला वाटतें कीं हिंदुस्थानांतून निर्गत होणाऱ्या मालावरची जकात वाढविण्यांत येईल. मिठावरचा कर अगोदरच जबर असल्यामुळें तो वाढविण्यासारखी ढोबळ चूक सरकार करणार नाहीं असें विचारी लोक ह्मणत आहेत. युद्धासाठीं जें कर्ज सरकार काढणार आहे त्याच्या शर्ती सांगण्यांत येतील. कोणी ह्मणतात कीं कांहीं ६ टक्के व्याजाचें व कांहीं ४ टक्के व्याजाचे असे दोन प्रकार सदर कर्जांत करण्यांत येतील. चलनी नोटांची स्थिती व गंगाजळीचा सध्याचा व्यय या संबंधानें फडणीस साहेबांच्या बजेटांत उल्लेख येईलच. पांच रुपयांहून कमी किमतीच्या नोटा काढाव्या अशी ही सूचना सरकारास करण्यांत येत आहे. गरीब लोकांवर कराचें ओझें न पडतां जे कारखानदार युद्धाचे गडबडींत वाजवीपेक्षां ज्यास्त फायदा करून घेत आहेत त्यांच्यावर तें ओझें पडेल अशी तजवीज करणें हा सरकारच्या तिजोरीची तोंड मिळवणी करण्याचा खरा व न्यायाचा मार्ग आहे. फडणीस साहेब या मार्गाचें अवलंबन कसें काय करतात तें आतां पहाणें आहे.

विद्यार्थी आणि सभा.

विद्यार्थ्यांनीं राजकारणी सभांना जावें कीं नाहीं या प्रश्नाचा विचार करण्यासाठीं सरकारी अधिकारी व बिनसरकारी पुढारी यांच्या मिश्र कमिटीची एक सभा नुकतीच नागपूर येथें झाली व तींत शाळा खात्याचे इन्स्पेक्टर मि. स्टॅले यांनीं चीफ कमिशनर साहेबांची इच्छा विद्यार्थ्यांनीं हेडमास्तरच्या परवानगीशिवाय अशा सभांस जाऊं नये, गेल्यास शाळेच्या शिस्तीच्या नियमांचा भंग केला असें समजून त्यांस कडक शिक्षा करावी अशी असल्याबद्दल सांगितलें. चीफ कमिशनर साहेबांची इच्छा ह्मणजे वेदवाक्य मानणाऱ्या सरकारी कामदारांनीं अर्थात् माना डोलविल्या; परंतु बिनसरकारी पुढाऱ्यांनीं या गोष्टीला विरोध केला; विशेषतः असा नियम करणें ह्मणजे शिक्षकांना गुप्त हेरांचें काम करण्यास सांगण्यासारखें आहे व अशा शिक्षकाच्या वर्तनाचा विद्यार्थ्यांच्या मनावर वाईट परिणाम होईल ही गोष्ट जोरानें प्रतिपादिली. विद्यार्थ्यांची बुद्धि अपक्व असल्यामुळें त्यांनीं राजकारणी--किंबहुना कोणत्याही सभेंत केवळ प्रेक्षक ह्मणून जावें पण याच्या पलीकडे ज्यास्त कांहीं करूं नये असें आमचें स्वतःचें मत आहे. पण सरकारी अधिकारी ह्मणतात कीं नाहीं. त्यांनीं आपल्या अभ्यासाचे खोलींत किंवा खेळण्याचे मैदानावर कूपमंडुकाप्रमाणें आपलें तारुण्य--आपलें शिकण्याचें वय--घालवावें. जगांत चाललेले व्यवहार दृष्टीस पडूं नयेत ह्मणून डोळे मिटून ठेवावे व आपल्या देशांतल्या प्रचलित गोष्टीं विषयीं पूर्ण अज्ञानांत रहावें. हें सरकारी अधिकाऱ्यांचें मत इंग्लंडांत आज प्रचलित असतें तर ब्रिटिश सरकार जर्मनीशीं करीत असलेले युद्ध न्यायाचें कीं अन्यायाचें आहे हें न कळून सहस्रावधि तरुण विद्यार्थी प्रस्तुत युद्धापासून अलिप्त राहिले नसते काय? राजकारणाची चर्चा विद्यार्थ्यांच्या कानीं पडूं नये अशी खबरदारी खुद्द हिंदुस्थानांतले सरकारी अधिकारी घेते तर प्रस्तुत युद्धाची कारणें शाळांतल्या विद्यार्थ्यांना समजावून देण्यासाठीं जे सरकारचे प्रयत्न चालले आहेत त्यांची काय जरूरी होती? आपल्या भोवतीं काय चाललें आहे तें दृष्टीस पडूं नये ह्मणून विद्यार्थ्यांना डोळे मिटून घरण्यास सांगणें ह्मणजे त्यांची जिज्ञासा नाहींशी करणें नाहीं काय? जिज्ञासा ही तर शिक्षणाचें मूळ आहे. हिंदी विद्यार्थी चौकस नसतात, ते पुस्तकांतले किडे बनतात असें एकीकडे दूषण द्यावयाचें व त्याच तोंडानें त्यांची जिज्ञासा दाबून टाकण्याचा हुकुम सोडावयाचा, असें दुटप्पी वर्तन सरकार करीत असलेलें पाहून विद्यार्थ्यांस काय वाटेल याचा विचार करावयास नको काय?

लवकर शुद्धीवर आले.

इंदूर दरबारानें साहित्यसंमेलनास कॉलेजच्या विद्यार्थ्यांनीं सुद्धां जाऊं नये असें सर्क्युलर काढल्यावरून आह्मी त्या दरबारासंबंधानें कडक टीका करणार होतो पण आतांच हातीं आलेल्या इंदूरच्या एका मित्राच्या खाजगी पत्रावरून कळतें कीं साहित्य संमेलनाच्या कांहीं प्रमुख चालकांनीं तेथील दिवाणांची गांठ घेऊन सदर सर्क्युलरापासून होणाऱ्या दुष्परिणामा विषयींची बरोबर कल्पना करून दिल्यावर दिवाणसाहेबांनीं प्रौढ विद्यार्थ्यांनीं नुसते जाण्यास आपली मनाई नाहीं असें तोंडीं सांगितलें आहे, व कॉलेजच्या प्रिंसिपाल साहेबांनीं ही तशी परवानगी दिली आहे दिवाण साहेबांनीं लवकरच शुद्धीवर येऊन आपल्या सर्क्युलराची तोंडीं दुरुस्ती केली आहे ही समाधानाची गोष्ट आहे. पण लेखी सर्क्युलर लेखानेंच फिरवावयास नको होतें काय? असो. या सर्क्युलरानें इंदूर दरबारच्या मुत्सद्देगिरीची परीक्षा होऊन चुकली ती चुकलीच. 'बुंदसे गयी सो हौदसे नही आती.'

पांच व साडेपांच टक्के व्याजाचें नवें कर्ज

सरकारनें नवीन उभारलेलें कर्ज अनेक दृष्टीनें मोहक झालें आहे. आजपर्यंतच्या कर्जामध्यें फक्त बड्या बड्या लोकांनाच सरकारला महायुद्धासारख्या आणिबाणीच्या प्रसंगीं मदत करतां येत असे परंतु नामदार फडणीस मेयर साहेब यांनीं हल्लींच्या कर्जाची योजना इतकी कांहीं उत्तम केली आहे कीं आपला चांगला फायदा करून घेऊन खुद्द बादशहाला मदत करण्यास गरिबांना सुद्धां त्यांनीं संधी दिली आहे. हें कर्ज तीन तऱ्हेचें आहे. (१) पहिल्या कर्जाचें नांव १९२९—१९४७ चें कर्ज. (२) दुसरे १९२० चे आणि १९२२ चे वार बाण्डस (३) तिसरें पोष्ट आफिसाची पांच वर्षे मुदतीपर्यंतची रोखी सरटिफिकीटें.

१ पहिल्या कर्जाची १०० रुपयांची सरकारी प्रामीसरी नोट रोख ९५ रुपयांस मिळेल व त्यावर पांच रुपये सालीना व्याज मिळेल. व हें कर्ज १९४७ मध्यें १०० चा नोटीचे रोख शंभर देऊन सरकार फेडून टाकणार आहे.

२ दुसऱ्या कर्जाचा रोखा १०० रेख रुपयास १०० शंभराचाच मिळेल. मात्र यावर ५॥ टक्के व्याज मिळेल व या रोख्यांचे पैसे १९२० व १९२२ मध्यें सरकार परत देईल.

३ तिसऱ्या तऱ्हेचें कर्ज हें गरीब लोकांच्या सोयीचें आहे. त्यांनीं आज ७॥। रुपये दिले कीं त्यास १० रुपयाचें सरटिफीकीट मिळेल व या सरटिफीकीटाच रुपये १० त्यास १९२२ मध्यें देण्यांत येतील. याच तऱ्हेनें १५॥, ३९॥।, ७७॥ रुपये रोख देणारांस अनुक्रमें २०, ५०, १०० रुपयांची सरटीफीकीटें मिळतील, व पांच वर्षांनंतर सरटिफीकीटाच्या वर लिहिलेले रुपये २०, ५०, १०० अनुक्रमें त्यास मिळतील. या कर्जासंबंधी पूर्ण माहिती आह्मी देणार आहोंच. सरकारला या कर्जानें लोकांनीं पूर्ण मदत करावी अशी आमची आग्रहाची विनंती आहे. या कर्जामध्यें घातलेल्या पैशाना व्याज फारच चांगलें आहे तेव्हां मारवाडी, बनीया व शेतकरी

लोक याची संधी वाया जाऊं देणार नाहीं अशी आमची आशा आहे. दुसऱ्या व तिसऱ्या नंबराच्या कर्जाला इनकम-ट्याक्स माफ ठेवण्याची स्पेशल सवलत दिली आहे. सरकारला या लढाईच्या प्रसंगी मदत करण्याला लोक इतके सोत्कंठ, आतुर व तत्पर आहेत कीं हें 'वार लोन' फार थोड्या कालांत उभारण्यांत येईल अशीं सुलक्षणें आह्मांस दिसत आहेत.

शब्दार्थाची ओढाताण.

आमचे पार्शी, नेटीव ख्रिश्चन, युरेशियन, बंधु 'युरोपियन ब्रिटिश सब्जेक्ट' झाले याबद्दल त्यांचें अभिनंदन करावें किंवा इतका बहुमान आमचे बंधूंस दिला ह्मणून सरकारच अभिनंदन करावें हेंच आह्माला समजत नाहीं. तारीख २८ फेब्रुवारी रोजीं पास झालेल्या डिफेन्स आफ इंडिया बिलांतील "युरोपियन ब्रिटिश सब्जेक्ट" या शब्दाची केलेली ओढाताण पाहून कोणासही हंसूं आल्या वांचून राहणार नाहीं. ह्या बिलावर ना. शास्त्री यांनीं हिंदुस्थानांतील लोकामध्यें फरक केला जाऊं नये ह्मणून शब्दाची ओढाताण करणारी असली ही व्याख्या ह्या बिलातून काढून टाकावी अशी सूचना आणली होती परंतु ती नामंजूर झाली. ना. शास्त्री यांनीं असें सांगितलें कीं आजपर्यंत सरकारनें हिंदुस्थानची प्रजा व ब्रिटिश प्रजा असे कायते दोनच फरक ठेवले होते, परंतु या नव्या कायद्यानें हिंदुस्थानचेच प्रजे प्रजेमध्यें फरक केला आहे. व्हालंटीयर अक्टाप्रमाणें यूरोपीयन, किंवा मिश्र जातीपासून जन्मास आलेले किंवा आस्ट्रियन किंवा जर्मन असून जे हिंदुस्थानात रहिवाशी झाले आहेत अशांना व्हालंटियर होत येते व यांना सरकारनें "युरोपीयन ब्रिटिश सब्जेक्ट" च्या यांग्यतेस नवीन कायद्यानें चढाविलें आहे तेव्हां त्यांनीं सांगितलें कीं या कायद्याची लोकांमध्यें अशी समजूत होऊं देऊं नका कीं सरकारनें तुमच्यावर विश्वास धरावा अशी इच्छा असल्यास तुह्माला आपला नेटिव ख्रिश्चन प्रमाणें धर्म तरी बदलला पाहिजे किंवा युरेशियन लोकांप्रमाणें मिश्रजातीचे तरी असलें पाहिजे. ही ना. शास्त्री यांची टीका सर्वथैव योग्य होती ब्रिटिश साम्राज्याकरितां आपला प्राणही खर्च करण्यास तयार असणाऱ्या लोकावर सरकार विश्वास ठेवण्यास तयार नाहीं असाच त्यांचा ह्मणण्याचा उद्देश होता. ना. शर्मा यांनीं हिंदी लोकांस ऑफीसर होण्याकरितां या कायद्यांत जागा ठेवावी अशी सूचना आणली होती परंतु ती ही नामंजूर झाली. व ना. पंडीत मदन मोहन मालवीय यांनीं १६ ते १८ वर्षापर्यंतच्या हिंदी मुलांना यूरोपियन ब्रिटिश सब्जेक्ट प्रमाणें युद्ध शिक्षण मिळण्याची या कायद्यानें व्यवस्था करावी अशी सूचना आणली होती परंतु ती ही नामंजूर झाली या तीन्ही सूचनांचा या डिफेन्स आफ इंडिया फोर्स कायद्यामध्यें समावेश झाला असता तर ह्या कायद्याबद्दल आह्मी सरकारचें अभिनंदन केलें असतें.

परंतु दुधाची तहान ताकानें भागविण्याची तरी सरकारनें संधी दिली आहे याचा पूर्ण फायदा हिंदी लोकांनीं घेतला पाहिजे. करितां आमच्या तरुण मंडळीस आमचें सांगणें आहे कीं सरकारवर रागावून रुसून न बसतां एकदम शिपाई होण्यास तयार व्हा.

वीरश्री.

(होमरूल मंडळीचें नवें कर्तव्य)

सध्या इंडियन वातावरण लष्कर भरती, युद्ध-विजय- वर्ज व प्रत्यक्ष रणक्षेत्रावरून येणाऱ्या विजयाच्या बातम्या यांनीं गजबजून गेलें आहे इंपीरियल कौंसिलांत जरी लोकाच्या नाउमेदी होतात, तरी त्या निराशांना दूर फेकून देवून ब्रिटिश साम्राज्याला मदत ह्मणून ज कांहीं सर्वस्व करतां येईल तें प्रत्यक्ष कृतींत उतरविण्यासाठीं सर्व हिंदुस्थानभर जाहिर सभाचा जणू काय दारुगोळाच उडत आहे असा भास होतो. आशेचें क्षितिज होमरूलवाली मंडळी निरनिराळ्या कल्पना साम्राज्यानें चित्रविचित्र व रमणीय करीत आहे. त्यांच्या कामामध्यें वीरश्री दिसून येते. आणि हा समुत्साह इतका दांडगा आहे कीं सध्या लष्करांत शिरण्याविषयीं तरुणांस प्रोत्साहन सर्वपरीनें देण्यांत येत आहे. आणि ज्यांच्याजवळ सात रुपये बारा आणे एवढी तरी रकम निदान सापडेल, त्यांच्याकडून देखील युद्ध-विजय कर्जाची उभारणी होईल अशी उत्कृष्ठ कामगिरी होमरूलवाल्यांनीं सुरू केली आहे. सरकारचे व होमरूलवाल्याचे हें कार्यक्षेत्र समव्याप्तीचें आहे. तेव्हां या कार्यांत जयश्री लवकरच प्राप्त होईल असा रंग दिसतो. हिंदी राजभक्तीचें प्रदर्शन हा समय फार उत्कृष्ठ प्रकारें करील. आणि प्रस्तुतची न्यकार बुद्धी आपोआप अस्त पावून कालाच्या या दैवी अनुकूलतेनें होमरूलचा अखेर विजय होईल.

कुरुक्षेत्र

या पाश्चात्य कुरुक्षेत्रावर महाभारताच्या उत्तरार्धाला सुरवात झाली असा रंग दिसतो. जर्मनीच्या मेघगर्जना आतां पोकळ वाटूं लागल्या आहेत मध्यस्त राष्ट्रासंबंधाची जर्मनीची ऐट पुष्कळ फिकी पडली आहे. आणि फ्रान्साच्या बाजूनें निखेहाट पुष्कळच झाली आहे. रुमानियाच्या रणांगणावर शत्रूंचे साराच बाजूनें खंदकही पुष्कळ घेतले गेले. व स्मोगान व शिवास्की येथें ही पुष्कळसे विजय मिळाले आहेत. मेसोपोटेमियाच्या रणक्षेत्रावर तुर्कांची अगदीं दाणादाण उडाली असून कूट हे आपल्या स्वाधीन झालें आहे. व पुष्कळ तुर्कलोक कैद करण्यात आले आहेत. कूट येथील जय भावी विजयांचा श्रीकारच होय. पुष्कळ दिवसानंतर हे पक्के विजय सांगण्याचा काल आला व पुढील लढाईची आतां दिशाच बदलली असें आम्हांस वाटतें.

वऱ्हाडवृत्त.

हवामान—मध्यंतरीची कडक थंडी हळूहळूं मंदावत जाऊन वसंतकालाचा पहिला सुवर्णपाद अनुभवण्यास मिळत आहे. प्लेगाशिवाय सार्वजनिक आरोग्य ठीक आहे, कांहीं शुष्क मेघ रात्रीच्या शोभेला गालबोट लावतात; पण त्याच्यापासून सध्याच्या जंगलच्या वस्तीला भिण्याचें कांहीं कारण नाहीं.

सुट्टी—फाल्गुनी देवीच्या महोत्सव निमित्त आमच्या छापखान्याची कचेरी बंद राहील व त्यामुळें सालाबादच्या वहिवाटीप्रमाणें ता० १२ मार्चचा अंक प्रसिद्ध करण्यांत येणार नाहीं.

प्लेग—मध्यप्रांत व वऱ्हाड मिळून १७ फेब्रुवारी पर्यंतच्या आठवड्यांत १७८६ लोक प्लेगानें मृत्यू पावले त्यांपैकीं निमे मृत्यू वऱ्हाडांतले आहेत. व त्यांतल्यात्यांत सर्व पश्चिम विभाग अगदीं जर्जर होऊन गेलेला आहे. उमरावती व यवतमाळ या जिल्ह्यांतून प्लेगाचा फैलाव सौम्य प्रमाणावर आहे. आकोल्यास प्लेगाचे मृत्यू बहुतेक गांव खाली झाला असून ही ८ पासून १९ पर्यंत दररोज होत असतात. ह्मणजे रोगाचें विष दूषित भागांतून सारखे प्रसृत होत चाललें आहे.

डेप्युटि कमिशनरच्या अमलाच्या नवीन व्यवस्थे प्रमाणें रा. रा. बाळकृष्ण भापर्जा दुर्गे यांस २९० अडीचशे रुपयांची सुपरिंटेंडेन्टची जागा मिळाली हें कळविण्यास आनंद वाटतो. याच प्रमाणें इतर जिल्ह्याचेही जे सुपरिंटेंडन्ट झाले त्या जुन्या मंडळीस मिळालेल्या बढत्या पाहून आनंद वाटतो.

"**भारत संरक्षक सैन्या**" करितां व्हालंटिअर्स होण्याची ज्या हिंद पुत्रांची इच्छा असेल त्या सर्वांनीं आपआपलीं नांवें रा. रा. गोपाळ कृष्ण चितळे (स्वदेशी कापडाचे दुकानदार आकोला पेठ) याजकडे तातडतोब कळविण्याची कृपा करावी. कमीत कमी ९० नांवें रजिष्टर पटावर दाखल झाल्या बरोबर होमरूलच्या नियमानें त्यांची एक बॅच समजून सरकारकडे त्यांची एक व्हालंटिअर्सची तुकडी बनविण्याबद्दल अर्ज करण्यास बरें पडेल. तरी या अमोल्य संधीचा फायदा घेऊन हिंद मातेचे संरक्षणार्थ तिचे सत्पुत्र नांवें सत्वर नोंदावितील अशी आशा आहे.

धर्मादायः— येथील न्यू आकोला प्रेस चे मॅनेजर रा नैनसी गोविंदजी भाटे या सद्गृहस्थानीं प्लेगचे दिवसांत गोर गरिबांस मदत करण्याकरितां वरील प्रेसचे मालक मुंबईचे सर वसनजी त्रिकमजी नाईट याचे कडून रु. ६०० ची मंजुरात आणविली आहे. तरी गरजूनीं कोणा सभ्यगृहस्थाचा दाखला हजर केल्यास सदर्हू नैनसी शेट त्यास जरूर ती मदत देण्यास तयार आहेत.

जाहिर विनंति

साहित्यसेवक व मराठी भाषेविषयींचा अभिमान बाळगणारे या सर्वांना संमेलनास येण्याविषयीं निमंत्रणें गेलीं आहेत. तथापि चुकून कोणास निमंत्रण न मिळाल्यास त्यांनीं क्षमा करून संमेलनास अवश्य यावें अशी सर्वांस आगत्याची विनंति आहे.

चिटणीस म. सा. संमेलन.
नो० नं० १०७

जाहीर नोटीस

वार लोन बद्दलची माहिती देण्याकरितां तारीख ५ माहे मार्च सन १९१७ इ. रोजी सोमवारी संध्याकाळीं ५॥ वाजतां आकोला येथील जिल्हा कचेरींत जाहीर सभा भरविण्यांत येणार आहे; करितां सर्वत्रांनीं अवश्य येण्याची कृपा करावी. जनाब डेप्युटी कमिशनर साहेब बहादुर यांनीं सभेस येण्याचें कबूल केलं आहे. ता. २-३-१७ इ.

R. M. Pardhy
चेअरमन म्यु० क० आकोला.
M. M. Khan
व्हाईस चेअरमन म्यु० क० आकोला.
R. V. Mahajani,
व्हाईस चेअरमन म्यु० क० आकोला.
नो. नं. १०८

नोटीस

जोहराजबी टिपूखा मुसल्मान इस व सर्वत्र सेठ सावकार व गांवकरी लोक.

यांस:—

खालीं सही करणार याजकडून जाहिर नोटीसीनें कळविण्यांत येते कीं जोहराजबी ही माझी आई आहे व ती एक वर्षापासून वेड्या सारखी करीत आहे व तिला तिचे पोरीचे मत आहे त्याप्रमाणे ती करते तर सर्वत्रास कळविण्यांत येते कीं माझे आई पासून माझे विचाराशिवाय कोणी तिजपासून गहाण, खरेदी अगर बक्षीस घेऊं नये. अगर कर्जही देऊ नये. कर्ज दिल्यास अगर गहाण, बक्षीस, खरेदी घेतल्यास मी व माझी इस्टेट जबाबदार राहणार नाहीं व तिनें आमची इस्टेट आमच्या संमती शिवाय तिनें आपल्या मुलास बक्षीस देऊ नये. दिल्यास बातल समजले जाईल. ता० १-३-१७ इ.

सही
नुरखा वा॥ टिपुखा मुसल्मान राहणार
ताजनापेठ आकोला नि. हातचा
आंगठ

(सही उर्दूत)
छोटेखां वा॥ टिपूखां आकोला ताजनापेठ
नो० नं० १०९

नोटीस

श्रीमती बनी मर्द कृष्णा पावसे रा. नागापूर ता. खामगांव

हीसः—

खालीं सही करणार कळवितो कीं तुझा नवरा कृष्णा माझा मुलगा गेल्या आषाढांत वारला. तूं त्याची विधवा असून विनाकारण स्थावर जंगम इस्टेटीची अफरातफर करण्याच्या बेतांत आहेस. वरून कळवितो कीं तुझा अन्नवस्त्राचा हक्क आहे. तो माझे पाशीं राहून त्वां घ्यावा. परंतु माझ्या इस्टेटींत कोणतीच अफरातफर करूं नये. केल्यास त्याची जबाबदारी जिनगीवर राहणार नाहीं. तुला जिनगीत ढवळाढवळ करण्याचा अधिकार नाहीं. जिनगीचा सर्वस्वी मालक मी आहे. त्वां कोणताच केलेला व्यवहार मला मान्य नाहीं. कळावे ता० २७-२-१७

सही

इसू वा लक्ष्मण पावसे रा० नागापूर याचे करितां मुलगा नामदेव विसू पावसे रा० नागापूर नि. आंगठा खुद्द

नो० नं० ९३

जाहीर नोटीस

नोटीस बेशमी १ रा० गोविंदराव आनंदराव पाटील २ अमृतराव कृष्णाजी पाटील ३ सखाराम जानजी महाले ४ सुकदेव तुकाराम पाटील सर्व राहणार नागापूर ता० खामगांव पो० विहिगांव व सर्वत्र साहूसावकार लोक

यांसः—

या जाहिर नोटिशीनें मी कळवितो कीं, आमचा चौथा मुलगा कृष्णा वा इसू पावसे राहणार नागापूर हा गेल्या आषाढांत वारला. त्याची विधवा बायको (माझी सून) नामें बनी मर्द कृष्णा हिला संतती कांहीं नाहीं. त्यामुळें तिचा माझ्या कुळांत असेपर्यंत अन्नवस्त्राचा हक्क आहे. तो मी पुरविण्यास तत्पर असतां सदरहू बाई कांहीं जिनगींत अफरातफर करणार असें कळते वरून जाहीर करतो कीं माझी स्थावर जंगम जिनगी कोणी गहाण खरीदी अगर पट्ट्यानें वरील बाई जवळून घेऊं नये. घेतल्यास त्याबद्दल माझी इस्टेट जबाबदार रहाणार नाहीं. व वरील बाईनें विनाकारण कर्ज वगैरे केल्यास त्याबद्दलची जबाबदारी माझेकडेस नाहीं कळावें. तारीख २७-२-१७

सही

इसू वा लक्ष्मण पावसे राहणार नागापूर यांचे करितां मुलगा नामदेव वा इसू पावसे राहणार नागापूर नि॥ आंगठा खुद्द

नो० नं० ९४

नोटीस

नोटीस बेशमी जयराम वा नापुजी कुणबी राहणार वडगांव मेंढ्याचे तालुके आकोट

यांसः—

खालीं सही करणार यांजकडून नोटीस देण्यांत येते कीं, सुमारें १-१॥ महिन्यापूर्वी वडगांव येथें तुझी मला अशी थाप दिली कीं, कडतु हिनाजी कुणबी राहणार वडगांव यानें आपला सासरा तुकाराम कुणबी राहणार दिवठाण तालुके आकोट याजपाशीं जी शेतें (मी जप्त केलेली) खरीदी दिली आहेत तीं रद्द होण्या करितां दावा घालावा लागतो. सबब पेरेपत्रक व वाटणीपत्रक याच्या नकला काढण्या करितां अर्ज करावयाचा आहे. सबब कागदावर तूं आपले आंगठे करून दे. अशी थाप देऊन एका कोऱ्या कागदावर माझे डावे हाताचे आंगठे दोन १ ठिकाणीं घेतले आहे. तुमचे सल्यानें मी आज ५-७ वर्षांपासून वागत असल्यानें मी तुम्हास कोरे कागदावर दोन ठिकाणीं आंगठे करून दिले. परंतु १-१॥ महिना झाला तरी तुम्ही नकला घेतल्या नाहींत. अशावरून मी आंगठ्याचा कागद वापस मागूं लागलो तर तुम्ही म्हणाला कीं तो फाडून टाकिला आहे. त्यावरून मला ज्यास्त संशय आल्यावरून पुन्हा तुमचे भाऊ बळीराम यांचे समक्ष म्हटले परंतु तुम्ही कागद परत दिला नाहीं. तरी आतां ही नोटीस पावल्यापासून ८ दिवसाचे आंत तो कागद परत करावा. न कराल तर तुमचेवर दगलबाजी केल्याबद्दल मला योग्य वाटेल ती कायदेशीर तजवीज करीन. ही नोटीस तारीख २१-२-१७ इ॥

सही

सहीची निशाणी आंगठा दत्तु वा डुमनाजी कुणबी राहणार घोडेगांव तालुके आकोट याचा असे

नो० नं० ९५

नोटीस

जीनाजी वा शीवाजी भभडवाव राहणार निमगांव ता० मलकापूर जि० बुलडाणा

यांसः—

नोटीस देणार यकोसा वा नारायणसा कलाल राहणार निमगांव ता० मलकापूर जि० बुलडाणां नोटीस देतो कीं माझेकडे तुमचे घेणें रुपये आहे ते गहाणाबद्दल रुपये शंभर व कर्जरोखे दोन आहेत ते एक शंभर रुपयाचा व दुसरा तीस रुपयाचा एकूण रुपये दोनशे तीस त्यापैकीं वसूल दिला तो गहाणापैकीं रुपये ९९॥ दिलें ता० २०-५-१६ इ. व कर्जरोखा रुपये शंभरचा त्याचे दोन वर्षाचे व्याज रुपये ३० तीस ता० २६-१-१६ इ. रोजीं दिले व तुमचे राहीलेले सर्व पैसे देण्याकरितां ता० २६-२-१७ इ. रोजीं तुमचे येथें आलो असतां तुम्ही पैसे घेत नाहीं असें म्हणाले. व रोखा आणि गहाण देत नाहीं. करितां आम्ही संपत भनाजी तेली यांचे येथें पैसे ठेविले आहे व तुम्हांस नोटीस पावल्या दिवसापासून आठ दिवसाचे आंत आपले सर्व रोख्याचा व गहाणाचा हिशेब करून पैसे घेऊन जाणे. तसें न केल्यास आपण दिवाणींत फिर्याद कराल तर आम्ही कोर्ट खर्च देणार नाहीं, व आज मित्ती पासून व्याज बंद राहील या नोटिशीनें जाहिर केलें आहे. कळावें तारीख २७-२-१७ इ.

सही

एकोसा वा नारायणसा कलाल रा० निमगांव द० खु०

नो. नं. ९६

नोटीस

नोटीस बेशमी तिर्थरूप रा. सूर्यभानजी वा कोंडाजी जात कुणबी पो० रामतीर्थ रा० रामागड

यांसः—

खालीं सही करणार यांजकडून नोटिशीचें उत्तर देण्यांत येते कीं, तुम्ही ता० १९-१-१७ इ च्या वऱ्हाडसमाचार पत्रांतून दिलेली नोटीस पावली लिहिला मजकूर सर्व समजला. परंतु त्या नोटिशीतला सर्व मजकूर खोटा आहे. तुम्ही लिहिले कीं, मी दुर्व्यसनी आहे. हें तुम्हाला कसें माहित झाले व कोठे पाहिले. आणि कोणते व्यसन मला लागू आहे हें मला तुम्ही शाबीत करून द्यावें. तर मी खरे समजेन. जर शाबीत न कराल तर मी तुमचे जवळून माझे इज्जतीचा दावा कोर्टात दावा करून भरून घेईन. आणि मी २००० हजार रुपये कर्ज कोण्या सावकाराचें व इतर लोकांचें काढलें तें मला दाखवावें. व त्याचे कागद पुरजे मला आणून दाखवावें. ते माझे सहीचें असतील तर मी देण्यास कबूल आहे. व मी सध्या निराळा असून सर्व वडिलोपार्जितचा इस्टेट तुमचे जवळ आहे. ती इस्टेट वडिलोपार्जित आहे. ती इस्टेट आमचे आज्यानीं कमावलेली आहे. त्यांत तुम्ही कांहींच कमावलेली नाहीं. या इस्टेटीवर तीघां बापलेकांचा सारखाच हक्क आहे. त्यांत तुम्ही ढवळाढवळ करतां कामा नये. व कोणास खरेदी, गहाण, बक्षीस अगर पट्ट्यानें देऊं नये. व घेणारांनीं घेऊं नये घेतल्यास त्यावर दावा केला जाईल. तुम्हाला कोणताच अधिकार एकट्याला नाहीं. आपण समागमे तीघांनीं वाहून खावे असा अधिकार आहे. त्या इस्टेटीचे दोन हिस्से ही नोटीस पावतांच करून द्यावे. जर न कराल तर मी माझा हिस्सा कोर्टातून घेईन ता० २४।२।१७ इ.

सही

नामदेव वा सूर्यभानजी कु० रा० रामागड पो० रामतीर्थ ता० दर्यापूर जि० उमरावती द खु.

नो० नं० ९७

जाहिर नोटीस

सर्वत्र लोकांस खालीं सही करणार लक्ष्मण वा जानुजी बांबल रा० कामरगांव ता० मुर्तिजापूर याजकडून नोटीसीनें कळविण्यांत येते कीं माझा मुलगा नामे सुर्यभान वा लक्ष्मण बांबल हा वाईट चालीचा निघाला आहे व माझे तो मुळींच ऐकत नाहीं. तरी त्याला कोणी माझी जिनगी गहाण, अगर खरेदी घेऊन रुपये देऊं नये व माझे लोकांकडून घेणे आहे त्या लोकांनीं त्यानला पैसे देऊन पावती घेऊं नये. याप्रमाणें दिल्यास त्या कर्जाबद्दल व वसूल दिलेले रकमे बद्दल मी अगर माझी जिनगी जबाबदार होणार नाहीं कळावें ता० २३।२।१७ इ०

सही

लक्ष्मण जानूजी बांबल द० खु०

नो० नं० ९८

जाहिरात

या प्रसिद्ध जाहीरातीनें सर्वत्र लोकांस खालीं सही करणार यांजकडून कळविण्यांत येते कीं मी आसेगांव ता० आकोट येथें तारीख १२-१-१९१७ रोजीं जनरल स्टांप किंमत आणे आठचा खुशाल सदुजी बंजारी काकड रा. पुंड ता. आकोट यांना कर्जरोखा लिहून देण्यासाठीं माझे भावानें घेतला होता तो माझे जवळ होता. मी पुंड्यास दवलत वा सदुजी याचे घरीं लग्नास गेलो त्यावेळी समागमे घेऊन गेलो व पुंड्यास त्याचे घरी दरवाज्यावर देवळीत ठेविला होता लग्न झाल्यावर कागद लिहून द्यावा व कर्ज काढावे या हेतुनें कागद पाहण्यास गेलो तर तेथें कागद सापडला नाहीं. तर असें कळवितो कीं तो कोरा कागद दुसऱ्याचे उपयोगीं तर नाहींच पण मजला लिहितां येत नाहीं म्हणून ही जाहिर खबर माझे नांवची निशाणी करून कोणी लिहिला तर तो मजला कबूल नाहीं तो रद्द समजतो जसा त्याचे मागे माझा आंगठा आहे तसा त्याचे सही खालीं आंगठा पाहिजे मु. आकोला ता. २२-२-१७

सही

हनोती वल्लद गणपती मुंढे बंजारी यांचे तर्फे भाऊ शिवराम वा गणपती बंजारी याची नि० दस्तुर खुद्द

नो० नं० ९९

नोटीस

नोटीस बेशमी बंडापा दत्तापा आपा वाणी राहणार कजबे सिंदखेड तालुके. मेहकर जिल्हा बुलठाणा

यांसः—

खालीं सही करणार इजकडून नोटीस देण्यांत येते कीं, मी तुझी लग्नाची बायको असून शिवाय तूं दुसरी मोहोत्राची बायको केली आहेस. तेंव्हां पासून तुम्ही मला वागवित नाहीं. त्यामुळें मी माझे आईजवळ आहे, या गोष्टीस सुमारें १० वर्षे झाले, मी मधून मधुन तुम्ही मला वागवाल या आशेनें गांवांतील कांहीं कांहीं सभ्येलोकांच्या मध्यस्तीनें म्हणून पाहिले त्यावेळीं त्या लोकां पुरतें आपण कबूल करतां. आणि पुढें कांहीं नाहीं, अशा प्रकारे बरेचवेळां अनुभवून बसले परंतु माझी कोणतेच प्रकारची तुम्ही व्यवस्था करीत नाहीं, म्हणून या नोटीशीनें तुम्हास जाहीर करते कीं, सदरहू नोटीस पावल्यादिवसापासून १५ दिवसाचे आंत माझे खाण्यापिण्याच्या खर्चाबद्दल दरसाल ५० पन्नास रुपये प्रमाणें ४०० रुपये माझे आईस देऊन मला घेऊन जावे. व माझेशीं जनरिती प्रमाणें प्रपंच करावा. असें न झाल्यास हीच फारकत समजून मी दुसरा घरठाव करीन. मग माझेवर तुमचा नवरेपणाचा हक्क राहणार नाहीं. सबब ही नोटीस दिली आहे कळावें. तारीख २६-२-१७ इसवी दस्तुर गैबीनाथ तुकाराम वाणी मुक्काम सिंदखेड तालुके मेहकर जिल्हा बुलठाणा

सही

भिकाबाई मर्द बंडापा वाणी राहणार कजबे सिंदखेड नि॥ हातची बांगडी द० वरील इसमाचा व आंगठा

नो० नं० १००

FOR A SHORT PERIOD ONLY.

Free. Free.

A BEAUTIFUL LEVER WATCH.

Guaranteed for 2 Years.

Every purchasers of our reliable golden studs and links at Rs. 2-15-0 will be presented with the said watch absolutely free. The golden studs and links and the above watch will be sent in one parcel. Remit early to avoid disappointment.

N. N. 102

ONLY FOR A SHORT PERIOD.

good Bargains Rare opportunity

Money Refunded If Not Satisfied.

To avoid disappointment send us a Money order of Re 1-15-0 we will send any of the following you require. Orders by V. P. P. will be executed only on receipt of 3 annas stamps which is extra.

GEO. MACFARLANE & Co.,
G. T. MADRAS,

One Gents Best lever watch.
One Set of Rolled Gold Studs & Links (Guaranteed for 3 Years.)
One Set of real solid silver studs & Links.
One Beautiful rolled gold chain- (Guaranteed 3 Years.)
One Pair of Rolled gold Spectacles- (Guaranteed for 3 Years.)
One Best fountain pen fitted with 14ct solid gold Nib.
One Austrian siver Newada Cup.
One self Shaving safety Razor.
One Bottle hair oil (scented) with a nice comb, one looking-glass and a brush.

N. N. 103

अगोदर हें वाचा. नंतर निराश व्हा

प्रारब्धपरीक्षा

फुकट पाठवू.

खालील दोन्ही कामें; एकदम मागावणारास छापील फार्मावर सपूर्ण माहितीसह पत्रिका बक्षीस ह्मणून फुकट करून पाठवूं.

फक्त प्रश्न, वेळ आणि वय व इच्छेप्रमाणें वाटेल ते ६ प्रश्न स्पष्ट लिहून पाठवीणें उत्तर १ रु. ८४ च व्ही. पी. नें अनुभवशीर पाठवूं. शिवाय जन्मकुंडलीवरून एका सुप्रसिद्ध ग्रंथाधारें आयुष्य असे तों वीं फलें लिहून पाठविल्यास १ रु. ८४ विशेष माहिती पत्रद्वारें उत्तरास ८१ तिकिट पाठवा.

ज्योतिषी दा. दाजिशास्त्री नं १०२७
नाशिक

नो. नं ७३

नोटीस

चि, चंदनलाल मातादीन कलाल मुक्काम जळगांव तालुके मजकूर जिल्हा बुलडाणे

यांसः—

खालीं सही करणार यांजकडून नोटीस देण्यांत येते कीं, मी तुम्हास जें कुलमुखत्यार पत्र दिलें होतें तें तुमच्या दुर्वर्तनामुळें आज तारखेपासून रद्द केलें आहे. या पुढें तुम्ही माझें संबंधी कोणतेंही प्रकारची देव घेव करूं नये. केल्यास तिजबद्दल मी जबाबदार राहणार नाहीं. व योग्य ती तजविज करणें भाग पडेल कळावें ता. २३-२-१७ इ.

सही

दर्शनलाल मातादीन कलाल द. खु.

ने. नं. १०४

जाहिरात

सर्वत्र लोकांस खालीं सही करणार यांजकडून विनंती करण्यांत येते कीं, कावसे बु॥ येथील दि पंचम जार्ज खानगी इं. मराठी शाळेची वार्षिक परीक्षा वि. डिक्स साहेब बहादुर इन्स्पेक्टर ऑफ स्कूल्स वरार यांचे हुकूमावरून ये. डे. इन्स्पेक्टर साहेब सर्कल अकोट यांनीं ता. १४-२-१७ रोजीं वार्षिक परिक्षेचा रिझल्ट समजावून दिला. सदहू शाळेचे वर्ग तारीख १-३-१७ रोजीं नवीन अभ्यास क्रमाप्रमाणें सुरू केले जातील. तरी गरजूनीं आपआपलीं मुलें तारीख १९-३-१७ चे आंत आणून घालावी. व मुलाचे पालकांनीं मुलाबरोबर स्वतः येऊन चालकाची भेट घ्यावी. सर्व माहिती जाहिरातींत छापणें अशक्य आहे. इंग्रजी पाहिलांत हल्लीं थोड्या जागा रिकाम्या आहेत. इंग्रजी दुसरी व इंग्रजी तिसरी ह्यांतही मुलें घेतली जातील. या शाळीं पांचवी, सहावी, सातवी, असे तिन्ही वर्ग सुरू केले आहेत. बाहेरच्या मुलाकरितां येथें बोर्डिंगचा सोय आहे. बोर्डिंगचा खर्च दरमहा रुपये तीन येतो. या शिवाय शाळेची फी सरकारी शाळेप्रमाणेंच १८१ आणा घेतली जाते. एकूण दरमहा रुपये चार खर्च येतो. फिचे व बोर्डिंगचे पैसे तीन महिन्याचे आगाऊ घेतले जातील. गैर हजर रहाणाऱ्यां मुलांची सरकारी नियमाप्रमाणें विचार करण्यांत येईल.

अध्यक्ष

चंद्रभान रावोजी पाटील आर्जे दि फिफ्थ खानगी इं. म. शाळा कावसे तालुका अकोट

नो. नं. १०५

नोटीस

नोटीस बेशमी गुलाम नबी वा शेख अब्दुला रा. बाळापूर

यांसः—

खालीं सही करणाराकडून कळविण्यांत येते कीं तुम्ही आम्हाला ता० २२-२-१७ ची वऱ्हाडसमाचारांतून दिलेली नोटीस ता० २६-२-१७ रोजीं पावली, त्याचें उत्तर आम्ही तारेनीं नांदूरा येथून तारीख २७-२-१७ रोजीं दिलें, व आजरोजीं नोटिशीनें जाहिर करतो कीं, तुम्ही नोटिशींत जो माल लिहिता त्या मालाचा सौदा आम्ही तुमचेशीं केला नाहीं, विनाकारण तुम्ही नोटीस देऊन आमची बदनामी केली सबब आपण पुन्हा याच पत्रांतून आपली चूक कबूल करावी. नाहींपेक्षां आमचे अब्रूनुकसानीबद्दल योग्य ती तजवीज कोर्ट मार्फत करावी लागेल कळावें तारीख २८-२-१७ इ

सही

अब्दुल करीम वा महमद सुलतान चर्म सौदागर द. मु. बिसमील्ला बेग मु. नांदूरा

नो० नं० १०६

हिमालयांतील दिव्य महौषधींचीं औषध.

सर्वप्रकारचे नेत्ररोगांवर रामबाण औषध किं. १ रू. पो. ख. शिवाय.

रक्त शुद्ध करणारी दिव्य वल्ली किं १॥ रुपया टि. ७ शिवाय. अभ्रक, मौक्तिक वगैरे उंची माल व्ही. पी. नें पाठवूं.

पत्ता— वैद्यराज, विठ्ठल शास्त्री परांजपे पुणें २३८ बुधवार चौक

नो. नं. १२

हात मागाचा मोठा कारखाना.

अगदीं पक्के रंगाचीं लुगडीं पाहिजे असल्यास

कला-भुवन सोलापूर.

यांच्याकडे मागणी करा.

लछमय्या व्यंकटनरसू इरावती, मालक,

नो. नं० १०

ॐ नमः श्रीगणेशाय.

आर्यवनौषधींचा कारखानाः—मुर्डी.

मदनामृतसंजीवनी.

धातुवर्धक, अत्यंत कामोत्तेजक व पौष्टिक, वीर्यस्तंभक, रक्तशोधक, मनोल्हादक कांतिबुद्धिवर्धक, सुवर्णमाक्षिक, मौक्तिक, कस्तुरी व अनेक वनस्पतीमिश्र अद्भुत गुटिका.

यांच्या सेवनानें नपुंसकत्व, हस्तमैथुनजन्य व इतर धातुपात, उन्हाळे इंद्रियशिथिलता मार्गसंबंधी मुरलेले विकार मूत्रसंकोच, धातूचा पातळपणा, स्त्रियांची धुपणी छातींत रोग होत, पय मूत्रमार्ग व नेत्र यांचा दाह, क्षय, पांडुरोग, मुळांची खर, जीर्णज्वर, अग्निमांद्य; मस्तकशूल, मुळव्याधी, वातरोग, निद्रानाश, पित्तविकार बाळांतरोग, मधुमेह, जुनाट पर्म, मुष्टिमैथुनानें आलेली कृशता इत्यादि अनेक विकार खात्रीनें बरे होऊन शरीर निरोगी, मजबूत व सतेज बनते. पचनशक्ति व स्मरणशक्ति भरपूर वाढून धातू व रक्त यांची शुद्धि, वीर्यस्तंभन व भरपूर कामोद्दीपन होतें, व मनास उत्साह देतात. दूध व बदाम भरपूर पचूं लागतें यांत उपयुक्त वनस्पतींचें मिश्रण केलें असल्यामुळें त्यांत अपायकारक पदार्थ अगदीं नसून वरील विकारांवर अत्यंत गुणकारक आहेत, करितां गुणाबद्दल असंख्य सर्टिफिकिटें मिळाल्या व नित्य मिळतात. पथ्यसेवनाची गरज मुळींच नसून स्त्रिया, पुरुष व मुलें यांस पाहिजे त्या दिवसांत घेण्यास अत्यंत उपयोगी आहेत. एका रुपयाचे आंत मिळणार नाहींत. एकदम ४ रुपयांच्यावर कितीही घेणारास टपालखर्च माफ आहे. चार रुपयाचे आंत वेगळा टपालखर्च ९ आणे पडेल दर एकदम ३९ गो० १ रु० ७९ गो० २ रु० १६९ गो० ४ रु० २७३ गो० ६ रु० ९९० गो० १० रुपये.

१. अपूर्व नेत्रांजन—यानें वडस, सारा, फुलें, खुपऱ्या, बिंदु, काच, इ० नेत्रांचे सर्व विकार त्वरित बरे होऊन दृष्टि तीव्र व चंचलार राहते. या रोगास हें अंजन खरें रामबाण आहे. १॥ तो. ड. १ रु.

२. परम्यावर अपूर्व मिश्रण—कोणत्याही नवा जुना पर्मा व तज्जन्य दाह तिडीक, मुत्रांची लाली, सकाच, पुयस्राव, रक्तस्राव इत्यादि विकार पथ्य नसत सात दिवसांत जातात. तिडीक एका घटकत जाते. असे रामबाण औषध कोठेंच मिळत नाहीं. बा० किं० १ रु० १। भार २ रु० सर्व औषध व्ही० नें पाठवू.

सर्व सामानाचा मोठा क्याटलाग मागवावा. तो फुकट पाठवूं. औषधांत अपायकारक पदार्थ अगदीं नसून तीं पूर्ण खात्रींची असल्याबद्दल असंख्य सर्टिफिकिटें आहेत याशिवाय मोठमोठे रोगांवर अनेक औषधें, योग्य रसायनें, भस्में, पाक गुटिका आसवें, तेलें व सुगंधी अत्तरें वगैरे माफक दरानें मिळतात. अनु० ख० सि० ट० ख० वे० ५ डेक. रोखीनें किंवा व्ही. पी. नें पाठवूं. प्रकृतिमान कळविल्यास रोग्याचें निदान व चिकित्सा कळवूं.

पत्ताः—मु० मुर्डी, पो० हर्णे, जिल्हा रत्नागिरी. } कृष्णशास्त्री पेंडसे वैद्य.

नो० नं० २२

हे पत्र आकोला येथें कैकासवासी खंडेराव बाळाजी फडके यांच्या वऱ्हाडसमाचार छापखान्यांत नारायण खंडेराव फडके यांनीं सदाशिवाश्रमांत छापून प्रसिद्ध केलें.

Regd-No.N150

वऱ्हाडसमाचार.

Berar-Samachar.

वर्ष ५१] आकोला—सोमवार तारीख १९ माहे मार्च सन १९१७ ई० [अंक ११

वर्गणीचे दर

आकोल्यांतील लोकांस........१ रुपया
बाहेरगांवीं ट. हां. ....२ रुपये.
वर्गणी आगाऊच घेण्याची वहिवाट आहे.

नोटीशीचे दर

दर ओळीस दीड आणा.
हेडिंगच्या दोन ओळी धरल्या आतील नोटीस सुवाच्य असली पाहिजे.

सूचनाः— गुरुवारच्या आंत येणाऱ्या नोटीसा त्याच आठवड्यांत घेतल्या जातील. यापुढें येणाऱ्या नोटीसांस स्पेशल चार्ज पडेल.

जाहिरात

मुंबई ब्यांकेची सेव्हिंग ब्यांक.

ह्या बँकेंत खालीं दिलेल्या अटीवर ठेवी ठेवतां येतात.

कोणत्याही वर्षाचे १ ले जानेवारी आणि ३१ दिसेंबर याच्या दरम्यान दोन हजार रुपये पर्यंत पैसा ठेविला जाईल.

ठेवी दोन अथवा अधिक इसमांच्या नांवावर ठेवतां येतील आणि तो पैसा त्यांपैकीं एकास अथवा जास्त इसमांस अगर यापैकीं मयताचे मागें राहील त्यांस काढतां येईल.

व्याज दर साल दर शेकडा तीन रुपयाप्रमाणें दिलें जाईल. व्याजाची आकारणी प्रत्येक महिन्याची जी कनिष्ठ शिल्लक असेल तिजवर केली जाईल. मात्र दहा हजारावरील शिल्लक रकमेस व्याज नाहीं. नियमांच्या प्रती बँकेंत अर्ज केला असता मिळतील.

मुंबई ब्यांक } Lyon Scott
आकोला ९।१।०१ } एजंट

नो नं १

चांदीचीं भांडीं

नाशिक येथें तयार केलेलीं सर्व प्रकारचीं सुबक व घाटदार भांडीं आमचेकडे विक्रीस तयार असतात. भाव माफक व्ही. पी. नें अगर रोखीनें पाठवूं. मालाचे खरेपणाबद्दल ग्यारंटी देऊं.

पुरुषोत्तम रामचंद्र देवांगावकर रविवार पेठ नासिक सिटी.
नो. नं. २

आयुष्याचा विमा.

विचार करण्यांत वेळ घालवून आपलें कर्तव्य करण्यास व्यर्थ उशीर करूं नका. आपले आयुष्याचा विमा धि एशियन कमार्शियल अशूअरन्स कंपनी लिमिटेड मुंबई, या देशी कंपनीमध्यें करणें प्रत्येक मनुष्याचें कर्तव्य आहे. विमा उतरण्याचे नमुने व माहिती आमचे वऱ्हाड आणि मध्यप्रांतचे फिरते एजंट रा. रा. वि. रा. सोमण यांजकडे अगर आमचेकडे मिळेल.

गांवोगांव हुशार एजंटाची जरूरी आहे.

सेक्रेटरीज
धी एशियन कमार्शियल अशूअरन्स कं. लि. इस्मायल बिल्डिंग्ज. फोर्ट, मुंबई.
नो. नं. ८

काश्मीरी केशर.

पवित्र आणि अस्सल १८८ उत्तम कस्तुरी ३९, शुद्धशिलाजीत ८८ सुर्मा ममीरा ३ तो अंगुरी हींग २१, सुगंधित जीरा १ कागजी बादाम ८९ पौंड, बादाम मुरब्बा २ पौं. टिन १
काश्मीर स्टोर्स श्रीनगर नं० ५
नो० नं० ९

सचित्र) रंगभूमि. (मासिक.

नाटकविषयाची चर्चा करणारें सचित्र मासिक वा. व. टपाल हंशील सह २।९ आणे आहे. पाहिजे तेव्हां सुरू करितां येते. नमुन्याचे अंकास ८४ आणे यांत जाहिराती घेण्याची सोय आहे. नाट्यविषयक पुस्तकें व सर्व प्रकारचीं नाटकें आमचेकडे मिळतात.

म्यानेजर— "रंगभूमि" पुणें किंवा किर्लोस्कर संगीत मंडळी.
नो० नं० २१

सावंतवाडी येथील.

दशावतारी गंजिफा—उत्तम पानें व टिकाऊ पक्का रंग किंमत ॥।, १, १॥, १॥, २, २॥, ते ९ रु. प. बुद्धीबळजोड लांकडी— किंमत ॥। १, १॥, २ ते ४ रु. प. सोंगट्या जोड— किंमत ।, ॥, ॥।, १, १॥, रु प. खडावा जोड– शिसवी व शिवणीचे वगैरे सामान धाऊक व किरकोळ आमचेकडे विकत मिळेल. मोठा क्या. मा फुकट

डी. आर. आळवणी, स्टेट सावंतवाडी
नो. नं. ३

खात्रीचा तयार केलेला.

ताजा अनंत मूळ.

नंबर १ ला ३॥ रु. शेर नं. २ रा २॥ रु. शेर ८ दिवसाची पूर्व मागणी केल्यास तांबूस मुळ्यांचा ताजा कुटून अल्बेराच्या वजनानें डब्यांत भरून पाठविला जाईल. गुण व घेण्याची रीत डब्यावर.

पत्ता
रामचंद्र सदाशिव मार्कंडे उद्धवजी मोहला नागपूर शहर सर्कल नं. ६
नो० नं० ४

अमेरिकन सोन्याचे कधींच काळे न पडणारे दागिने

चंद्रहार किं. रु. २।४ गोठ जोडीची किं. रु. १॥ २, २॥. पाटल्या जोडीची किं. रु. १॥, २, २॥. सरी किं. रु. ३ ४, ५, वज्रटीका रेशमांत गुंफलेली किं. रु. ३, ४. ठुशी रेशमांत गुंफलेली किं. रु. ५, ६. नथ उत्तम मोत्यांनीं बांधलेली किं. रु. ३, ४, ५. शिंप्याचं मोतीं लहान मोठें वाटेल तसें. सरीची किं. रु. १॥. २, ३, ४. अंगठी किं. रु. १, १॥, सल्ले अरबेलु जोडीची किं. रु. १॥ बांगड्या जोडीची किं. रु. १॥, २ ३॥ कोणत्याही प्रकारचा मापाचा दागिना मिळेल

पत्ताः—मगनलाल के. आणि कंपनी
गिरगांव मुंबई.

नो० नं० ६

हिंदुस्थानावर अरिष्ट.

हिंदुस्थानांतील रहिवाशांच्या पाठीस ज्वर व हिवताप यांचें अरिष्ट सदोदित लागलें आहे. पण त्याचा प्रतिकार करण्यास बाटलीवाला यांचें हिवतापाचें औषध व गोळ्या हा रामबाण आहेत. ताप किंवा शीतज्वर येणारसें वाटतांच हें औषध घ्यावें. किं. १ रुपया.

बाटलीवाला यांच्या निस्तेज लोकांसाठीं शक्तिकारक गोळ्या

हे औषध घेतल्यानें मानवटा, मेंदूचे श्रम, देहनाश, अशक्तता व क्षयरोगाचें मान स्वप्नप्रमाणें अजीर्ण इ. इ. विक तावडतोब दूर होतात किं रु. १।८.

बाटलीवाला यांचें दंतमंजन.

हें दंतमंजन मायफळाशीं कांहीं इंग्रजी औषधांचा वैद्यकीय रीतीनें मिलाफ करून बनविलें आहे. किं. ०४

बाटलीवाल्याचें गजकर्णावर मलम.

यानें गजकर्ण, कुनखी, खरूज यांचा विकार एका दिवसांत नाहींसा होतो. किं. ०४

हीं औषधें सर्व औषधी विकणाऱ्या दुकानावर व डॉ. एच. एल. बाटलीवाला जे. पी. यु. वरली लेबोरेटरी दादर, मुंबई यांजकडे मिळतात.

Dr. H L. Batliwala Sons & Co. Ltd.

N. N. 6 Dadar Bombay.

श्री दत्तात्रय अलंकारालय कोल्हापूर.

आमचे कारखान्यांत स्वतःचे देखरेखे खालीं, मुद्दाम तयार केलेले उत्तम सोन्याचे सुबक दागिने— मंगळसूत्र नाग, ठुशा-जोड, गुलाबाचीं फुलें, बिल्वदळ टीका, मुदी अग्रफुलें सार्यी व वाघऱ्याचीं वगैरे सर्व जातीचा माल—तसेच चांदीच्या मासोळ्या, चाळ, उपकर्णी, तारें, वाट्या, गडवे, इत्यादि माफक दरानें मिळतील. आम्ही सर्व सोनें न्याशनलचें शंभर नंबरी खात्रीचें असतें. व डागाचा उपयोगही नियमितच केलेला असतो. यामुळें जिन्नस पांढरे पडण्याची अगर वाईट निघण्याची भीति बाळगण्याचें मुळींच कारण नाहीं. आमचे जिन्नसाची लाख काढून वजन तोलून पाहावें. गिऱ्हाइकाची खात्री करून देण्यास आम्ही तयार आहों. व्यापाऱ्यास कामिशन मिळेल ऑर्डरी प्रमाणें माल तयार करून देऊं. चांदी सोन्याचे खरेपणाबद्दल आम्ही जबाबदार आहों. माल रोखीनें अगर व्ही. पी. नें पाठविला जातो. ऑर्डरी बरोबर एक रुपया आगाऊ पाठविला पाहिजे.

श्रीदत्तात्रय अलंकारालय—कोल्हापूर
नो नं ७

नोटीस

राजश्री मर्द शेखफत्तु मुसलमानीन रा. मौजे भर जाहागीर तालुका वाशीम हल्ली मुक्काम शेलु खडशाची पोष्ट रिसोड तालुका वाशीम

ईसः—

मी खालीं सही करणार नोटिशीचें उत्तर देतो कीं, तूं दिलेली नोटीस अगदी लबाडीची व खोटी आहे. मी तुला वागविण्यास केव्हां ही तयार होतों, व आतां ही आहे. ही नोटीस दिली तारीख १-३-१९१७ इसवी

सही
शेखफत्तु वा शेखआवदुला मु. नि.
आंगठा दस्तुर विष्णु भगवंत
नो० नं० ११४

नोटीस

मुर्तिजापूर म्युनिसिपल हद्दींत राहणारे त्र लोकांस जाहीर करण्यांत येते कीं, पट्टी व भंगीपट्टी आकारणीचे रजीष्टर र आहे. व तें कोणाही कर देणारास निसिपल ऑफिसांत ऑफिस उघडे अस-त्या दिवशीं ऑफिसचे वेळांत पाहावयास ळेल. तारीख ३१ मार्चचे वर तक्रार ली जाणार नाहीं. तारीख १ एप्रिल १९१७ पासून कर वसूलास सुरवात होणार हे. तारीख १-३-१९१७

सही
B. M, Pandit
सेक्रेटरी म्युनिसिपल कमेटी
मुर्तिजापूर

नो. नं. ११६

नोटीस

नोटीस कलम ११ आक्ट ८ सन ८९० प्रमाणें.

र. दिवाणी मुकदमा नंबर १२ सन १९१७ इ. यमान डिस्ट्रीक्ट जज्ज साहेब यांचे कोर्ट मुक्काम आकोला

व तुकाराम
पाचें नांव आकाजी
त कुणबी राहणार भोयनी
ालीक मंगरूळपीर जिल्हा आकोला
ा अल्पवयी जयवंता उर्फ पीसी मर्द फकीरा मर वर्षे ११

हणार भोयनी मंगरूळपीर तहसिलीचे (२) रीर व इस्टेट रक्षणासाठीं पालनकर्ता (१) ला जाण्या विषयींच्या अर्जा संबंधीं—

सर्वत्र लोकांस कळविण्यात येते कीं दर्हू अर्जदारानें सदर्हू अल्पवयींचें (२) रीर व इस्टेट रक्षणासाठीं पालन कर्ता ला जाण्या विषयीं अर्ज केल्यावरून दर्हु अर्जाची सुनावणी व चौकशीची रीख २१ माहे एप्रील सन १९१७ इ. रोजीं मिली आहे. त्यावरून अशी नोटीस देण्यात त आहे कीं, सदर्हू अर्जदाराच्या अर्जा-दल जर कोणास कांहीं तक्रार असेल र त्यास जातीनें किंवा कोर्टानें अधिकार लेल्या ज्या वकीलास योग्य माहिती की असेल व अर्जासंबंधीं सर्व मुद्याच्या ाकांना जबाब देण्यास जो समर्थ असेल वा अशा सर्व सवालांचा जबाब देऊं केल असा कोणी दुसरा असामी ज्याच्या रोबर असेल अशा प्लीडराच्या मार्फत कोर्टांत हजर झाले पाहिजे; आणि ास असें ही नोटीस देण्यांत येत आहे ीं सदरी लिहिलेल्या दिवशीं तो हाजर झाल्यास, त्याच्या परोक्ष अर्जाची चौकशी ऊन ठराव केला जाईल. आज तारीख ३ ाहे मार्च सन १९१७ इ. रोजीं आमच्या हीनिशीं व कोर्टाच्या शिक्या निशीं दिली.

सही
W. R. Dhobley
डि० जज
पश्चिम वऱ्हाड
आकोला

ो. नं. ११६

FOR A SHORT PERIOD ONLY.

Free. Free.

A BEAUTIFUL LEVER WATCH.

Guaranteed for 2 Years.

Every purchasers of our reliable golden studs and links at Rs. 2-15-0 will be presented with the said watch absolutely free. The golden studs and links and the above watch will be sent in one parcel. Remit early to avoid disappointment.

ONLY FOR A SHORT PERIOD.
good Bargains Rare opportunity

Money Refunded If Not Satisfied.

To avoid disappointment send us a Money order of Re I-15 0 we will send any of the following you require. Orders by V. P. P. will be executed only on receipt of 3 annas stamps which is extra.

GEO. MACFARLANE & Co.,
G T. MADRAS,

One Gents Best lever watch.
One Set of Rolled Gold Studs & Links (Guaranteed for 3 Years.)
One Set of real solid silver studs & Links
One Beautiful rolled gold chain (Guaranteed 3 Years.)
One Pair of Rolled gold Spectacles (Guaranteed for 3 Years.)
One Best fountain pen fitted with 14ct solid gold Nib.
One Austrian siver Newada Cup.
One self Shaving safety Razor.
One Bottle hair oil (scented) with a nice comb, one looking-glass and a brush

N. N. 103

अगोदर हें वाचा. नंतर निराश व्हा.

प्रारब्धपरीक्षा

फुकट पाठवू.

खालील दोन्ही कामें एकदम मागविणा-रास छापील फार्मावर सपूर्ण माहितीसह पत्रिका बक्षीस ह्मणून फुकट करून पाठवूं.

फक्त प्रश्न, वेळ आणि वय व इच्छे-प्रमाणें वाटेल ते ६ प्रश्न स्पष्ट लिहून पाठविणें उत्तर १ रु. ८४ च व्ही. पी. नें अनुभवशीर पाठवूं शिवाय जन्मकुंडलीवरून एका सुप्रसिद्ध ग्रंथाधारें आयुष्य असे तों चीं फलें लिहून पाठविल्यास १ रु. ८४ विशेष माहिती पत्रद्वारें उत्तरास ८१ तिकिट पाठवा.

ज्योतिषी द्वा. दाजिशास्त्री नं. १०३७
नाशीक

नो. नं. ७३

नोटीस

नोटीस बेशमी उकर्डा वा गोविंदा शिंपी राहणार पातुर्डा तालुका जळगांव

यांसः—

खालीं सही करणार नोटिशीनें कळविते कीं, तुह्मी माझे लग्नाचे भ्रतार असून दोन वर्षें झालीं. माझ्या अंगावरील दागीने काढून घेऊन मला माझे बापाचे घरीं नेऊन दिलें. व माझे अपरोक्ष तुह्मी पुनर्विवाहाची दुसरी बायको करून संसार करीत आहां. सदर्हू २ वर्षांत मी सावकाराचे १०० शंभर रुपये कर्ज काढून आजपर्यंत उदर निर्वाह केला आहे. तरी तुह्मास या नोटिशीनें कळविते कीं, तुह्मास नोटीस पावल्यापासून ८ दिवसाचे आंत तुह्मी माझे कर्जाबद्दल १०० शंभर रुपये देऊन मला घेऊन जावे. तसें मुदतींत न केल्यास मी तुह्मास न विचारतां पुनर्विवाह करून संसार करीन. मग मात्र तुमचा मजवर कोणतेच प्रकारचा हक्क संबंध राहणार नाहीं. व वरील १०० रुपयाबद्दल कोर्टांत दावा करून ते वसूल केले जातील. ही नोटीस दिली सही तारीख १३-३-१७

सहीची निशानी आंगठा
चंद्रभागा मर्द उकर्डा शिंपी रा.
जवळ तालुका मलकापूर
नो० नं० ११७

नोटीस

तुळसाबाई मर्द मांजराजी कुणबी राहणार खानापूर तालुके मुर्तिजापूर

यांसः—

मी खालीं सही करणार नोटीस देतो कीं, तारीख १९-२-१७ चे वऱ्हाडसमाचार पत्रांतून तुह्मी आह्मास तारीख ११-१२-१६ चे खरेदीखताचे संबंधानें साडेतीनशे रुपये भरणा मिळाला नाहीं या सबबीवर सदर्हू रुपये साडेतीनशे बद्दल मागणी केली आहे. तुमची मुलगी इयापराबाई इजला बक्षीस दिलेली जिनगीपैकीं शेत तिनें मजला विकलें. याजबद्दल माझ्या दुस्मनांच्या मनांत हेवा उत्पन्न होऊन त्यांनीं तुह्मास फुसलाविली व मला सदर्हू इयापराबाई इजला विनाकारण नोटीसा केल्या. तुमची नोटीस गैर आहे. तारीख ११-१२-१६ चे खरीदीबद्दल रुपये आठशे चे खरेदीखतांत लिहिल्याप्रमाणें तुह्मास मिळाले आहेत. या उपर तुह्मी जर दावा वगैरे कराल तर मजला जो खर्च व जे नुकसान लागेल तें सर्व तुमचेकडून भरून घेईन. कळावें, आकोला तारीख ७-३-१७

सही
गजमोल इश्रामजी द. खुद्द
नो. नं. ११८

नोटीस

शेखलाल वा शेखरतन मुसलमान राहणार मलकापूर पांगरा तालुके मेहकर जि० बुरडाणे

यांसः—

खालीं सही करणार इजकडून या नोटिशीनें मी कळविते कीं, मी तुमची लग्नाची बायको असून सरासरी १० दहा वर्षांपासून मला चांगल्या रितीनें न वागवितां नेहमी मारहाण करीत असतां अखेर सरासरी ३ तीन वर्षांपासून तुह्मी मला हाकून दिले आहे. तरी मी व माझा मुलगा माझा बाप नामे नूरमहमद वा इंदादअली मुसलमान राहणार अंजनी बुजरुक तालुके मेहकर जिल्हे बुरडाणे यांचे येथें राहून निर्वाह करीत आहे. तरी तुह्मी मला व मुलाचे खाण्यापिण्याची व कपडे लत्त्याची कोणत्याच प्रकारची काळजी मुळींच केली नाहीं. तरी मी व माझा मुलगा असे दोघाचे उपजिवेका करितां व कपडेलत्ते करितां खर्च दरसाल १०० शंभर रुपयेप्रमाणें ३ तीन वर्षांचे रकम रुपये ३०० तीनशे मी माझे बापाचे नावानें परभारे सावकाराकडून कर्ज काढून खर्च केला आहे. तरी वर लिहिल्याप्रमाणें कर्ज देऊन तुह्मी मला व तुमचा मुलगा जो मजजवळ आहे तो असे दोघाला १५ पंधरा दिवसाचे आंत घेऊन जावे. १५ पंधरा दिवसाचे मुदतींत तुह्मी मला जर नेले नाहीं व पंधरा दिवस पूर्ण झाल्यावर मी बीनतक्रार गंधर्वाचा नवरा करून घेईन व माझा बाप तुमच्यावर माझे निर्वाहा बद्दलचे तीनशे ३०० रुपयाचा सरकार मार्फत दावा करून पूर्ण रकम भरून घेईन. कळावें तारीख ३-३-१७ इ. दस्तुर महमद फयाजअली नुरमहमद राहणार अंजनी बुजरुक.

सही
इनत्याजबी वा नूरमहमद मुसलमान
रा० अंजनी बु॥ तालुके मेहकर
जि० बुरडाणे इचे खुद हा-
तची निशानी बांगडी द-
स्तुर सदरहु प्रमाणें

नो. नं. ११९

नोटीस

नोटीस बेशमी हंसु वल्द कासम गवळी राहणार खामगांव तालुके मजकुर जिल्हा बुलडाणे

यांसः—

खालीं सही करणार गंगु मर्द हंसु गवळी राहणार खामगांव तालुके मजकुर जिल्हा बुलडाणे नोटीस देण्यांत येते कीं, तुह्मी माझे लग्नाचे नवरे असून आज सुमारे बारा वर्षे झाले तुह्मी एक मुसलमानीन घरांत घातली आहे व माझे जिवास जाचणी करून व मारहाण करून मजला काढून दिले. तेव्हांपासून मी आपले भावाचे घरीं आहे. माझे भावास माझे करितां रुपये ६०० सहाशे कर्ज झाले तें आपण देऊन मजला घेऊन जाणें. मी आपले घरीं नांदण्यास कबूल आहे. मला चांगले नांदविण्यासंबंधीं दोन संभावीत मनुष्यांची जामीन माझे भावास यावी व माझे भावाचे वरील कर्ज देऊन मजला घेऊन जाणें. सदर्हू प्रमाणें आपले कडून ही नोटीस पावल्यापासून आठ दिवसाचे आंत कर्ज वगैरे देऊन चांगले नांदविण्या संबंधानीं जामीन देऊन मजला घेऊन जाणें. असे न केल्यास पुढें मी घरठाव केल्यावर किंवा करण्याच्या अगोदर माझ्या भावाच्या पैशाबद्दल तुमचेवर कोर्टांत योग्य दावा करून कोर्ट व ह्या नोटिशीच्या खर्चासह पैसे घेतले जातील. तुमचा मजवरील नवरेपणाचा हक्क राहणार नाहीं हीच फारकती समजून मी दुसरा घर करीन. मग तुमची

कोणतेच तऱ्हेची सत्रत्र ऐकली जाणार नाही. कळावें तारीख ७-३-१९१७ इ०

सही

गंगु मर्द हंसु गवळीन निशानी हातची खुद

नो. नं. १२०

नोटीस

वि. सिनियर सबजज्ज साहेब कोर्ट अकोला

दि. मु. नं. १ सन. १७ चौ. ता. १४-४-१९१७

अर्जदार

१ चौथमल रामसूख मारवाडी राहणार जामठी बुा तालुके मुर्तिजापूर

सर्वत्र लोकांस या जाहीर नोटिशीनें कळविण्यांत येते कीं:—

मौजे जामठी बुा तालुके मुर्तिजापूर येथील मयत जगन्नाथदास खेतसीदास याचे सर्व इष्टेटीचा वारस त्याचा चुलत भाऊ चौथमल बा रामसूख मारवाडी राहणार जामठी बुा तालुके मुर्तिजापूर हा आहे व त्यानें ह्याच कोर्टांत सक्सेशन सर्टीफिकीट मिळणेंबद्दल कोर्टानें तारीख १४-४-१७ दिली आहे. तरी ज्याचा या मयत जगन्नाथ याचे इष्टेटीशीं कांहीं संबंध असेल, अगर कोणी दुसरा वारस असेल, त्यानें आपले पुराव्या निशीं या कोर्टांत सकाळचे १० वाजतां हजर रहावें. तारखेवर पुराव्यानिशीं हजर न राहिल्यास पुढें त्याची तक्रार कोर्ट ऐकणार नाहीं. तारीख २९-१-१७

सही

N. G. Subhedar

सिनियर सबजज्ज कोर्ट अकोला

नो. नं १२१

जाहीर नोटीस

वि. सिनियर सबजज्ज सा. कोर्ट अकोला

स. स [illegible] २ सन १९१७

अर्जदार

१ रामचंद्र व्यंकटेश पाठक रा. बोरगांवमंजू

सर्वत्र लोकांस या जाहीर नोटिशीनें कळविण्यांत येते कीं:—

मु. बोरगांवमंजू ता. अकोला येथील मयत व्यंकटेश गणेश पाठक ब्राह्मण याचे रेल्वे कंपनीकडे येणें रुपये २८४७८१३ प्राव्हिडेंट फंडाबद्दल आहेत. तरी ते रुपये काढण्याकरितां त्यांचे वारस पुत्र रामचंद्र व्यंकटेश पाठक यानें याच कोर्टांत सक्सेशनचा अर्ज दिला आहे. व सदर्हू कोर्टानें त्याची चौ. तारीख २१-४-१९१७ दिली आहे. तरी त्या तारखेस कोणाची तक्रार असल्यास आपल्या पुराव्यानिशीं तारखेवर हजर रहावें. तारखेवर आपल्या पुराव्यानिशीं हजर न राहिल्यास कोर्ट मागाहून कोणाचीही तक्रार ऐकणार नाहीं. ही नोटीस तारीख १९-२-१९१७

सही

N. G. Subhedar

सि. सबजज्ज कोर्ट अकोला

नो. नं. १२२

नोटीस

सर्वत्र कॉनट्रयाक्टर लोकांस जाहीर करण्यांत येते कीं, आकोला म्युनिसीपाल कमेटीच्या सन १९१७-१८ सालच्या सडकी दुरुस्तीच्या कामा करतां ६७,१०० क्यु. फीट. गिट्टी पाहिजे आहे. गिट्टी काळी असावी. त्याचे माप १।×१॥ इंची असावी. अशा प्रकारची गिट्टी त्याना ३१ मे १९१७ पर्यंत जेथें जेथें लागेल तेथें तेथें ब्रास बांधून पुरें करून द्यावे लागेल. तर ज्यांना देण्याची इच्छा असेल त्यांनीं १९-३-१९१७ च्या आंत मोहरबंद टेंडर मे. व्हाइस चेअरमन साहेब म्यु. कमेटी आकोला याच्या नांवानें पाठवावे त्यांत खदानीवर काय भाव, व म्युनिसीपाल सडकावर काय भाव पोहचते कराल हें सर्व खुलासेवार कळवावें.

प्रत्येक टेंडर देणारानीं टेंडर बरोबर १०० रुपये अनामत म्हणून पाठवावे. व ज्यांची टेंडरें मंजूर होणार नहींत त्याचे पैसे परत केले जातील. म्युनिसीपाल कमेटी सर्वांत कमी किंवा कोणतेही टेंडर मंजूर करण्यास बांधली जाणार नाहीं.

सही

Balaram

आकोला } सेक्रेटरी

ता० २८-२-१७ } म्युनिसीपाल क० आकोला

नो० नं० १२३

NOTICE.

Arrangements have been made with the Bank of Bombay at Amraoti and Akola, to issue and encash Universal Currency Notes and Home Notes (Bombay Circle) of other denominations for the public on demand as far as possible. Endeavours will be made as far as possible in all transactions to meet the requirements of the payee as to the form of currency in which he desires to take payment.

(True copy)

D. Soorianarayan

Suparintendent

N. N. 124

पत्रव्यवहार

रा. रा. वऱ्हाड समाचार कर्ते यांसः—

सा. न. वि. वि. आपले पत्राचा ता. १२ फेब्रुआरीचा अंक माझे वाचण्यांत आला. त्यांत "खुलासा पाहिजे" या सदरा खालीं आपण जो मजकूर लिहिला आहे तो मी नामदार मुधोळकर यांस दाखविला. आपण मागितलेल्या खुलाशास नामदार मुधोळकर यांनीं स्वतः उत्तर देण्यापेक्षां ज्या अर्थी सुमारें ७ वर्षें औद्योगिक परिषदेचा असिस्टंट सेक्रेटरी या नात्यानें नामदारांचे देखरेखी मी काम चालवित आहे व परिषदेनें आजपर्यंत केलेली लोकसेवा व ह्या संस्थेची एकंदर वस्तुस्थिती याबद्दल मला बरीच माहिती आहे, त्याअर्थी आक्षेपास उत्तरा दाखल आज दोन ओळी मी पाठवीत आहे, त्या आपण अवश्य प्रसिद्ध कराल अशा आशा आहे.

वऱ्हाडांत नावाजलेल्या अशा आपल्या पत्रांत हा मजकूर पाहून मजला फार विस्मय वाटला. आपल्या शंकाचें समाधान करण्यास खालीं दिलेली माहिती पुरी होईल असें मला वाटतें.

कान्फरन्स स्थापन झाल्यावर सुमारें तीन वर्षांनंतर कान्फरन्स जवळ कांहींशी बरीच रकम शिल्लक राहूं लागली. तेव्हां तींतून थोडी रक्कम जी लागलीच खर्चाकरितां काढण्याची जरूर पडणार नहीं ती सावकाराकडे ठेवून थोडे उत्पन्न कान्फरन्सला मिळालें तर बरें असें रा. ब. यांसी वाटूं लागलें. परतु त्या नंतर लौकरच उमरावतीच्या बाजारांत गडबड उडाली व बऱ्याच सावकार लोकांचें काम कर्चे पडलें. त्यामुळें कान्फरन्सचे पैसे हुंड्यांत घालणें धोक्याचें झाले. कांहीं रक्कम बाबे ब्यांकिंग कंपनींत होती त्या कंपनी बद्दल चमत्कारिक बातमी कानावर आली तेव्हां त्या ब्यांकेतील पैसे काढून घेणें जरूर पडले. नंतर लागलीच पुढें अकोल्याच्या जिनिंग कांपिनेशनच्या पैशाबद्दलची भानगड रा. ब. यांच्या पुढें आली आणि बिन नोंदलेल्या संस्थेचे पैसे कर्जाऊ दिले अगर कोठे ठेवी दाखल ठेविले असता बुडण्याची किंवा निदान तक्रार होण्याची भीती असते. सबब व्याज न मिळालें तरी पुरवेल. परंतु मुद्दल तरी सुरक्षित राहावें या बुद्धीनें त्यानीं कान्फरन्सची रक्कम बिन व्याजी पडू दिली. एका मोठ्या बँकेच्या म्यानेजरास कान्फरन्सची ठेव घेण्याविषयीं राव बहादूर यानीं विचारले असता त्यानीं सांगितले कीं, तुमच्या संस्थेच्या आर्टिकल्सची प्रत पाठवा म्हणजे कान्फरन्सच्या नावाचें खातें घालून सेक्रेटरीस पैसे परत काढतां येतील कीं नाहीं हें ठरविण्यांत येईल. परंतु कान्फरन्स रजिष्टर झाली नसल्यामुळें आर्टिकलची प्रत पाठवितां आली नाहीं. व तो मार्ग (त्या ब्यांकेंत पैसे ठेवणें) शक्य नव्हता.

ह्या सर्व सालांमध्यें म्हणजे १९०९ पासून १९१९ पर्यंत कान्फरन्सच्या रकमेच्या दीडपट पासून दुप्पट पर्यंत राव बहादूर यांनीं खाजगी रक्कम नेहमीं मुंबई ब्यॉंकेच्या करंट अकौंटच्या (ज्यास व्याज नसतें) अशा खात्यांत असे. पुष्कळ वेळां वर्षांतून कित्येक महिनेपर्यंत रा. ब. यांचे खाजगी शिलकेंपैकीं याहूनही जास्त पैसे करंट अकौंटमध्यें राहात. आपली शंका किती रास्त आहे याला वरील माहिती माझ्या मतें पुरी आहे. कान्फरन्स स्टॅंडिंग कामिटीचे मुंबईस हजर असलेले मेंबर तसेच नामदार ललुभाई सामळदास वगैरे गृहस्थांस ही माहिती पूर्वींच कळविली गेली आहे व या अडचणी त्यांच्या नजरेस आणल्या गेल्या आहेत.

सर्वंट आफ इंडिया सोसायटी, राष्ट्रीय सभा, औद्योगिक परिषद इत्यादि देशांतील मुख्य मुख्य संस्था व इतर सार्वजनिक कामांस तसेंच वऱ्हाडांतील कित्येक संस्थांस व परोपकाराचे कामाकरितां रावबहादुर यांचेकडून सालीना होणारे खर्चाची बेरीज १००० पासून २ हजार रुपयापर्यंत होते असें मला माहीत आहे. औद्योगिक परिषदेचे ऑफिसा करितां त्यांनीं आपल्या खाजगी बंगल्यांतील जो भाग आजपर्यंत दिला तितकीच जागा इतर ठिकाणीं घेतली असती तर त्याबद्दल दर महा निदान ४० रुपये पर्यंत भाडे पडले असते. म्हणजे सुमारे ९००० रुपयाचा कान्फरन्सचा फायदा त्यांनीं अकरा वर्षांत करून दिला. तसेंच आपली स्वतःची रोख वर्गणी म्हणून त्यांनीं आजपर्यंत ११०० रुपये कान्फरन्सला दिली आहे. अशा सद्गृहस्थांनीं कान्फरन्सचे पैसे आपणाजवळ बिन व्याजी कां ठेविले अशी कुशंका दर्शविणें हें किती न्यायाचें, व कृतज्ञतादर्शक आहे याचा आपणच पोक्त विचार करावा इंपीरिल कौन्सिलमध्यें मेंबर असतांना दरसाल ज्यांनीं १० ते १५ हजार रुपयांचें नुकसान केवळ सार्वजनिक हिताकडे लक्ष देऊन सोसलें. कौन्सिलची व इतर सार्वजनिक काम करतांना आपल्या शरीर स्वास्थाकडे किंवा पैशाचे नुकसानीकडे आजपर्यंत दृष्टी दिली नाहीं, अशा गृहस्थाचे सार्वजनिक कामाबद्दल या रितीनें गुणग्राहकता व्हावी ही मोठ्या खेदाची गोष्ट आहे. कळावे लोभ असावा ही विनंति.

उमरावती } आपला

ता २१-२-१७ } माधव बापाजी संत

वऱ्हाडसमाचार

मिति फाल्गुन वद्य ११ शके १८३८

सन्मुखो ऽ र्थलाभाय.

ही म्हण थोर गृहस्थ जेव्हां आपल्या घरीं येतात तेव्हां अनुभवाला विशेष पटते आलिशान नामदार चीफ कमिशनर साहेब हे गेल्या शुक्रवारीं यवतमाळास सायंकाळीं गेले असून त्यांचा तेथें उद्याच्या सायंकाळच्या ९ वाजेपर्यंत मुक्काम आहे. सर बेंजामिन यांची ही मुलाखत पुष्कळ प्रकारें लाभकारक होईल असा आमचा तर्क आहे. राजश्री टिळक हे यवतमाळास येऊन गेल्यापासून सार्वजनिक कार्यामध्यें जी उत्साहाची लाट दिसून येते, तिचा सर बेंजामिन यांनीं अवश्य उपयोग करून घ्यावा, म्हणजे भावी स्वराज्याच्या कार्याला हातभार लावल्यासारखें होऊन सैन्याची भरती, युद्ध—विजय—कर्ज व बालचमू या तिन्ही कार्यांची उत्कृष्ट उठावणी होईल. सर बेंजामिन यांच्या विषयीं लोकांचा आदरभाव विशेष आहे आणि ते कर्तबगार राजपुरुष आहेत. त्यांच्या कारकिर्दीत स्वराज्याचा आशावृक्ष इतका मंजरींनीं परिप्लुत होईल कीं त्याचा सुवास मध्यप्रांत व वऱ्हाड येथें सर्वत्र प्रसृत होईल. लोकांच्या आकांक्षा तृप्त करण्याला अधिकार सूत्रें लोकांच्याच हातीं देण्याला सर बेंजामिन मागें सरतील असें त्यांच्या पूर्व चरित्रावरून कोणास ही वाटणार नाहीं. यवतमाळच्या इजारदार सभेला ही आपली

गाऱ्हाणीं त्यांना पुढें मांडून नव्या हेऊं घातलेल्या टेनन्सी बिलाचा मुख्य दिशा चुकली असून इनारदारांच्या कचाट्यांतून वहितदारांना सोडाविण्य पेक्षां वहितदारांच्या बेफामपणाचें अनर्थ दूर करण्याची अवश्यकता किती मोठी आहे हें त्यांच्या ध्यानांत आणून दिल्या वाचून ही मंडळी अद्याप राहिलीच नसतील असें त्यांच्या कामाच्या वहिवाटी-वरून वाटतें.

शारदोत्सव.

(इंदूरचें मराठी साहित्य साम्राज्य)

मराठी साहित्य संमेलन इंदूर येथें गेल्या ९-१० व ११ या तीन दिवशीं भरलें होतें. हें नववें वार्षिक संमेलन होय थोडे वर्षांपूर्वी आकोल्यास जेव्हां ही सभा भरली होती, तेव्हां मराठी वाङ्मयाचें अंतरंग किती रमणीय आहे हें तर स्वाभाविक-पणेंच कळलें. पण त्या पेक्षां ही मराठी वाङ्मयाच्या प्रसारानें नवा जोमदार महाराष्ट्र कसा बनत चालला आहे हें बडोद्यास जेव्हां परिषद भरली तेव्हां लोकांच्या हृदयांत त्याची चांगली साक्ष पटली. बडोदे सरकारनें घेतलेला पुढाकार इंदूर संस्थानानें इतका अधिक ओजस्वी केला कीं हें नववें ज्ञानसत्र लोकांच्या अतःकरणामध्यें नवे नवे आशांकुर उत्पन्न करीत आहे. महाराष्ट्रांतील थोर थोर विद्वद्रत्नें येथें जमलीं होतीं. मोठ मोठे ग्रंथकार, प्रसिद्ध कवि, इतिहास कर्ते व कादंबरीकार, तसेंच वर्तमानपत्रकार, राजकीय क्षेत्रांतील मुत्सद्दी आणि विद्याभिलाषी सहृदय मंडळी येथें एकत्र जमून साहित्याचें सोनें लुटीत होते व लुटवीत होते विद्यादेवी ही आपल्या श्रेयाची शिखरें जेव्हां लोकांच्या दृष्टिपथांत आणिते तेव्हां तेव्हां जगाच्या रहाटाला निराळी कल्याणकारक गती मिळते. इतकेंच नाहीं तर हे शारदोत्सव राष्ट्रांचें संजीवन करितात आणि त्यांना अगदीं नवीनता आणितात याच दृष्टीनें आह्मी या महाराष्ट्र संमेलनाचें मोठें अभिनंदन करितों. आणि तेथील वाद-विवादांत मराठी भाषेचा महाराष्ट्र केवढा विस्तृत आहे, मराठी भाषेच्या द्वारानेंच विद्यादानाचें कार्य प्रचलित केलें तर केवढा मोठा लोकसमूह कर्तृत्ववान होण्यां-सारखा आहे, व या साहित्य परिषदेची संस्था किती तरी द्रव्यबलानें सुसंपन्न पाहिजे ह्मणजे तिचीं हीं सर्वव्यापी कार्यक्षेत्रें वाङ्मयाच्या गंगाप्रवाहानें सर्वत्र कितीतरी फलपुष्पवान झालीं पाहिजे हें इंदूर येथील त्या वेळच्या पवित्र वातावरणांत फिरणाऱ्या मनासच चांगलें कळण्यासारखें आहे. श्रीमंत तुकोजीराव हे समक्ष हजर होते. त्यांनीं दहा हजार रुपये साहित्याच्या गंगाजळींत टाकले, निरनिराळ्या लोकांनीं निरनिराळ्या विषयावर बक्षीसें देण्याचें कबूल केलें, इंदूरची सर्व प्रधान मंडळी व विद्यार्थी चमू हीं तेथें स्वयंसेवक ह्मणून काम करीत होते वगैरे आनंदाच्या गोष्टी सर्व महाराष्ट्रास अत्यंत रुचतील; पण त्या पेक्षांही मोठी महत्वाची व राष्ट्राला सजीव करणारी गोष्ट झटली ह्मणजे त्या पुण्यश्लोक अहिल्याबाईच्या स्वराज्यांत निदान वाङ्मया पुरतें जें अनुपमेय साम्राज्य अनुभवास आलें, त्यावरून मनाचा पक्का निश्चय होतो कीं जर मराठी भाषेच्या समुद्रांत आमच्या महाराष्ट्राचें तारू खेळूं लागेल तर स्वराज्य ह्मणून कांहीं फार लांबची वस्तू आहे असें वाटणार नाहीं. हल्लींचीं विद्यासूत्रें ज्यांच्या हातीं आहेत तीं त्यांच्या हातून अगोदर गेल्या साहित्य परिषदेंत ध्वनित केल्याप्रमाणें त्या स्वराज्यवादी साहित्य मंडळाच्या हातीं पाहिजे. ह्मणजे प्रस्तुत चाललेलीं युनिव्हर्सिटीचीं यंत्रें अस्ताव्यस्त रितीनें न चालतां लोकांच्या कल्याणाच्या मार्गानेंच धावूं लागतील. या इंदूरच्या परिषदेला द्रव्याश्रयानें अधिक स्थायिक रूप येत चाललें आहे ही विशेष अभिनंदनाची गोष्ट होय. साहित्याचे ४ पोट विभाग करून तत्संबंधींच्या कमिट्या नेमून वर्षभर काम करणारी मंडळी स्थापित झाली आहे. हा यंदाच्या कार्यक्रमांतला विशेष होय. रोज सहा सहा तास या प्रमाणें ३ दिवस हें ज्ञानसत्र चालू होतें. आणि त्यामध्यें बालवाङ्मया संबंधानें विशेष उहापोह होवून भावी कार्यक्रम निश्चित झाला. हे नूतन प्रसूत होणारे बालवाङ्मय तरुण पिढ्यांना विद्यामृत अगदीं नवीन धर्तीवर पाजणार आहे. तेव्हां त्यांच्या आनंदकारक परिणामाकडे सर्व लोक दृष्टी देवून तटस्थ राहातील. श्री. सौ. कमलाबाई किबे, गिरजाबाई केळकर, काशीबाई कानिटकर, सरलाबाई नाईक, यांनीं आपापल्या चतुरस्त्र संभाषणानें अगदीं आनंदमय करून सोडलें; इतकेंच नाहीं तर साहित्याच्या कुरुक्षेत्रांत स्त्री पुरुष हा भेदाभेद नसून किंबहुना स्त्रिया अधिक पुरुषकार दाखवितील असा तेथें अनुभव आला. या परिषदेंत भरलेल्या ३-४ हजार लोक समुहाच्या विद्यानेत्राकडे पाहिलें ह्मणजे आपल्या समाजांतील शेंकडा ९९ माणसें अद्याप निरक्षर आहेत याचेंच मोठें गूढ वाटतें. आणि ह्मणूनच हल्लीची सरस्वती वांझ आहे असा जो पुष्कळदा आक्षेप निघतो, याची पक्की साक्ष पटते.

युद्ध-विजय-कर्ज.

गेल्या गुरुवार पासून हें कर्ज प्रजाजन हिंदुस्थान सरकारच्या पदरांत भराभर ओतप्रोत ओतूं लागले आहेत. सरकारला कर्ज देण्याची ही लाट एवढी प्रचंड आहे कीं या कर्ज समुद्रांत स्नान करून पुनीत होण्याला श्रीचे पुत्र तर चुकणार नाहींतच; पण आमच्यांतील रंक देखील आपले तुळशीपत्र सरकारचरणीं अर्पण करण्यास चुकणार नाहींत. या कर्जांत आर्थिक दृष्ट्या देखील कर्ज देणाऱ्या लोकांच्या नुकसानीची काडीमात्र बाब नाहीं. पण या आर्थिक दृष्टीपेक्षांही या युद्धांत सरकारला प्रोत्साहन देण्याची उपक्रिया ह्मणून लोक मोठ्या उत्साहानें दीड अब्ज कर्जाची भरती सांकेतिक कालापेक्षांही अल्प काळांत पुरी करून देतील असा सर्वत्र चालू असलेल्या जाहिरसभा, संभाषणें, व दांडगा समुत्साह हीं ध्वनित करतात. सरकारच्या या युद्ध-विजय-कर्जाला आह्मी सर्व प्रकारें सादर आहों; पण आमच्या या कृतीचा महिमा सरकार पुरेसा जाणत आहे असें गेल्या इंपीरिअल कौंसिलमध्यें जी भवतिन भवति झाली त्यावरून पूर्णशी खात्री वाटत नाहीं कोट्यावधी रुपये अगोदरच हिंदुस्थान या लढाईप्रीत्यर्थ खर्च करीत आहे. अशा वेळीं दीड अब्ज नाण्यानें भरून आपली अंजली ही राष्ट्रदेवी पुढें करीत आहे. अशावेळीं गौरव, धन्यता व पारितोषक यांची पुष्पांजली या देशावर सरकारनें वहावयाला पाहिजे. अशावेळीं जीं प्रश्नोत्तरें कायदे कौंसिलांत होतात तीं शब्द युद्धाचीं असून प्रजेचा आशाचल समीप आणून देणारी अशी नसतात. थोरांची दानत, चारित्र्य व दैवी प्रभाव अशाच प्रसंगीं दिसून यावयाला पाहिजे. आणि जर आमचे राज्यकर्ते या राजभक्तीच्या लाटेमध्यें आपलीं हृदयें ओलीं करून घेणार नाहींत तर आज दीडशे वर्षांचें राज्यकारभाराचें हें देऊळ सोन्याच्या कळसाशिवाय उघडें राहील.

ईश्वरी संकेत.

(वुलियम स्टेड् यांच्या विचारांचें परावर्तन.)

प्रत्येक संस्पृश्यमान किंवा दृश्यमान पदार्थापासून तो थेट मनुष्यसृष्टीपर्यंत स्थूल मानानें अगर सम्यक् पर्यालोचनानें नजर फेकली असतां ईश्वरी संकेताबद्दल एकच नियम दिसून येतो. परमेश्वर आपणापासून दूर नाहीं. आपणास स्पष्ट बोध होतो कीं या अफाट सृष्टीरचनेमध्यें एकच उद्देश आहे. व तो शोधून काढण्यास फार दूर जावयास नको. प्रत्येक वस्तूचा त्या वस्तूपासून होणाऱ्या अत्यंत वाढीकडे ह्मणजे उत्क्रांतीकडे ओघ आहे. प्रत्येक पदार्थाचा अखेर मार्ग ह्मणजे विस्तृत होतां होतां तो पदार्थ मानव कोटींतील प्राण्याइतका उद्भूत व्हावा. व मानव जातीचा पूर्ण विकास होत होत ईश्वराच्या योग्यतेस ह्मणजे सर्व शक्तिमन् रूपास पोहचावा. आपल्या सुधारणेची व पूर्वेतिहासाची ही वाढ हीच अखेरची मर्यादा होती. मोक्ष मोक्ष ह्मणजे तरी काय? आज मनुष्य मात्राचा शेवट झाल्यास पुनर्जन्म नाहीं असें धरल्यास या लंगड्या मोक्षा पासून लाभ तो कसला होणार? ईश्वराचा मोठेपणा तरी कशांत आहे? त्यानें आज सर्व प्राणीमात्रांस पुन्हा जन्मास घालावयाचें नाहीं असें ठरविलें तर प्रत्येक मनुष्यास मोक्ष मिळू शकेल, परंतु आपल्यांतील सात्विक गुणाची वाढ होतां होतां आपणास परमेश्वर स्वरूपाची प्रथमतः यथार्थ कल्पना होऊ लागली नाहीं व आपणास त्या बरोबर सहचर्यानें राहतां येऊं लागलें नाहीं, तर आपणास मोक्ष मिळेल असें पटावें तरी कसें? सारांश, तळमळ लागून आपल्यांत परमेश्वरा बरोबर तादात्म्य भावानें वागण्याचें जों पर्यंत सामर्थ्य आलें नाहीं तों पर्यंत आपल्या सर्व शक्तींची उत्क्रांती होत राहणार. ह्मणजे उत्क्रांती हा आपला मार्ग व तादात्म्यभाव हें अंतिमफल मिळून निसर्ग देवतेचा आणि तिच्याद्वारें परमेश्वराचा हा प्रत्येकास समजून येण्या सारखा संकेतच दिसतो कीं पदार्थमात्राची वाढ मानव शक्तीपर्यंत आणि मानव शक्तीची वाढ ईश्वरी भावा पर्यंत झाली तरच खरी वाढ झाली असा व्यक्तिमात्रास प्रत्यय येईल. व्यष्टि आणि समष्टि यां मधील तरी धोरण अगर तत्व हेंच आहे.

या ईश्वरी संकेतास घडवून आणण्याची प्रत्येक मनुष्याची सारखी धडपड असते. या उद्देशसिद्धी मार्गांत आपणा सर्वांस खांद्याशीं खांदा देऊन यत्न करतां येण्या-सारखा आहे व यांत आपण जशी जशी अधीक खटपट करू तशी तशी आपणास निसर्ग देवतेकडून भर मिळत राहते. ह्मणजे आपणास सृष्टी रचनाच साह्य देऊं लागते व पुढील मार्ग क्रमण्यास उत्तेजन देत राहते. सर्व जग एक सहकारी तत्वावर उभारलेली पतपेढीच आहे असा अनुभव येऊं लागतो. तरुण भागीदार वयस्क भागिदारांबराबर आणि वयस्क भागीदार वृद्ध भागीदारा बरोबर इतक्या नेटानें धडपड करीत आहे असें दिसूं लागते कीं आपण आपल्या पुराण पूर्वजांबरोबर त्यांनीं आपणाकरितां निश्चित् करून दिलेल्या मार्गानें व त्यांच्याच पाथेय सामुग्रीनें पुढील मार्ग आक्रमीत आहों असा आपणास एक सारखा प्रत्यय येत येत आपण तादात्म्य-पदास पोहचतों. प्रगतीचा व तादात्म्य पदाच्याच मार्गास आपण लागलो आहों ही खात्री आपणास आपल्यामधील त्याग शक्तीनें होणारी आहे. आपल्यांत त्यागसामर्थ्य नाहींना? तर मग खचित आपली प्रगति होत नाहीं जितका स्वार्थत्याग अधिक तितकी प्रगतीही अधिक. व प्रगतीची अखेर मर्यादा ह्मणजे तादात्म्य प्राप्ती ही होय. आणि तादात्म्यप्राप्ती किंवा पूर्ण विकास ह्मणजेच मोक्ष होय.

स्वार्थ त्यागाचें बीज कोणतें! तर कोणाशीं ही द्वेष, ईर्षा, असूया हीं न करणें. आपल्या स्वतः मधील स्वार्थत्याग निसर्ग देवतेनें थोडा कमी केला कीं लगेच जीवन शक्तीचाच नाश होतो. मूल झाल्या-बरोबर माता आपल्या स्वतःची काळजी घेऊन मुलाच्या पोषणाकडे दुर्लक्ष करूं या, लगेच मुलाचें जीवन नाहींसें होईल. वयस्क आणि वृद्ध मंडळी तरुणाबद्दल उदासीन रहावयास लागू या कीं समाजांतील जेम नाहींसा झालाच. ह्मणजे ईश्वरी संकेतच असा दिसतो कीं प्राणीमात्रास प्राणीमात्राबद्दल प्रीति व सहानुभूती असावी. जव-त्काल तीं असतील तावत्काल मनुष्य उत्क्रांती मार्गानेंच चालेल व यश ही संपादन करील.

लिंगभेदानें मातृपद प्राप्त होतें. पदार्थ मात्रांत शास्त्रज्ञानें लिंगभेदाचें मूर्त स्वरूप दिसून येतें. व याच मूर्त स्वरूपाच्या योगानें आपणास ईश्वराच्या स्वरूपाची, इच्छेची व सामर्थ्याची जाणीव होते.

ईश्वर ह्मणजे प्राधान्यें करून प्रेम रसात्मक आहे. प्रेम अथवा अन्योन्य प्रीती किंवा निदान कोणाचा ही द्वेष अगर तिरस्कार न करणें हा परमेश्वराचा द्रवीभूत रस आहे.

सारांश जितके आपणांत परस्पर प्रेम आणि परस्पर सहानुभूती अधिक असेल तितक्या

मानानें आपण देवात अधिक अंतर्भूत होतो. आणि आपणांत दैवीक सामर्थ्य अधिक येतें. याचें उलट ज्या प्रमाणानें आपण परस्परांचा द्वेष करीत असूं त्या प्रमाणानें आपणांतील दैवीक शक्ती इहलोकीं आणि परलोकीं अधिक अधिक लुप्तप्राय होत जाणार हें उघड आहे. मग ख्रिश्चन असो अथवा सनातन आर्य धर्माभिमानी असो, यवन असो किंवा बुद्ध असो. प्रत्येक प्राणीमात्राचा उत्क्रांतिमार्ग व ऐहिक धोरण एकच आहे. तो मार्ग कोणता ह्मणाल तर सर्व प्राणिमात्रांचें प्रेमानें आणि सहानुभूतीनें एकत्र बंधन. ज्या प्राणीमात्रावर दुःख अगर संकट परपरा ओढवली असेल त्या प्राणीमात्रास सहाय्य देणें व त्यांबद्दल कळकळ बाळगणें हें सर्व धर्मांचें सर्व नैतिक आणि बौद्धिक सिद्धांताचें मूळ बीज आहे. या बीजापासून जो वृक्ष होईल व जें फळ येईल तोच उत्क्रांतीमार्ग आणि तीच उत्क्रांति स्थिती व पुरी वाढ ह्मणजे ईश्वरी संकेताची परिपूर्णता करणें हीच होय.

जलौघ शक्ति.

हिंदुस्थानांत मोठाल्या प्रमाणावर कारखाने काढण्याचे कामीं जे अनेक अडथळे आहेत त्यांत कोळशाचा अभाव हा मुख्य आहे. हिंदुस्थानांत कोळशाच्या खाणी फारच थोड्या असल्यामुळें कारखान्यांना कोळशाचा पुरवठा होऊं शकत नाहीं. पण निसर्गदेवतेनें या अभावाची भरपाई अनेक जलप्रपातांनीं भरून काढली असतां या जलौघशक्तीचा उपयोग करून घेण्याचें सरकार मनावर घेत नाहीं हें आश्चर्य आहे. परवा औद्योगिक कमिशनपुढें बंगळोरचे डा. हे यांनीं ही गोष्ट प्रामुख्यानें आपल्या जबानींत सांगितली. यापूर्वी सर फ्रान्सिस स्प्रिंग यांनीं हेंच सांगितलें होतें. मुंबईच्या टाइम्स पत्रानें ही या संबंधाच्या आपल्या अग्रलेखांत ही गोष्ट जोरानें सांगितली आहे. म्हैसूर सरकारानें वीस वर्षे पूर्वीच जलौघशक्तीपासून होणारे फायदे ओळखून कावेरी नदीला बांध घालून विद्युच्छक्ति उत्पन्न करण्याचा कारखाना सुरू केला व त्यापासून त्या संस्थानचें उत्पन्न किती तरी वाढलें. जी गोष्ट म्हैसूर सरकारला करतां आली ती हिंदुस्थान सरकारला करतां येऊं नये हें आश्चर्य आहे. जलौघशक्ति हें हिंदुस्थानचें औद्योगिक वैभव व सरकारचें उत्पन्न वाढविण्याचें जबरदस्त साधन निसर्गदेवतेनें आयतें हातीं दिलें असतां आजपर्यंत त्याची उपेक्षा करण्यांत आली याबद्दल जेवढा खेद करावा तेवढा थोडा आहे. अजून तरी सरकारचें लक्ष इकडे लागेल काय?

रेल्वेची काटकसर.

सध्या कोळशाचा पुरवठा कमी झाल्याकारणानें हिंदुस्थानांतल्या रेल्वे कंपन्यांनीं माल गाड्यांची ने आण बंद केली आहे व उतारूंच्या गाड्यांची ही संख्या कमी केली आहे. त्यामुळें बिचाऱ्या थर्ड क्लास उतारूंचे मात्र अवर्णनीय हाल होत आहेत. अगोदरच या उतारूंच्या संबंधाची रेल्वे नोकरांची वर्तणूक फारशी स्पृहणीय नव्हती व त्या संबंधानें कौंसिलतून वारंवार प्रश्न ही विचारण्यांत आले होते. आतां कोळशाच्या तुटीच्या सबबीवर त्यांच्या संबंधानें दाद मागणारांचें तोंडच बंद करण्यात आलें आहे. पण इंग्लंडमधील 'नेशन' पत्रानें तिकडील कंपन्यांना ज्या सूचना केल्या आहेत त्या इकडेही अंमलांत येतील तर अशा अडचणींतून सुद्धां उतारूंचे हाल कमी करण्याचा मार्ग निघेल. सदर पत्र ह्मणतें कीं सध्याच्या अडचणीचे परिणाम एकट्या गरीब उतारूंना भोगण्यास लावण्यापेक्षां कंपन्यांनीं फर्स्ट क्लास व सेकंड क्लास बंद करून सगळेच थर्ड क्लास ठेविले तर प्रत्येक गाडींत अधिक उतारू नेता येऊन कंपनीला खर्चांत बरीच काटकसर दाखवितां येईल. गाड्यांची संख्या कमी करणें किंवा तिकिटांचे दर वाढविणें या दोन्ही गोष्टी गरीब उतारूंचे हाल वाढविणाऱ्या आहेत. त्यापेक्षां फर्स्ट व सेकंड क्लास मधून चैनीनें प्रवास करणारांना त्या हालाचे भागीदार करणें अधिक श्रेयस्कर होईल. सूचना खरोखर चांगली आहे.

जपानांतली शिक्षण पद्धति.

हिंदुस्थानांत प्राथमिक शिक्षण सक्तीचें व मोफत असावें असें ह्मणणारांना कित्येक सरकारी अधिकारी व इंग्रजी पत्रें शेख महमदासारखे मनोराज्य करणारे व अव्यावहारिक समजतात. पण जपान हिंदुस्थानसारखा प्राच्य देश असून तेथे गेल्या तीस वर्षांत ही सुधारणा अंमलांत आल्यापासून लोकांच्या समजुतींत, राहण्याच्या पद्धतींत व देशाभिमानाच्या कल्पनेंत कसें जमीन अस्मानाचें अंतर पडलें आहे व औद्योगिक बाबतींत ही कशी प्रगति झाली आहे हें ते पाहत नाहींत. हल्लीं जपानांत अशिक्षित असा एकही मनुष्य नाहीं. जेथें सरकारला शाळेचा खर्च ठेवण्याचें सामर्थ्य नाहीं अशा खेडेगांवच्या शाळा तेथील गांवकऱ्यांनीं स्वतःच्या खर्चानें चालविल्या आहेत. कारखान्यांना शिकलेले मजूर मिळूं लागले आहेत. शेतकऱ्यांना सुधारलेल्या शेतकी पद्धतीची गोडी लागली आहे. शाळांतल्या अभ्यासक्रमाचें एकंदर स्वरूप पालटलें आहे. आतां मुलांच्या वाचन पुस्तकांतून इकडच्या सारख्या कोल्ह्या मांजरांच्या गोष्टी घातलेल्या दिसत नाहींत; तर जपानी वीरांच्या व देशाभिमानी पुरुषांच्या कथा घातलेल्या असतात. लहानपणापासून अशा चरित्रांच्या वाचनानें कोवळ्या वयाच्या मुलांत ही देशसेवेची स्फूर्ति झालेली दिसते. राष्ट्रीय शिक्षणाचें उत्कृष्ट बीजारोपण तेथें होण्यास सक्तीचें व मोफत शिक्षण सर्वथा कारण झालें आहे. हिंदुस्थानांत या इष्ट सुधारणा हल्लींच्या क्रमावरून पाहतां आणखी पन्नास वर्षांनीं तरी झालेल्या दिसतील असें खात्रीनें ह्मणतां येत नाहीं.

प्रसाद चिन्हें.

(लढाईचा रंग पालटला)

मेसापोटेमियाच्या बाजूच्या लढाईंत बगदाद शहर दोस्त राष्ट्रानें सर केलें ही या महायुद्धांतली पाहिली मोठी आनंदाची बातमी होय. पश्चिम रणक्षेत्राच्या बाजूनें शत्रूचा कोंडमारा चांगला नेटानें होत चालला आहे. रशियाची टक्कर थोडी मंदावली आहे. त्यामुळें इटालीच्या बाजूला जर्मनीचा कटाक्ष विशेष दिसतो. व लढायाच्या आरंभापेक्षा दोस्त राष्ट्रांची युद्ध सामुग्री प्रचंड प्रमाणावर गोळा होत चालली आहे हीं यशाची व तहाचीं स्वप्नें अधिक समीप आणतात.

वऱ्हाडवृत्त.

यवतमाळ जिल्हा परिषद्:— दारव्हा येथें येत्या ईस्टरच्या सुटींत ह्मणजे तारीख ७ व ८ एप्रील रोजीं ही सभा दुसऱ्यानें भरणार आहे. यवतमाळ जिल्ह्यानें गेल्यावर्षी या कार्यांत मोठा लौकिक संपादन केला होता. आणि त्याला अनुरूप असाच हा दुसरा योग येत आहे. सर्व राजकीय प्रगमन चक्राचा केंद्र स्वराज्यांत आहे. तेव्हां प्रस्तुतच्या सरकारी कारभाराला स्वराज्याची समता व सुंदरता आणण्यासाठीं व्यक्तिविषयक प्रयत्नाची दिशा ही सभा हातीं घेईल तरच भावग मर्यादेपलीकडे पाऊल टाकल्याचें श्रेय ही सभा संपादन करील असा आह्मांस भरंवसा आहे.

रा. रा. काशीनाथ श्रीराम जठार हे गेल्या बुधवारीं नागपूराहून मद्रासेकडे रवाना झाले आहेत. या सफरींत ग्रामपंचाइतीची संस्था इकडे प्रचलित करतांना मद्रासकडील काय काय गोष्टी स्वीकारण्या सारख्या आहेत हें ते समक्ष पाहून येतील. भावी स्वराज्याच्या ग्राम पंचायती या पाहिल्या पायऱ्या आहेत. तेव्हां त्यांची स्थापना जितकी भक्कम पायावर होईल, तितकी आह्मास पाहिजे आहे. राजश्री जठार हे नेहमीं सरकारी विचारांचा गर्भ वहात असतात. त्यामुळें त्यांच्या हिंदी दृष्टीचें शैथिल्य दूर करण्या इतका एखादा तेजस्वी बिनसरकारी पुरुष यांच्या मदतीला दिला असता तर या कार्यांत ओज व यश यांच्या खुणा विशेष स्पष्ट होतील.

प्लेग—पश्चिम वऱ्हाडांत हा रोग वाढत्या प्रमाणावर असून गेल्या ३ मार्च अखेरच्या सप्ताहांत सुमारें १०२० माणसें मरण पावलीं. आकोल्यास दररोजचे मृत्यू १०–१९ च्या सुमारांत असतात. हा वार्षिक पाहुणा आरोग्यचे धडे पुनः पुनः गुप्ति व्याख्यानानें शिकवीत आहे.

सर रेजिनाल्ड क्रॅडाक यांस ब्रह्मदेशचे लेफ्टनंट गव्हरनर नेमण्यांत आलें. यावरून या प्रांताचा अनुभव विशेष फलद्रूप होत असतो असें दिसतें. अशा मोठ्या जागेवर हिंदी मनुष्य नेमला जाईपर्यंत निदान जे साहेब लोक हिंदुस्थानांत कायमचे राहूं इच्छितील त्यांस तरी नेमण्याची वहिवाट सुरु होईल तर बरें.

रा. रा. योगेशचंद्र चतरजी जिल्हा जज यांस आकोल्यास स्मालकॉज कोर्टावर नेमण्यांत आलें.

रा. रा. महमद अब्दुस्समद ए. अ. क. यांस आकोल्यास नेमण्यात आलें.

रा. रा. एफ. एच. जी. टेलर आसिस्टंट पोलीस कप्तान एलिचपूर यांस उमरावती जिल्ह्याचे कपतान नेमण्यांत आलें. व रा. रा. ब्रुक मिअर्स यांची बढती नागपुराकडे करण्यांत आली आहे.

रा. रा. डी. क्लोस्टन यांस आजपासून ३ महिने डायरेक्टर आफ अग्रिकल्चरल नेमण्यांत आलें. कांकीं राजश्री लेफ्टवीच हे ३ महिन्यांच्या हक्काच्या रजेवर जात आहेत.

बालचर्—ही संस्था सर्व प्रांतभर प्रचलित करण्याचा ठराव गेल्या कायदे कौंसिलांत पसार झाला आहे ही आनंदाची गोष्ट होय.

युद्ध जत्रा—नागपुरास गेल्या ६ तारखेपासून कस्तूरचंद पार्कमध्यें ही जत्रा ३ ४ दिवस भरली होती. तेथें आलिशान चीफ कमिशनर साहेबापासून तों यच्चयावत् सर्व अधिकारी वर्ग या कामांत अगदीं रंगला होता. लोकांची कर्मणूक करून लढाई साठीं वर्गणी गोळा करण्याचा हा क्रम अनुकरणीय आहे. केसरला पायाखालीं तुडविण्यासाठीं ४ आण्याला कांहीं गोळ्या झाडण्याची मौज येथें मिळाली. हा इंग्रजी धिक्कार हिंदी सात्विक कल्पनांची चीरफाड करितो. सबमरीनच्या रचना व मनुष्याच्या कल्पनेंतले सर्व जुगार येथें खेळण्यास सापडले. ही जत्रेची विलायती टूम लोकांस फार आवडली.

पुत्रशोक—राव बहादुर वामनराव कोल्हटकर यांचा मेडिकल कॅालेजमधला मुलगा मुंबईस आपल्या कोठडींत वस्तऱ्यानें आत्महत्या करतो, आणि इकडे आमचे मित्र नामदार राव बहादूर दामले यांचा १२ वर्षाचा मुलगा होड्यांत पोहतांना भाजून मरण पावतो, ह्या दोन्ही काललीला पितृवर्गाचें हृदय फाडून टाकतील! येथें शांतवन तें काय?

जाहीर नोटीस

आकोला टौन ए. व्ही. स्कूलमध्यें ता० १ एप्रील सन १९१७ इ. पासून इंग्रजी चौथ्या इयत्तेचा नवीन वर्ग सरकारानें मंजूर केला आहे. त्या वर्गात ३० विद्यार्थी घ्यावयाचे आहेत. त्याचप्रमाणें इंग्रजी इयत्ता १ ते ३ पर्यंत प्रत्येक वर्गांत सरासरी १० जागा खालीं आहेत. तरी ज्या विद्यार्थ्यांची इच्छा या शाळेंत शिकावयास येण्याची असेल त्यांनीं वरील तारखेचे पूर्वी त्या शाळेचे हेडमास्तराकडे लेखी अर्ज करावा अगर समक्ष भेटावें. जे विद्यार्थी पहिल्यानें येतील त्यांना आगोदर जागा देण्यांत येतील कळावें ता० १७-३-१९१७ इ.

सही

A. R. Paude

Head Mastar A. V. S.

Akola Berar

N.N. 155

नोटीस

सेख अनु वा सलाऊद्दीन मुसलमान रा. (शहर) बाळापूर ता. मजकूर जि. आकोला यांसः—

नोटीस देण्यांत येते कीं, तुमचेकडेस आमचे शेत मौजे गाजीपूर येथील सर्वे नं. १ हे पांच वर्षेपर्यंत वहितीस आहे. त्यांत यंदाचे पहिल्या पिकाचे स्वामित्वाचे रुपये २० वीस आपण अद्याप दिले नाहींत. व शेत पडीत टाकले आहे ते रुपये आपण आठ दिवसांत आणून देऊन पावती घ्यावी. नाहींतर आपणावर फिर्याद केली जाईल. आणि सदर्हु शेत आह्मी वाटेल त्यास लाऊन काढू. तुमची तक्रार ऐकली जाणार नाहीं. नोटिशीचा खर्च तुमचेवर आहे. कळावें ता. ९।३।१७ इ.

सही

प्रद्युम्नराव हणमंतराव देशमुख बाळापूर मु. आकोला दस्तुर खुद

नो. नं. ११०

नोटीस

नोटीस बेशमी १ रनुबाई मर्द शक्तीदीन रा. बार्शीटाकळी ता. आकोला २ तेजियाबाई मर्द मंगलप्रसाद रा. पिंजर ता. आकोला ३ आनंदी बाई मर्द जीयालाल रा. उमरावती (अंबागेट) ४ रधीयाबाई मर्द चुनीलाल रा. औराळा पो. औराळ ता. औरंगाबाद मोगलाई

या सर्वांसः—

खालीं सही करणार नोटीस देतो कीं मौजे लेडवे ता. आकोला येथील शेत सर्वे नं. ६४ व घर बार्शीटाकळी येथील हे तुह्मी चौघींनीं माझी चुलती सोनाबाईजवळून बक्षीस पत्रानें घेतलें. ही इस्टेट माझा पणजा धनीदीन याचे मालकीची असून हनुमान रामदीन याची मिळविलेली नसल्यामुळे सदर गृहस्थाच्या विधवेला ती बक्षीस देण्याचा अधिकार मुळींच नाहीं. कारण विधवेला त्या इस्टेटीला पुढें सबळ वारस असतां इस्टेट गहाण खरीदी अगर बक्षीस देतां येत नाहीं. मी सदर इस्टेटीचा कायदेशीर वारस आहे. व सोनाबाई ही शुद्धीवर नाहीं. असें असल्यामुळें तुह्मी सास्वा सुनांनीं हा केलेला व्यवहार रद्द आहे. व या नोटिशी अन्वयें सोनाबाईनें बक्षीसपत्र दिलें असले तरी तें खोटे आहे. सोनाबाईला अन्नवस्त्राचा हक्क मी देतो. तरी तुह्मी करून घेतलेलें बक्षीसपत्र रद्द आहे त्याचा कांहीं उपयोग नाहीं. या गोष्टीचा निकाल नोटीस पावल्यापासून ८ आठ दिवसांत केल्यास बरें नाहीं पेक्षां योग्य कोर्टमार्फत तजवीज केली जाईल कळावें. तारीख ३-३-१९१७

सही

गणेशलाल गुरुदीनलाल दस्तुर खुद राहणार कान्हेरी हल्लीं मुक्काम शेलु बाजार

नो. नं. १११

नोटीस

इश्वाजी वाकू माळी रा० कापसी ता. आकोला

यांसः—

खालीं सही करणार याजकडून नोटीस देण्यांत येते कीं माझा आजा परशराम वाऱ्हेकार हा ता० १३-१२-१६ रोजीं मयत झाला. त्यावेळीं त्याचे अंगावरील डागीने सोन्याचें कडें वजन तोळे १३॥ सोन्याची मुदी तोळे ३ सोन्याची बाळी तोळा ॥. चांदीचा करदोडा वजन २० तोळे चांदीचे कडे तोळे ७ असे तुह्मी स्मशानातून काढून सर्व लोकासमक्ष तुमचे घरी घेऊन गेला. आह्मी दुःखांत असलेमुळें त्या वेळीं मागितले नाहीं पुढें क्रिया वगैरे झालेवर तुह्मास दोन चारवेळां डागीने मागितले परंतु तुम्ही आज उद्या देतो असें ह्मणून थापा देता डागीने देत नाहीं. तरी ही नोटीस पावलेपासून ३ दिवसाचे आंत वरील माझे डागीने आणून देऊन माझी पावती घ्यावी. कारण माझ्या आज्यानें व आजीनें असे दोघांनीं मिळून मजला लेख करून दिले आहेत व त्या इस्टेटीचा मी मालक आहे. असे तुमचे कडून न झाल्यास रीतीप्रमाणें काम चालऊन तजवीज करणें भाग पडेल व तुम्हास नोटिसचा व कोर्टास लागलेला खर्च द्यावा लागेल. कळावें ता० २८।२।१७ इ.

सही

हरी जानजी माळी वाऱ्हेकार रा० कापसी नि० रेव

दस्तूर संभाजी लक्ष्मणजी मराठे

नो० नं० ११२

जाहिर नोटीस

तुळसाई मर्द परशराम माळी रा. कापसी ता० आकोला

ईसः—

मी खालीं सही करणार याजकडून कळवितो कीं माझा आजा परशराम हा ता० १३।१२।१६ रोजीं मयत झाला व त्यानीं मजला ता० १०।१२।१६ रोजीं मृत्यूपत्र लिहून देऊन स्थावर व जंगम इस्टेटचे मालक केलें. त्याजबद्दल माझी आजी तुळसाई इनेंही मानपत्र ता० १०।१२।१६ लिहून दिले. परंतु आतां ती लबाड लोकांचे नादी लागून माझे इस्टेटची अफरातफर करण्यास पाहते. मी माझ्या आजीस खाण्याची व अन्नवस्त्राची अडचण पडूं देत नाहीं व कर्ज काढण्याची मुळींच जरूरी नाहीं. तरी या नोटिशीनें कळवितो कीं माझी आजी वरील तुळसाई इजला कोणी कर्ज देऊं नये. व माझी स्थावर जंगम इस्टेट कोणी गहाण अगर खरेदी घेऊं नये तिला कर्ज दिल्यास किंवा गहाण अगर खरेदी घेतल्यास ती इस्टेट जबाबदार राहणार नाहीं कारण मृत्युपत्रा आधारें व मान्यता लेखा आधारें मी मालक आहे. कळावें ता० २८।२।१७ इ.

सही

हरी जानजी माळी रा० कापसी नि० रेव

दस्तुर संभाजी लक्ष्मणजी मराठे

नो० नं० ११३

हिमालयांतील दिव्य महौषधींचीं औषधं.

सर्वप्रकारचे नेत्ररोगांवर रामबाण औषध किं. १ रू. पो. ख. शिवाय.

रक्त शुद्ध करणारी दिव्य वल्ली किं १॥ रुपया दि. ७ शिवाय. अभ्रक, मौक्तिक वगैरे उंची माल व्ही. पी. नें पाठवूं.

पत्ता— वैद्यराज विठ्ठल शास्त्री परांजदे पुणें २३८ बुधवार चौक

नो. नं. १२

हात मागाचा मोठा कारखाना.

अगदीं पक्के रंगाचीं लुगडीं पाहिजे असल्यास

कला-भुवन सोलापूर.

यांच्याकडे मागणी करा.

लछमय्या व्यंकटनरसू इरावती, मालक,

नो० नं० १०

ॐ नमः श्रीगणेशाय.

आर्यवनौषधींचा कारखानाः—मुर्डी.

मदनामृतसंजीवनी.

धातुवर्धक, अत्यंत कामोत्तेजक व पौष्टिक, वीर्यस्तंभक, रक्तशोधक, मनोत्साहक कांतिबुद्धिवर्धक, सुवर्णमाक्षिक, मौक्तिक, कस्तुरी व अनेक वनस्पतीमिश्र अद्भुत गुटिका.

यांच्या सेवनानें नपुंसकत्व, स्वप्नजन्य व इतर धातुपात, उन्हाळे इंद्रियशिथिलता गर्मीसंबंधी मुरलेले विकार मूत्रसंकोच, धातूचा पातळपणा, स्त्रियांची धुपणी छातींत रोग हात, पाय मूत्रमार्ग व नेत्र यांचा दाह, क्षय, पांडुरोग, मुलांची खर, जीर्णज्वर, अग्निमांद्य; मस्तकशूल, मुळव्याधी, वातरोग, निद्रानाश, पित्तविकार बाळंतरोग, मधुमेह, जुनाट धर्म, मुष्टिमैथुनानें आलेली कृशता इत्यादि अनेक विकार खात्रीनें बरे होऊन शरीर निरोगी, मजबूत व सतेज बनते. पचनशक्ती व स्मरणशक्ति भरपूर वाढून धातू व रक्त यांची शुद्धि, वीर्यस्तंभन व भरपूर कामोद्दीपन होतें, व मनास उत्साह देतात. दूध व भडाळ भरपूर पचूं लागतें यांत उपयुक्त वनस्पतींचें मिश्रण केले असल्यामुळें त्यांत अपायकारक पदार्थ अगदीं नसून वरील विकारांवर अत्यंत गुणकारक आहेत, करितां गुणाबद्दल असंख्य सर्टिफिकिटां मिळाल्या व नित्य मिळतात. पथ्यसेवनाची गरज मुळींच नसून स्त्रिया, पुरुष व मुलें यांस पाहिजे त्या दिवसांत घेण्यास अत्यंत उपयोगी आहेत. एका रुपयाचे आंत मिळणार नाहींत. एकदम ४ रुपयांच्यावर कितिही घेणारास टपालखर्च माफ आहे. चार रुपयाचें आंत वेगळा टपालखर्च ६ आणे पडेल दर एकदम ३६ गो० १ रु० ७२ गो० २ रु० १६६ गो० ४ रु० २७१ गो० ६ रु० ६९० गो० १० रुपये.

१. अपूर्व नेत्रांजन—यानें वडस, सारा, फुलें, खुपऱ्या, बिंदु, काच, इ० नेत्रांचे सर्व विकार त्वरित बरे होऊन दृष्टि तीव्र व थंडगार राहते. या रोगास हें अंजन खरें रामबाण आहे. १॥ तो. ड. १ रु.

२. परम्यावर अपूर्व मिश्रण—कोणत्याही नवा जुना परमा व तज्जन्य दाह तिडीक, मुत्रांची जळजळ, सकाच, पुयस्राव, रक्तस्राव इत्यादि विकार पथ्य नसत सात दिवसांत जातात. तिडीक एका घटकेत जाते. असे रामबाण औषध कोठेंच मिळत नाहीं. बा० किं० १ रु० ॥ भार २ रु० सर्व औषध व्हा० नें पाठवू.

सर्व सामानाचा मोठा क्याटलाग मागवावा. तो फुकट पाठवूं. औषधांत अपायकारक पदार्थ अगदीं नसून तीं पूर्ण खात्रीची असल्याबद्दल असंख्य सर्टिफिकिटें आहेत याशिवाय मोठमोठे रोगांवर अनेक औषधें, धोक्त रसायनें, भस्में, पाक गुटिका आसवें, तेलें व सुगंधी अत्तरें वगैरे माफक दरानें मिळतात. अनु० ख० सो० ट० ख० वे० पडेल. रोखीनें किंवा व्ही. पी. नें पाठवूं. प्रकृतिमान कळविल्यास रोग्याचें निदान व चिकित्सा कळवूं. माल मागविण्याचा पत्ता—

कृष्णशास्त्री पेंडसे वैद्य.
मु० मुर्डी, पो० हर्णै, जिल्हा रत्नागिरी.

नो० नं० २२

हें पत्र आकोला येथें कैलासवासी खंडेराव बाळाजी फडके यांच्या वऱ्हाडसमाचार छापखान्यांत नारायण खंडेराव फडके यांनीं सदाशिवाश्रमांत छापून प्रसिद्ध केलें.

Regd-No. N 150

वऱ्हाडसमाचार.

Berar-Samachar.

वर्ष ५१] आकोला—सोमवार तारीख २६ माहे मार्च सन १९१७ ई० [अंक १२

हिंदुस्थानचें युद्धकर्ज (इंडियन वॉर लोन.)

रोख कर्ज मिळेल तें सर्व युद्ध चालविण्यासाठीं बादशाही सरकारचे स्वाधीन करण्यांत येईल.

सन १९२९–१९४७ चें शेंकडा ५ दराचें युद्धकर्ज (वॉर लोन).

सन १९२० चे शेंकडा ५॥ दराचें युद्ध रोखे (वॉर बॉंड).

सन १९२२ चे शेंकडा ५॥ दराचे युद्ध रोखे (वॉर बॉंड).

पोस्ट आफिसचीं ५ वर्षांचीं रोखी (कॅश) सर्टिफिकिटें

(सन १९१७–१८ मध्यें द्यावयाचीं)

मुद्दल व व्याज यांस हिंदुस्थान सरकारची जिंदगी आणि उत्पन्न हीं तारण राहतील.

१. सन १९२९–१९४७ चें युद्धकर्ज.

इशू प्राइस (प्रत्यक्ष द्यावयाची रक्कम)–शेंकडा ९५ रुपये पुढें लिहिल्याप्रमाणें द्यावयाचे:— एकदम पूर्ण द्यावयाची रक्कम–अर्जाबरोबर शेंकडा ९५ रुपये देणें.

हप्त्यांनीं द्यावयाच्या रकमा–अर्जाबरोबर शेंकडा १५ रुपये या प्रमाणानें रक्कम देणें, व बाकीची रक्कम माहवारी चार हप्त्यांनीं दर हप्त्यास शेंकडा २० या प्रमाणानें देणें. हे हप्ते देणें ते कर्ज देण्यासाठीं ज्या महिन्यांत अर्ज केला असेल त्या महिन्यानंतर येणाऱ्या पहिल्या, दुसऱ्या, तिसऱ्या व चौथ्या महिन्याच्या १५ व्या तारखेस, आणि १५ वी तारीख रविवारीं पडत असेल तेव्हां १६ व्या तारखेस, दिले पाहिजेत.

व्याज–दरसाल दर शेंकडा ५ टक्के ता. १५ फेब्रुवारी व ता. १५ आगष्ट रोजीं देण्यांत येईल.

कर्जाच्या फेडीची तारीख–सन १९२९–१९४७ च्या युद्धकर्जाची फेड तत्पूर्वींच करण्यांत आली नाहीं तर ती सन १९४७ च्या आगष्ट महिन्याच्या १५ व्या तारखेस रोख्याच्या (दर्शनी किंमती इतक्या) भर रकमेनें करण्यांत येईल. परंतु ता. १५ आगष्ट सन १९२९ रोजीं अगर त्या तारखेनंतर ह्या कर्जाची पूर्ण किंवा अंशतः फेड भर रकमेनें करण्याचा हक्क हिंदुस्थान सरकारनें आपल्याकडे राखून ठेवला आहे. व तसें करण्यापूर्वीं त्यासंबंधानें गॅझीट आफ इंडियामध्यें तीन कॅलेंडर (इसवी) महिन्यांची आगाऊ नोटीस देण्यांत येईल.

सिंकिंग (बुडित) फंड–सन १९२९–१९४७ च्या कर्जाचा भाव बाजारांत उतरला तर त्याबद्दल तरतूद म्हणून, बाजारांत जेव्हां जेव्हां ह्या कर्जाच्या सिक्यूरिटींचा भाव त्यांच्या इशू प्राइस (मूळ दिलेल्या रकमे) पेक्षां कमी होईल तेव्हां तेव्हां त्या सिक्यूरिटीज् विकत घेऊन रद्द करण्यासाठीं फंड तयार व्हावा म्हणून सन १९२९–१९४७ च्या युद्धकर्जाच्या रकमेच्या शेंकडा एक ते दीड इतकी रक्कम दरसाल बाजूस काढून ठेवण्याची हिंदुस्थानें सरकार हमी घेत आहे.

२. सन १९२० चे युद्ध रोखे आणि सन १९२२ चे युद्धरोखे.

(प्राप्तीवरील कर माफ)

इशू प्राइस (प्रत्यक्ष द्यावयाची रक्कम)–शेंकडा १०० रुपये पुढें लिहिल्याप्रमाणें द्यावयाचे:- एकदम पूर्ण द्यावयाची रक्कम–अर्जाबरोबर शेंकडा १०० रुपये.

हप्त्यांनीं द्यावयाची रक्कम–अर्जाबरोबर शेंकडा २० रुपये याप्रमाणें रक्कम देणें व बाकीची रक्कम माहवारी चार हप्त्यांनीं दर हप्त्यास शेंकडा २० या प्रमाणानें देणें. हे हप्ते भरणें ते कर्ज देण्यासाठीं ज्या महिन्यांत अर्ज केला असेल त्यानंतर येणाऱ्या पहिल्या, दुसऱ्या, तिसऱ्या व चौथ्या महिन्याच्या १५ व्या तारखेस, आणि ही तारीख रविवारीं पडेल तेव्हां १६ व्या तारखेस, भरले पाहिजेत.

व्याज—दरसाल दर शेंकडा ५॥ टक्के ता. १५ फेब्रुवारी व ता. १५ आगष्ट रोजीं देण्यांत येईल.

कर्जाच्या फेडीची तारीख–सन १९२० च्या वार बॉंडची फेड ता. १५ आगष्ट सन १९२० रोजीं करण्यांत येईल, आणि सन १९२२ च्या वॉर बॉंडची फेड ता. १५ आगष्ट सन १९२२ रोजीं करण्यांत येईल.

३. पोष्ट आफिसचीं ५ वर्षांचीं रोखी सर्टीफीकिटें.

(प्राप्तीवरील कर माफ.)

हीं सर्टिफिकिटें चार प्रकारचीं, म्हणजे
१० रु., २० रु., ५० रु. आणि १०० रु. चीं
असून तीं
७ रु. १२ आ., १५ रु. ८ आ., ३८ रु. १२ आ. व ७७ रु. ८ आ. स मिळतील. सर्टीफीकिटें दिल्यापासून ५ वर्षांनंतर त्यांची फेड करण्यांत येईल.

तरी, ह्या पांच वर्षांच्या मुदतींतही, जेथून हीं सर्टिफिकिटें घेतलीं असतील त्या पोष्ट आफिसांत तीं नेऊन दिल्यास तीं घेऊन लोन नोटिफिकेशनमध्यें (ह्या कर्जासंबंधाच्या जाहिरातींत) ठरविलेल्या दरानें रोख रुपये देण्यांत येतील.

सिक्यूरिटीचें प्रकार.

१. सन १९२९–१९४७ च्या युद्ध कर्जाच्या, सन १९२० च्या युद्ध रोख्यांच्या व सन १९२२ च्या रोख्यांच्या सिक्युरिटीज् अर्जदाराच्या मर्जीप्रमाणें (तो अर्जांत नमूद करील त्या) पुढें लिहिलेल्या कोणत्याही प्रकारच्या देण्यांत येतील:—

(१) इन्स्क्राइब्ड स्टॉक सर्टिफिकेट....हें दुसऱ्याच्या नांवानें करून देण्यास दस्तऐवज करावा लागतो.

(२) प्रॉमिसरी नोटा ....ह्यांवर नुसता शेरा मारून दिला म्हणजे त्या दुसऱ्याच्या नांवानें करून देतां येतात.

(३) बेअरर बॉंड ....हे कोणाच्या नांवानें करून देणें झाल्यास ते त्याच्या स्वाधीन केले म्हणजे झालें.

आपणास कोणत्या प्रकारची सिक्युरिटी पाहिजे हें अर्जदारानें अर्जांत स्पष्ट नमूद केलें नसेल तर पहिल्यानें इन्स्क्राइब्ड स्टॉक सर्टिफिकेटच्या स्वरूपाची सिक्यूरिटी देण्यांत येईल.

इनकम ट्याक्स.

२. सन १९२० च्या युद्ध रोख्यांवर आणि सन १९२२ च्या युद्ध रोख्यांवर देण्यांत येणाऱ्या व्याजाला इनकम टॅक्स (प्राप्तीवरील कर) माफ आहे, पण सुपर टॅक्स माफ नाहीं.

सन १९२९—१९४७ च्या युद्धकर्जाच्या व्याजाला इनकम टॅक्सची किंवा सुपरटॅक्सची माफी नाहीं. इनकमटॅक्स आक्टाच्या २ ऱ्या शेडयूलाच्या ३ ऱ्या भागांतील ठरावांस अनुसरून इनकम टॅक्स आकारण्यांत येईल.

दुसरीं कर्जें बदलून त्यांचे हें कर्ज बनविण्याचा हक्क.

३. शेंकडा ३ टक्के दराचें कर्ज, शेंकडा ३॥ टक्के दराचें कोणतेही रुपी लोन, अथवा शेंकडा ४ टक्के दराचें सन १९१६-१७ चें हिंदुस्थान सरकारचें कन्व्हर्शन लोन हीं बदलून त्यांचें हें नवीन वॉरलोन (युद्ध कर्ज) बनविणें झाल्यास तें, घेतलेल्या ह्या कर्जाच्या दर १०० रुपये दर्शनी किंमतीच्या कर्जास वरील प्रकारचें १५० रुपये दर्शनी किंमतीचें कर्ज या प्रमाणांत बदलून त्याचें कर्ज सन १९२९-१९४७ चें युद्ध कर्ज पुढें लिहिलेल्या दरानें बनवितां येईल:—

१०० रुपये दर्शनी किंमतीच्या शेंकडा ३ टक्के दराच्या कर्जाच्या ऐवजीं ६५ रुपये दर्शनी किंमतीचें वॉर लोन (युद्ध कर्ज)
„ „ „ „ ३॥ „ „ „ „ ७६ „
„ „ „ „ ४ „ „ „ „ ९२ „

परंतु ह्या नवीन कर्जाची रक्कम १०० नीं बरोबर भाग तुटेल इतकी झाली पाहिजे म्हणून कमी पडलेल्या रकमेपुरतें आणखी वॉर लोन दिलें पाहिजे. हें जास्त कर्ज पुरें करणें तें दर रुपयास पंधरा आणे या प्रमाणानें जरूर ती रोख रक्कम देऊन पुरें केलें पाहिजे.

४. जुन्या प्रकारचें कर्ज बदलून तें नवीन प्रकारचें बनविण्याचा हक्क ता. १ नवंबर १९१७ नंतर आणि ता. १६ जानेवारी १९१८ च्या पूर्वीं केव्हांही चालवितां येईल. कन्व्हर्शन वारंटें दुसऱ्याच्या नांवानें करून देतां येतील, आणि तीं 'बेअरर' नमुन्याचीं (जो तें वारंट दाखल करील त्या कोणासही तें कर्ज बदलून मिळेल अशा प्रकारचीं) असतील.

५. जुनें कर्ज बदलून मिळालेल्या सन १९२९-१९४७ च्या युद्धकर्जाच्या सिक्यूरिटींवर ता. १५ आगष्ट सन १९१७ पासून व्याज मिळेल. वरील ३ ऱ्या पारिग्राफा अन्वयें जी रोख रक्कम द्यावी लागली असेल तिजवर वेगळें व्याज मिळणार नाहीं.

६. सन १९२९–१९४७ चे वॉर लोन, सन १९२० चे वॉर बॉंड आणि सन १९२२ चे वॉर बॉंड ह्यांचे रोखे घेतलेले असले म्हणून ते बदलून त्या ऐवजीं सरकार पुढें आणखी एखादें नवीन कर्ज काढील तर त्या कर्जाचे रोखे मागण्याचा हक्क प्राप्त होत नाहीं.

अर्ज

७. सन १९२९–१९४७ चे वॉर लोन, सन १९२० चे वॉर बॉंड आणि सन १९२२ चे वॉर बॉंड यांसाठीं अर्ज करणें ते (ते पोस्ट आफिस मार्फत करण्यांत येत नसतील तेव्हां) गुरुवार ता. १५ मार्च सन १९१७ पासून तों शुक्रवार ता. १५ जून १९१७ पर्यंत पुढें लिहिलेल्या अधिकाऱ्यांकडे अगर इसमांकडे करावेत:—

(१) कंट्रोलर ऑफ करन्सी, कलकत्ता, अगर कोणत्याही प्रांताचा अकौंटंट जनरल, अगर कंट्रोलर, यांजकडे;

(२) बंगाल, मुंबई व मद्रास ह्या बँकांच्या सदर ठिकाणीं त्यांचे सेक्रेटरीज व ट्रेझरर्स, यांजकडे आणि त्यांच्या हिंदुस्थानांतील कोणच्याही शाखांच्या ठिकाणीं त्यांच्या एजंटाकडे, आणि

(३) जिल्ह्याच्या सदर ठिकाणच्या सरकारी खाजिन्यावरील खास ट्रेझरी ऑफिसराकडे.

८. अर्ज करणें तो पूर्ण १०० रुपयांच्या अगर १०० रुपयांनीं भाग तुटेल अशा रकमेसाठीं केला पाहिजे.

९. अर्ज जर फक्त १०० रुपयांसाठींच असेल तर ती पुरी रकम, अर्थात् सन १९२९-१९४७ च्या वॉर लोनच्या बाबतींत ९९ रुपये, आणि सन १९२० च्या आणि सन १९२२ च्या वॉर बाँडच्या बाबतींत १०० रुपये, अर्जाबरोबरच दाखल केले पाहिजेत.

१०. सन १९२९–१९४७ चें वॉर लोन, सन १९२० चे वॉर बाँड अगर सन १९२२ चे वॉर बाँड यांतील २०० रुपयांसाठीं अगर अधिक रकमेसाठीं अर्ज करणें ते पुढील कोणत्या तरी एका प्रकारासाठीं करावेतः—

(अ) एकदम पूर्ण अदाईच्या रकमे साठीं, अगर

(ब) हप्त्यांनीं द्यावयाच्या रकमासाठीं.

अडत

११. मंजूर झालेल्या प्रत्येक अर्जावर ज्याचा शिक्का असेल त्या दलालास अगर पेढीवाल्यास (बँकर) शेंकडा २ आणे कमिशन देण्यांत येईल, परंतु पोस्ट आफिसच्या ५ वर्षांच्या रोखी सार्टिफिकेटांकरितां वगैरे जे अर्ज पोस्ट आफिस मार्फत करण्यांत येतील त्या अर्जांच्या बाबतींत कमिशन देण्यांत येणार नाहीं.

अर्जांचे नमुने कंट्रोलरकडे, कोणत्याही बँकेंत, अगर दलालांकडे मिळतील.

पोष्ट आफिस विभाग.

(पोस्ट आफिसामार्फत करावयाच्या अर्जांसंबंधीं खास ठराव.)

१२. ज्यांना सेव्हिंग्ज बँकेचें काम करण्याचा अधिकार आहे अशा कोणत्याही पोष्ट आफिसांत गुरुवार ता. १५ मार्च सन १९१७ पासून सोमवार ता. १५ आक्टोबर सन १९१७ पर्यंत कोणाही मनुष्यानें, मग त्या पोष्ट आफिसांत त्याचें सेव्हिंग्ज बँकेचें खातें असो वा नसो, सन. १९२९–१९४७ चें वॉर लोन, सन १९२० चे वार बाँड आणि सन १९२२ चे वॉर बाँड यासाठीं अर्ज केल्यास ते पुढील पारिग्राफांत सांगितलेल्या शर्तीस अनुसरून, घेण्यांत येतील.

कमाल आणि किमान रकम.

१३. पोस्ट आफिस मार्फत अर्ज करावयाचे ते २५ रुपयांच्या अगर २५ नीं भाग तुटेल अशा रकमेसाठीं असले पाहिजेत. कोणाही एकाच इसमानें ह्या लोनसंबंधी जाहिरनाम्या अन्वये पोस्ट आफिस मार्फत एकंदर २२,५०० रुपयांहून जास्त कर्जाकरितां अर्ज करतां कामा नये, अगर ह्या रकमेहून जास्त रकमेचे रोखे धारण करतां कामा नये आणि ह्या रकमेंतही सन १९२९–१९४७ च्या वॉर लोनची रकम ७,५०० रुपयाहून अधिक असतां कामा नये, सन १९२० चे वॉर बाँड आणि सन १९२२ चे वॉर बाँड ह्यापैकीं कोणत्याही एका अगर दोन्ही प्रकारच्या बाँडची मिळून एकंदर रकम ७,५०० रुपयांहून अधिक होतां कामा नये, आणि तसेंच पोस्ट आफिसच्या ५ वर्षांच्या रोखी सर्टिफिकेटांची रकमही ७,५०० रुपयांहून जास्त होतां कामा नये. (२३ वा पारिग्राफ पहा.)

टीप (१)—इतर कोणत्याही पूर्वीच्या कर्जाच्या सिक्यूरिटी जरी पोस्ट आफिस मार्फत घेतलेल्या असल्या तरी ह्या लोनसंबंधीं जाहिरनाम्या अन्वयें नवीन कर्जासाठीं पोस्ट आफिस मार्फत अर्ज करण्यास हरकत नाहीं.

(२) पूर्वीचे कोणतेही कर्ज बदलून तें सन १९२९–४७ चे वॉर लोन बनविण्यांत आलें असेल तर ह्या लोनची रकम ही वर दिलेल्या कमाल मर्यादांमध्यें हिशोबांत धरण्यांत येणार नाहीं.

किती रकम दिली पाहिजे.

१४. जितक्या रकमेचे कर्ज देण्यासाठीं अर्ज केला असेल तितकी पूर्ण रकम अर्जाबरोबर दाखल केली पाहिजे, ती हप्त्या हप्त्यांनीं घेण्यांत येणार नाहीं. पण एकाच इसमाला एकाहून अधिक अर्ज करतां येतील, मात्र एकंदर अर्जांत देऊं केलेल्या कर्जाची रकम वर १३ व्या पारिग्राफांत निर्दिष्ट केलेल्या कमाल मर्यादांहून अधिक होतां कामा नये.

रकम देण्याची रीत

१५. वरील पारिग्राफांत सांगितल्याप्रमाणें ज्या रकमा देणें असतील त्या खालील कोणत्याही एका, अगर कांहीं एका व कांहीं दुसऱ्या, रीतीनें दिल्या पाहिजेः—

(अ) सेव्हिंग्ज बँकमध्यें अर्जदाराचें खातें असल्यास त्यांत आपल्या नांवें जमा असेल त्या रोख रकमेंतून जरूर ती रकम काढून ह्या कर्जासाठीं देऊन,

(ब) नगद रकम अगर चलनी नोटा देऊन अथवा सरकारास मंजूर अशी बँक असेल त्या ठिकाणच्या हेड पोस्ट मास्तराच्या नांवानें काढलेला त्या बँकेचा क्रॉस्ड चेक देऊन.

सिक्यूरिटीज.

१६. पोष्ट ऑफिस मार्फत अर्ज करून दिलेल्या कर्जाबद्दलच्या सिक्यूरिटीज प्रॉमिसरी नोटांच्या स्वरूपाच्या अगर स्टॉक सार्टिफिकेटांच्या स्वरूपाच्या असतील. येणेंप्रमाणें दिलेल्या सिक्यूरिटीज अकौंटंट जनरल, पोस्ट्स् अँड टेलेग्राफ्स्, यांच्या ताब्यांत ठेवाव्या.

इनकम टॅक्स.

१७. सन १९२० चे वॉर बाँड आणि सन १९२२ चे वॉर बाँड ह्यांवर देण्यांत येणाऱ्या व्याजाला प्राप्तीवरील कराची माफी आहे. सन १९२९—१९४७ च्या वॉर लोनच्या सिक्यूरिटीज जर अकौंटंट जनरल, पोस्ट्स् अँड टेलेग्राफ्स् यांच्या ताब्यांत राहूं दिल्या तर, येणेंप्रमाणें त्या त्यांच्या ताब्यांत राहतील तोंपर्यंत, त्यांना प्राप्तीवरील कराची खास माफी मिळेल.

जुनें कर्ज बदलून तें नवीन प्रकारचें कर्ज करणें.

१८. सन १९२९—१९४७ चे वॉर लोन देण्यासाठीं पोस्ट ऑफिस मार्फत अर्ज करणारास दुसऱ्याच्या नांवानें करून देतां येईल असें कन्व्हर्शन वारंट देण्यांत येईल (व त्या बरोबरच कर्ज बदलावयाच्या अर्जाचे नमुने देण्यांत येतील) ह्मणजे त्या योगानें त्यांस वरील पारिग्राफ ३ मध्यें सांगितलेला, जुनें कर्ज बदलून तें नवीन प्रकारचें बनविण्याचा, हक्क चालवितां येईल.

१९. शेंकडा ३ टक्के दराच्या कर्जाच्या, शेंकडा ३॥ टक्के दराच्या रुपी लोनच्या, अगर सन १९१६–१७ च्या शेकडा ४ टक्के दराच्या कन्व्हर्शन लोनच्या सिक्यूरिटीज जेव्हां अकौंटंट जनरल, पोस्ट्स् अँड टेलेग्राफ्स, यांच्याच ताब्यांत ठेवलेल्या असतील अगर त्या कर्ज बदलून मागणारानें मूळ त्यांजपासून त्या विकत घेतलेल्या असतील अशा सर्व प्रसंगीं त्या बदलणें झाल्यास तें काम, ३ ऱ्या पारिग्राफांत सांगितल्याप्रमाणें जरूर ती रोख रकम दिली ह्मणजे, पोस्ट आफिसांकडूनच करण्यांत येईल. मात्र, सदरहू सिक्यूरिटीज बदलून घ्यावयाच्या असतील तर ता. १ नवंबर सन १९१७ नंतर आणि ता. १५ जानेवारी सन १९१८ च्या पूर्वी पुढें लिहिलेले दस्तऐवज पोस्ट आफिसांत दाखल केले पाहिजेतः—

(१) जरूर ती कन्व्हरशन वॉरंटें (मग तीं पोस्ट आफिस मार्फत घेतलेलीं असोत वा नसोत) आणि रीतसर भरलेला कन्व्हर्शनं अर्जाचा नमुना;

(२) अकौंटंट जनरल, पोस्ट्स् अँड टेलेग्राफ्स, यांचें नांवें केलेल्या असतील त्या सिक्यूरिटीज.

अर्जाचे नमुने पोस्ट आफिसांत मिळतील.

पोष्ट आफिसचीं ५ वर्षांचीं रोखी सर्टिफिकिटें.

हीं १० रु, २० रु., ५० रु. आणि १०० रु. चीं असून त्यांची फेड तीं दिल्या तारखेपासून ५ वर्षांनीं करण्यांत येईल.

२०. पोस्ट आफिसचीं ५ वर्षांची रोखी सर्टिफिकिटें जेथें सेव्हिंग्ज बँकेचें काम चालतें अशा कोणत्याही पोस्ट आफिसांत ता. १ एप्रिल १९१७ रोजीं व त्यांनंतर केव्हांही मिळतील.

२१. हीं सर्टिफिकिटें चार प्रकारचीं आहेतः—

७ रु. १२ आ.	दिले	असतां	१० रु. चें	सर्टिफिकिट	मिळतें.	
१५ रु. ८ आ.	,,	,,	२० रु.	,,	,,	,,
३८ रु. १२ आ.	,,	,,	५० रु	,,	,,	,,
७७ रु. ८ आ.	,,	,,	१०० रु.	,,	,,	,,

२२. सर्टिफिकिटांत दर्शविलेली पूर्ण रकम सर्टिफिकिट दिल्या तारखेपासून पांच वर्षांनीं देण्यांत येईल. परंतु ह्या पांच वर्षांच्या मुदतींच्या आंतच ह्यांबद्दल रोख रकम हवी असल्यास ती लोन नोटिफिकेशनमध्यें (ह्या कर्जासंबंधाच्या जाहिरातींत) ठरविलेल्या दरानें मिळण्याचा सार्टिफिकिट धारण करणारास हक्क आहे.

२३. कोणत्याही एका व्यक्तीला हीं सार्टिफिकिटें विकत घेण्याची कमाल मर्यादा ७,५०० रुपयांची आहे. ह्याहून जास्त रकमेचीं सार्टिफिकिटें विकत घेतां येणार नाहीं, व ह्या रकमेंत पोस्ट आफिस मार्फत घेतलेल्या शेंकडा ३ टक्के दराच्या, शेंकडा ३॥ टक्के दराच्या, अगर शेंकडा ४ टक्के दराच्या रुपी लोनच्या, अथवा सन १९२९–१९४७ च्या वॉर लोनच्या, अगर सन १९२० च्या वॉर बाँडच्या, अगर सन १९२२ च्या वॉर बाँडच्या सिक्यूरिटींचा समावेश होत नाहीं.

२४. सार्टिफिकिट देणारें पोस्ट आफिस ज्या सर्कलमध्यें असेल त्या सर्कलच्या पोस्ट मास्तर जनरलाच्या परवानगी खेरीज हीं सार्टिफिकिटें दुसऱ्याच्या नांवानें करून देतां येणार नाहींत

२५. ह्या सार्टिफिकिटांच्या अर्जाचे नमुने सर्व पोस्ट आफिसांत मिळतील.

नो. नं. १२६

वऱ्हाडसमाचार

चैत्र शुद्ध ४ पिंगल संवत्सर १८३९

एडवर्ड मंदिर.

(शांततेचा प्रेमनद.)

प्रस्तुतचें महायुद्ध सर्व जग हलवून सो- ात आहे. आणि त्याचा ज्वाला स्फोट ्यमान संस्कृतीमधील सर्व पापमूळें जाळून स्म करीत आहे. अशा प्रसंगीं यवतमाळ थें आमचे आलिशान नामदार चीफ क- शनर भावी एडवर्ड मंदिराच्या पायाचा ाड गेल्या सोमवारीं मोठ्या समारंभानें ..विात ही गोष्ट भावी शांततेच्या सा- ्ज्याचा पहिला वेणू रवच होय. आणि नवा बसविलेला दगड ब्रिटिश राज्यां- ऊ सुराज्याचा जयस्तंभच होय. जेथें जेथें णून त्या शांततावादी बादशहाचें स्मा- ; मंदिराच्या मूर्त रूपानें लोकांपुढें येत हे, तेथें तेथें आह्माला राज्यकर्ते व ाजन यांचा एकजीव करणारा प्रेमनद ्र लागला आहे अशी कल्पना प्रत्यक्ष ुभवांत येते. सर बेंजामिन यांनीं या रतीची पाहिली शिला बसवितांना आपल्या नंदाच्या निर्भरांत यवतमाळ म्युनीसिपा- टीच्या सभासदांस उद्देशून जे विचार ्शित केले ते विशेष मननीय व प्रो हनाचे आहेत. या मंदिराच्या सभोंवार ् रमणीय पटांगण तयार करण्यांत येणार हे. आणि त्या निमित्त सरकारांतून दोन ार रुपयांची देणगी ही सर बेंजामिन ंनीं मुद्दाम दिलेली आहे. तें अदृश्य मै- न पाहून सर बेंजामिन यांनीं राजश्री ्मन डिपटी कमिशनर यांचा केलेला ्व आह्मांस फार फार आवडला. राजश्री पमन हे साधुसंतांच्या कोटींतले आहेत. ाणि त्यांनीं तरुण पिढी कार्यकर्ती, प्रस- वदन व उत्साहशील अशी करण्याविषयीं ापलें आयुष्य वेचलें आहे. राजश्री चॅपमन ची ही पवित्र कृती यवतमाळास चिर- मरणीय राहील. बालचमूमध्यें पुरुषकाराची रणा त्यांनीं उत्कृष्टपणें केली आहे. आणि रा पुरुषार्थ राष्ट्रसेवेतच असतो असा अनु ाद सर बेंजामिन यांनीं केला असून तो ्वांनीं ध्यानांत ठेवण्यासारखा आहे.

रण तुतारी.

(सर बेंजामिन यांचे उद्गार)

यवतमाळ येथें एडवर्ड मंदिराची कोन- शिला प्रस्थापित करण्याच्या मुहूर्तावर प्रस्तु- ाच्या लढाईच्या प्रसंगाविषयीं सर्व वऱ्हाड- ला उद्देशून त्यांनीं यवतमाळकरापुढें जे ्गार काढले आहेत ते वीरश्रीचे आहेत, अंतःकरणाचे आहेत व मोठ्या उत्साहाचे आहेत. आणि ह्मणूनच आह्मी मराठींत खालीं देतो ते बोलले कीं:—

" हें महायुद्ध अद्याप पूर्वीं इतकेंच वि- क्राळ आहे. व त्याला अझून मंदरूप आलेला नाहीं. आजच ज्या तारा मिळाल्या आहेत त्या आनंदाच्या आहेत. पश्चिम रण- क्षेत्रावर ब्रिटिशानीं बापूमे सर केलें. पेरोना हें नाक्याचें शहर हातीं येऊन चुकलें आहे, आणि ४९ मैलाची सरहद्द फोडून गेल्या २४ तासांत १० मैल एवढा मोठा विस्तृत शिरकाव ब्रिटिशांनीं केला आहे. मेसोपोटेमियामध्यें जनरल मॉड यांच्या वि- जयी सैन्यानें तर तुर्कांना बगदादच्या उत्त- रेकडच्या सर्व नाकेबंदीच्या ठिकाणाहून हा- कलून दिलें आहे. आणि टायग्रीस नदीच्या पलिकडे शत्रूचें सैन्य जीव घेऊन पळत सुटलें आहे. बगदाद येथें आपल्या सैन्याची छावणी बसली, तेव्हांची डायला नदी उतरून गेल्याचीं वर्णनें आपल्या अद्याप वाचण्यांत आलीं नसतील. तो वृत्तांत जरूर वाचून ध्यानांत घ्यावा. ह्मणजे तिकडे आपले ब्रिटिश व इंडियन सैनिक कसे विलक्षण शौर्यानें लढत आहेत, व ही आणीबा- णीची वेळ जिंकीत आहेत याची योग्य कल्पना होईल.

आणि जेव्हां आपण आपल्या क- रितां होणाऱ्या या आत्मयज्ञांचे विचार करूं लागतो, तेव्हां आपण एका दिलानें सर्व दुसऱ्या गोष्टी बाजूला सारून आपण निश्चय करू या; व ज्या मोठ्या ध्येयासाठीं ते तिकडे उत्कृष्टपणें धारातीर्थीं प्राण खर्चीत आहेत तें ध्येय साध्य करून घेण्यासाठीं आपण आपल्यावरची कामगिरी ही चांगली बजावूं या लढाईचें प्रस्थ ह्मणजे मुख्य पैसा होय. आणि एवढा हा प्रचंड खर्च पूर्वीं कधीं कोणाच्या स्वप्नींही आला नव्हता. विजयाचें हें मुख्य साधन सिद्ध करून देण्यासाठीं आपण मनांत किंतू न आणतां सर्व जण शपथा घेऊं या, ह्मणजे लढाई जिंकण्याला खरी मदत आपली पोंचेल. आपणा सर्वांस उद्देशून मी विनंति करतो कीं आपण अग्रस्थानीं येऊन उभे राहा, आणि कृतीनें असें सिद्ध कराकीं या बाबतींत इंडिया आपला देशाभिमान व कर्तव्य हीं गाजविल्या शिवाय सोडणार नाहीं. आपणांपै- कीं जे श्रीमान् आहेत त्यांनीं देशाच्या कल्या- णापुढें आपल्या खानगी बाबी अगदीं दूर केल्या पाहिजेत. आणि या लढाईच्या कर्जाकडे जेवढी ह्मणून पैसा न पैसा रकम देतां येईल तितकी दिली पाहिजे. दुसऱ्या लोकांना या बाबतींत फारशी माहिती नसते, तेव्हां त्यांना आपण उदाहरण घालून द्या. तुह्मी त्यांना उपदेश करा, आणि उत्साह देऊन हें कर्ज उभारण्याला त्यांना पुढें आणा. अगदीं लहानसान मनुष्य जरी असला तरी त्याला देखील मोठ्या माणसा- प्रमाणें या कार्यांत हातभार लावतां आला पाहिजे अशी माझी इच्छा आहे. लहान माणूस कदाचित् लाजतही असेल. त्याला सार्वजनिक कार्यांत अशी ठेव ठेवण्याची कल्पनाही नसते. त्याचा तो लाजाळूपणा आपण काढून टाकला पाहिजे. या कर्जाला चांगलें व्याज ही भर भक्कम देण्यांत येत आहे. आणि या कर्जाच्या द्वारानें मित- व्ययाचा सद्गुण ही चांगला वाढेल, या गोष्टी आपण सांगालच; पण यापेक्षांही आपण लोकांची ही समजूत करून दिली पाहिजे कीं या कर्जामध्यें किती तरी अंतर्भूत सुंदर गोष्टी आहेत. आणि या वर्तमानकाळीं आपल्या देशाला या कर्जाच्या द्वारें मदत करणें हें प्रत्येकाचें केवढें तरी मोठें कर्तव्य आहे. मला वऱ्हाडचा अभिमान आहे. आणि इकडील लोकांनीं देशाभिमाना- ची जी ज्योत नेहमीं दाखविली आहे ती माझ्या डोळ्यापुढें आहे. लोकांस फक्त आपणाला काय त्यांच्यापासून पाहिजे आहे हें नक्की कळूं द्या. आणि त्यांनीं काय करावयाचे आहे हें एकदां कळलें ह्मणजे त्यांच्याकडून आमच्या ह्मणण्याला कसें सर- कारचें उत्तर येईल याबद्दल मला तिळमात्र संदेह नाहीं. आह्माला बाहेर जाऊन काम करणारी मंडळी पाहिजेत. आणि राष्ट्राच्या या मागणीची जाणीव सर्वत्र प्रसृत झाली पाहिजे. जे सार्वजनिक कार्यामध्यें आपल्या सारखे लोक पुढाकार घेतात ते माझ्या विश्वासाचे स्थान आहेत. आणि आपल्या उदाहरणानें व आपल्या वाणीनें आपण वऱ्हाडचा लौकिक कायम ठेवा व आपल्या देशाची सेवा नांवाला शोभेल अशी करा "

वरील उद्गार सर बेंजामिन यांच्या अंतःकर- णांतले प्रतिध्वनी आहेत. आणि आह्मी त्यांच्या सारख्यांच्या शद्बाला मान देऊन ते उद्गार अक्षरशः खरे करून दाखविण्याला नेहमीं प्रसन्न चित्तानें तयार आहों. आमच्या मनांतला हेतू मात्र एवढाच कीं सर बेंजामिन यांनीं लढाईचा शेवट झाल्यानंतर " इप्सितार्थ क्रियैव " हें उत्तर प्रजाजनाला देण्याविषयीं चुकूं नये.

महायुद्धाची प्रगति.

रशियांतली क्रांति—एखादें राष्ट्र दुसऱ्या प्रबळ राष्ट्राशीं युद्ध करण्यांत गुंतलें आहे, आणि मारीन किंवा मरेन अशा कृतनि- श्चयानें प्रत्येक शिपाइ तळहातावर प्राण घेऊन युद्धावर जात आहेत अशा वेळीं त्या राष्ट्रांत भयंकर राज्यक्रांति होऊन तेथील राजास राजपदाचा त्याग करावा लागणें या सारखी अनर्थावह गोष्ट दुसरी कोणतीही नसेल. वरवर पाहणारास रशियावर हा अनर्थावह प्रसंग येऊन गुदरलेला पाहून प्रस्तुत युद्धाच्या अखेरच्या परिणामाविषयीं त्याचें मन चिंतातुर होणें स्वाभाविक आहे. पण रशियाची अंतःस्थिति ज्यास पूर्णपणें ठाऊक आहे. अशा माणसास त्या देशांत गेल्या आठवड्यांत ईश्वरी संकेताने घडून आलेल्या राज्यक्रांतींतच आशेचा नव अंकुर दिसून येईल. ईश्वरी योजना मानवी बुद्धीस अतर्क्य व अगम्य आहे. कोणत्या अक- ल्पित साधनांनीं व अचिंत्य घटनांनीं तो आपली योजना पार पाडील याचें आक- लन मर्यादित मानवी बुद्धीस होणें शक्य नाहीं. कधीं कधीं अगदीं कल्पनातीत अशा उपायांनींच तो मनुष्य जातीचें महत्तम कल्याण साधात असतो. रशियांत जर्मन राष्ट्राला अनुकूळ अशा मुत्सद्यांचें राज्यका- रभारांत वर्चस्व होतें. तें एकाएकी नाहींसें होऊन सदर मुत्सद्यांचा पाडाव होणें, झार- ला राजपदाचा त्याग करावा लागून मित्र- राष्ट्रांना अनुकूळ अशा लोकपक्षाची सरशी होऊन कांहीं काळपर्यंत तरी त्याच्या हातांत राज्यसूत्रें जाणें, व त्याचवेळीं पश्चिम रणक्षे- त्रांत इंग्रज व फ्रेंच सैन्यांना विजय प्राप्ति होऊन व चार मोठालीं ठिकाणें त्यांच्या हस्तगत होऊन त्यांचें पाऊल शंभर मैल पुढें पडणें या गोष्टीं बगदाद घेण्याच्या पाठोपाठ घडून याव्यात, हा ईश्वरी संकेत मित्रराष्ट्रांना शुभसूचक आहे असें विचारी माणसाला वाटल्यावांचून राहणार नाहीं. एक तंत्री राज्यपद्धति सध्याच्या विसाव्या शतकाला न शोभणारी असल्यामुळें लोकसत्तेनें तिची जागा पटकावण्यांत ईश्वरी शक्तीचा हात खात्रीनें दिसून येतो. रशियांतली लोकसत्तेची प्रस्थापना पाहून पुढच्यास ठेच मागचा शहाणा हें तत्त्व जर्मन कायसरनें तत्काळ ओळखून युद्धा नंतर लोकांना ज्यास्त सत्ता देण्याचा आपला संकल्प आहे हें जाहिर केलें. पण जर्मन बादशहा लोकांना अधिक सत्ता देणार कीं लोक ती बादशहाच्या हातून हिसकावून घेणार या विषयीं ईश्वरी संकेत काय आहे हें कोणास ठाऊक? रशियांतली राज्यक्रांति नुसते जर्मनीचेच नव्हे तर आस्ट्रिया, सर्व्हिया, ग्रीस, वगैरे इतर युरोपियन राष्ट्रांचे ही डोळे उघडील असा अंदाज आहे.

रक्तपातावांचून राज्यक्रांति.

सध्याच्या स्थितींत रशियांत रक्तपात हो- ऊन राज्यक्रांति झाली असती तर त्या सारखी दुर्दैवाची दुसरी गोष्ट नव्हती. पण सुदैवानें झारनें परिस्थितीचा शांतपणें विचार करून देशाच्या कल्याणार्थ स्वार्थाचा त्याग करण्याचा बुद्ध [illegible] आपल्या भावाच्या स्वाधीन तें केलें. ग्रांड- ड्यूक मायकेल यानें ही लोकतंत्रापुढें वा- कून लोकनियुक्त प्रधानमंडळाच्या सल्लयानें वागण्याचा आपला निश्चय जाहिर केला. लष्करी अधिकारी व लोकनायक यांच्यांत जर कांहीं विरोध असता तर आजच र- शिया रसातळाला जाऊन मिळाला असता; पण सुदैवानें तसा कांहीं एक प्रकार नाहीं. राज्यक्रांति करणाऱ्या लोकपक्षानें लष्करी अधिकाऱ्यांची सहानुभूति संपादन करण्यांत मोठा धूर्तपणा व दूरदृष्टि दाखविली आहे. त्या मुळेंच रशियन लोकनायकांना दंगाधोपा न करतां किंवा रक्तपात न करतां राज्य- क्रांति घडवून आणणें शक्य झालें आहे. युद्ध चाललें आहे तसेंच जोरानें सुरूं आहे; दारूगोळा तयार करण्याचे कारखा- न्याच्या कामांत खंड पडलेला नाहीं. सारांश, राज्यक्रांतीनें लढाईच्या उत्साहांत रतिमात्र उणेपणा आलेला नाहीं. मित्रराष्ट्रांशीं ठेविलेली मैत्री भंग पावली नाहीं. सर्व कांहीं यथा- स्थित चाललें आहे.

विजयपरंपरा.

बापॉम मित्रराष्ट्रांनीं घेतलें त्याच्या किंचित् अगोदर रूटरनें अत्यंत विश्वसनीय आधारा- वरून अशी बातमी दिली कीं जर्मनींत निराशेचा काळाकुट्ट अंधार पडला आहे.

यल जमीन गटार, णें

या बातमीची सत्यता त्यानंतर लागोपाठ मित्रराष्ट्रांस मिळालेल्या विजयपरंपरेनें तंतोतंत पटविली आहे. सॅाम येथील विजयानें जर्मनीचे हातपाय तुटून पडतील ही सर डगलस हेग यांची भविष्यवाणी खरी ठरली आहे. या विजयपरंपरेच्या आंजास्वितेनें आज पर्यंतच्या सर्व विजयांवर सरशी केली आहे. इंग्रज व फ्रेंच सैन्यांना शत्रूच्या फळींत भंग करणें, व ती खिंड विस्तृत करून हळूंहळूं त्याची शक्ति चिरडून टाकण्याचें बळ धारण करणें व अखेर शत्रूला माघारी पिटाळून लावणें या सारखीं दुष्कर कृत्यें करावयाचीं होतीं. पण ती ईश्वरी संकेता प्रमाणें मित्रराष्ट्रांच्या हातून पार पडलीं व मित्रराष्ट्रांच्या घोडेस्वारांना आपली मर्दुमकी गाजविण्यास एकदाचा अवसर मिळाला. या अवसराचीच वाट सर डगलस हेग हे पाहत होते. पांच कोट जर्मन सैन्याला पळ काढावयाला लावणें ही सामान्य गोष्ट नाहीं. पण आतां जो प्रारंभ झाला आहे तो शुभशकुन आहे यांत शंका नाहीं. पण पूर्ण विजय प्राप्तीनंतर तह करावयाचा, तोंपर्यंत नाहीं, यां मित्रराष्ट्रांच्या इच्छेच्या पूर्णतेची वाट या विजयपरंपरेनें खुली करून दिली आहे असें आतां ह्मणण्यास हरकत दिसत नाहीं.

युद्धासाठीं हिंदुस्थानाकडून देणगी.

सध्यां ब्रिटिश सरकारला युद्धाचे पायीं रोजचा साडे सात कोट रुपयांचा खर्च करावा लागत आहे. हिंदुस्थानला ब्रिटिश साम्राज्यांतर्गत राहण्याविषयीं अभिमान वाटत असल्यामुळें ब्रिटिश साम्राज्यावरच्या सध्याच्या संकटांत भागीदार होण्याचे व या खर्चाचा यत्किंचित् अंश (दीड अब्ज रुपये) देण्याचे त्यानें खुषीनें कबूल केलें आहे. वस्तुतः कायद्यानें तसें करण्यास हिंदुस्थानचे लोक बांधलेले नाहींत. कारण, हिंदुस्थानावरच परचक्र आलें तर हिंदुस्थानच्या तिजोरींतला पैसा खर्च व्हावा असें कायद्यांत स्पष्ट ह्मटलें आहे. पण कायद्याचे बंधनापेक्षां नीतीचें बंधन श्रेष्ट मानणारा हा देश असल्यामुळें आपल्या अल्पशक्तीप्रमाणें दीड अब्ज रुपयांची देणगी देण्यास हिंदुस्थानचे लोक तयार झाले आहेत. जेथें रोजचा खर्च साडेसात कोटीचा आहे तेथें दीड अब्ज रुपये फार तर वीस दिवस पुरतील. ह्मणजे हिंदुस्थानाकडून ही मोठीशी मदत होईल असें ह्मणतां येणार नाहीं. पण मदतीची खरी किंमत ती देणाराच्या ऐपती वरून व सदिच्छेवरून ठरावयाची असते या दृष्टीनें या मदतीचें मोल मोठें ठरतें. हिंदुस्थानचे दारिद्र्याचा विचार केला तर येवढी मोठी रकम उभारण्यास नवीन कराचा बोजा प्रजेवर घालावा लागणार आहे. हिंदुस्थानांत शिक्षण, आरोग्य, इ० अत्यंत जरूरीच्या गोष्टींसाठीं सुद्धां सरकारजवळ पैसा नाहीं असें सरकारी अधिकारीच सांगत आले आहेत. अशा निष्कांचन स्थितींत कर्ज काढून व त्या कर्जाबद्दलचें व्याज भरून हिंदुस्थान दीड अब्जाची रकम देणार आहे ही गोष्ट हिंदुस्थान युद्धासाठीं कांहीं स्वार्थत्याग करीत नाहीं असें ह्मणणारांनीं लक्षांत ठेविली पाहिजे.

दान देणारे कोण व घेणारे कोण?

पण या दाना बद्दलचा प्रकार मोठा गमतीचा आहे. दान देणार हिंदुस्थानचे लोक, व घेणार ब्रिटिश साम्राज्य सरकार अर्थात् त्यांचे हिंदुस्थानांतले प्रतिनिधि ह्मणजे हिंदुस्थान सरकार. पण हिंदुस्थान दीड अब्जाची देणगी देणार आहे ही गोष्ट ठरविली दान घेणारांच्या प्रतिनिधींनीं! हिंदुस्थानच्या प्रजेच्या ह्मणजे दान देणारांच्या प्रतिनिधींस त्याची गंधवार्ता ही ठाऊक नव्हती! मग त्यांची संमति किंवा सल्ला घेणें र दूरच. बरें या दानाच्या पद्धतींत दान देणाराच्या एखाद्या प्रतिनिधीनें एखादा निराळा कांहीं विचार सुचविला तर ऐकतो कोण? त्याचा ठराव कौंसिलांत बहुमतानें नामंजूर होतो! असाच प्रकार वरिष्ठ कायदे कौंसिलांत ना. पंडित मदनमोहन मालवीय यांनीं आणिलेल्या ठरावाविषयीं झालेला पाहून आह्मी हिंदुस्थानचे लोक राज्यकारभारांत आहों तरी कोठें असा प्रश्न उपस्थित होतो. दुसरी गोष्ट, ब्रिटिश साम्राज्याच्या दुःखांत हिंदुस्थानाला वाटेकरी ह्मणून घेण्याला जे आज तयार आहेत ते सुखाच्याकाळीं ही त्याला वाटेकरी करतील काय? ही प्रश्न ही विचार करण्यासारखा आहे.

बालचमू

(तेजस्वी ध्येयाचा पाया)

ही संस्था सर्व हिंदुस्थानभर सुरु करण्याचा संकल्प खुद्द इंडिया सरकारनें आपल्या गेल्या कौंसिलच्या बैठकींत केला आहे ही आनंदाची गोष्ट होय. आमच्या प्रांतिक कायदे कौंसिलानें ही तसाच ठराव केलेला आहे. या बालचमूच्या बाबतींत काळा किंवा गोरा असा अमंगळ भेद ठेवण्यांत येणार नाहीं असें आश्वासन मिळालें आहे. प्रस्तुतचा कालही फार अनुकूल आहे. तेव्हां ईश्वर करो आणि ही संस्था इतकी तेजस्वी होवो कीं जसा राशियांत तरुण प्रागतिक पिढीनें सर्व राज्यकारभार आपल्या हातीं घेतला व जुनी बादशाही अस्तास जाऊन जसा स्वातंत्र्याचा सूर्योदय झाला आहे तद्वत् हिंदुस्थानच्या राज्य कारभारांतली सर्व पापें धुऊन टाकण्यासाठीं व ब्रिटिश स्वातंत्र्याचा खरा विजय होण्यासाठीं या बालचमूमध्यें भावी मुत्सद्दी व कर्तृत्ववान् पुरुष आपला स्वराज्याचा कारभार दिग्विजयी करण्या इतके निपजतील अशी आह्मांस बळकट आशा आहे.

भारत रक्षक सेना.

लष्करी कारकिर्द तरुण पिढीला खुली होणार अशी मोठी आशा होती; पण १८ वर्षापासून ३० वर्षापर्यंतच्या वयाच्या तरुणांसाठीं.— आणि तेही चांगले कुळशील घराण्यांतले साध्या शिपाइगिरीची योजना होणार आहे व त्यांना लष्करी दर्जाच्या उच्च जागाही खुल्या नाहींत असें कांहीं तरी गौड बंगाल आहे. लष्करांत शिरा ह्मणून सर्व राष्ट्रीय पुढाऱ्यांनीं जो एकच कल्लोळ तरुणांच्या कानाशीं केला होता तो आतां निर्जीव होत होत बंद होईल ही सरकारी लष्करी कृपा स्वीकारावी किंवा ही त्यांची त्यांना देणगी परत करावी याबद्दल मन द्विधा होतें. भारत सेना उभारण्याच्या बाबतींत सरकार आपल्या कल्पनेंत देखील उच्च सृष्टींत गेलें नाहीं. भारत सैन्यापेक्षां सरकारला भारत गंगाजळी पाहिजे आहे. आणि ह्मणूनच १॥ अब्ज कर्ज उभारण्यासाठीं सर्व राष्ट्रांमधील कोपरा देखील खणून काढण्यासाठीं सरकारी यंत्र जोरानें फिरत आहे. श्रीमती **आनि बिझांट** यांनीं भारत सेनेंत जाणाऱ्या तरुणांची यादी तयार केली होती. पण त्यांनीं हें धोरण पाहून आपल्या यादींतील एकही मनुष्य देण्यांत येणार नाहीं असें कळविलें आहे त्यांनीं मात्र या लढाईच्या कर्जाच्या बाबतींत सरकारला मदत करण्याविषयीं मोठ्या नेटानें उपदेश केला आहे. आर्यवृत्तीला "विपदि उच्चैः स्थेयं" हीच गोष्ट शोभते!

वऱ्हाडवृत्त.

हवामानः— नव्या पिंगल संवत्सराच्या पाडव्याला पाऊस बराचसा झाला व अद्याप आकाश निवळण्याचीं लक्षणें पुरेशीं दिसत नाहींत. या पावसानें झोपड्यांतून राहणाऱ्या मंडळींची अगदीं त्रेधा उडाली आहे. प्लेग कोठें मंद होतो तर कोठें वाढतो.

यवतमाळ जिल्हा परिषद्:— ही येत्या एप्रिल च्या ७ व ८ तारखस दारव्हा येथें भरणार असून अध्यक्षस्थान नामदार रावबहादूर नारायण कृष्ण केळकर बालाघाट हे स्वीकारणार आहेत ही मोठी आनंदाची गोष्ट होय. दारव्हाची सार्वजानिक मंडळी मोठी उत्साही असून ते मोठे वीरश्रीनें काम करीत आहेत. तेव्हां यशःश्री किती दूर असणार!

नोटीस

नोटीस बेशमी जानराव बाजीराव राहणार अकोली तालुके अकोट जिल्हा आकोला

यांसः—

खालीं सही करणार यांजकडून नोटीस देण्यांत येतें कीं, आह्मी तुह्मास जनरल मुखत्यारपत्र देऊन मुखत्यार नेमले होते. तरी या नोटीशीनें कळविण्यांत येते कीं तुमचे मुखत्यारपत्र आह्मी दोन महिन्यापूर्वी रद्द केले आहे. याउपर तुह्मी आमचे करितां कोणतेच प्रकारचें काम करूं नये. केल्यास तुह्मी जबाबदार व्हाल. आह्मी जबाबदार राहणार नाहीं. ही नोटीस दिली सही ता २७-२-१७

सही

गिरधारीलाल हनमंतराम मारवाडी रा० अकोली ता. अकोट द. खुद

नो० नं० १३२

नोटीस

नोटीस कलम ११ आक्ट ८ सन १८९० प्रमाणें.

किर. दिवाणी मुकदमा नंबर ९ सन १९१७ इ.

विद्यमान डिस्ट्रिक्ट अँन्ड सेशन जज साहेब यांचें कोर्ट

मुक्काम आकोला

नांव लोडाजी

बापाचें नांव शिवराम मेते

जात कुणबी राहणार पाटखेड

तहसील आकोला जिल्हा आकोला

च्या अल्पवयी दत्तू वा। नरसू

उमर वर्षे ९

राहणार पाटखेड ता० आकोला तहसिलीचे (२) शरीर व इस्टेट रक्षणासाठीं पालनकर्ता (१) नेमला जाण्या विषयींच्या अर्जा संबंधीं—

सर्वत्र लोकांस कळविण्यात येते कीं सदर्हू अर्जदारानें सदर्हू अल्पवयीचें (२) शरीर व इस्टेट रक्षणासाठीं पालन कर्ता नेमला जाण्या विषयीं अर्ज केल्यावरून सदर्हु अर्जाची सुनावणी व चौकशीची तारीख २८ माहे एप्रील सन १९१७ इ. रोजा नेमिली आहे. त्यावरून अशी नोटीस देण्यांत येत आहे कीं, सदर्हू अर्जदाराच्या अर्जाबद्दल जर कोणास कांहीं तक्रार असेल तर त्यास जातीनें किंवा कोर्टानें अधिकार दिलेल्या ज्या वकीलास योग्य माहिती दिली असेल व अर्जासंबंधीं सर्व मुद्याच्या सवालांचा जबाब देण्यास जो समर्थ असेल किंवा अशा सर्व सवालांचा जबाब देऊं शकेल असा कोणी दुसरा असामी ज्याच्या बरोबर असेल अशा प्लीडराच्या मार्फत या कोर्टांत हजर झाले पाहिजे; आणि त्यास असें ही नोटीस देण्यांत येत आहे कीं सदरी लिहिलेल्या दिवशीं तो हाजर न झाल्यास, त्याच्या परोक्ष अर्जाची चौकशी होऊन ठराव केला जाईल. आज तारीख १९ माहे फेब्रुवारी सन १९१७ इ. रोजीं आमच्या सहीनिशीं व कोर्टाच्या शिक्या निशीं दिली.

W. R. Dhobley

डि० जज

पश्चिम वऱ्हाड

आकोला

नो. नं. १३३

NOTICE.

Akola, the March 1917.

Notice is hereby given that the Municipal Committee of Akola propose, under Section 116, Sup-section (1), clause (J) of the Berar Municipal Law, 1886, to make the following amendments in the rules for the regulation and cleaning of private latrines published in Hyderabad Residency Orders Notification No. 280, dated the 8 th July 1899, so far as they relate to the Akola Municipality.

The proposed amendments will be taken into further consideration on the expiry of one month from the date of the first publication of this notice, and any objections or suggestions in respect thereof must be forwarded to the Secretary to the Committee before the expiry of the said period:-

AMENDMENTS.

(i) Rule 4.—Omit the words "construct or" in lines 6 and 7.

(ii) Add the following as Rule 15:-

"15 Any person committing a breach of Rule 4 shall, on conviction before a Magistrate, be liable to pay a fine to the extent of Rs. 20

BALARAM

Secrtary,

Municipal Committee,

Akola.

No. N. 134

NOTICE.

Akola, the 7th March 1917.

Notice is hereby given that the Municipal Committee of Akola propose under Section 116. Sub-section (1). Clause (J). and Section 116, Sub-section (2), of the Berar Municipal Law, 1886, to make the following rules for regulating the erection or re-erection of buildings within the limits of the Akola Municipality, in supersession of the rules published in Hyderabad Residency orders Notification No. 177, dated the 20th April 1899.

The proposed rules will be taken into further consideration on the expiry of one month from the date of first publication of this notice, and any objections or suggestions in respect thereof must be forwarded to the Secretary of the Committee before the expiry of the said period:—

Rules.

1. Every person who intends to erect or re-erect any building, or to construct, re-build or open a new door or any drain or cess-pool leading on to a public road or other Municipal or Nazul land shall, before beginning to erect or re-erect such building, or construct, re-build or open such drain or cess-pool or other work aforesaid, give notice in writing to the Committee of his intention to do so in the form appended to these rules:

Provided that such notice need not be given when any addition, alteration or construction proposed makes only an internal change in the existing building without affecting its outer or main structure.

Note:— The expression "erect any building" shall have the meaning assigned to it in the "Explanation" to Section 85 of the Berar Municipal Law.

2. Every person who gives a notice required by Rule 1 shall, with such notice, furnish:—

(1) a site plan, in duplicate, drawn to a scale of not less than 20 feet to an inch, and showing:—

(a) the existing building, if any, and the land belonging to or occupied by the applicant.

(b) the position of the building and appurtenant outbuildings to be erected or re-erected on the land;

(c) the area to be occupied by the building and outbuildings to be erected or re-erected on the land.

(d) the names and width of the adjacent roads, streets, lanes and the sittuation of neighbouring buildings.

[e] the position of drains, psivies or cess—pools existing or to be constructed; and

[11] a plan with section, in duplicate drawn to a scale of not less than 10 feet to an inch and showing..............

[a] the levels at which the foundations and the lowest floor or plinth are proposed to be laid with reference to the level of the adjacent roads or streets.

[b] the number of stori s proposed to be built; and

[c] the arrangements intended to be made in respect of light and ventilation in each room in the building:

(i) Provided that if the person giving notice satisfies the Secretary, or any other officer deputed by the Committee for the purpose, that the building will cost less than Rs. 2000/— a rough sketch (l. c. a plan not drawn to scale) showing the particulars required under clauses (1) and (II) above shall be sufficient, but the sight plan must, in all cases, show accurately the position and dimensions of the land on which (or a portion of which) the building and out-houses are to stand:

[11] Provided further that if, after a plan has been sanctioned, the person erecting a building wishes to make changes in the same, he need not give notice to the Municipal Committee and obtain its sanction if those changes do not affect the outer or main structure and do not involve contravention of any of the written directions issued by the Municipal Committee under Section 85 of the Berar Municipal Law.

PROCEDURE.

3. Notice received under Rule 1 shall be registered in a regist to be kept for the purpose.

4. The notice with the plan and other papers relating thereto shall be sent atonce to the ward members for opinion, who shall return them with their opinion and remarks as to the sanitary and other aspects, to the Secretary within seven days from the date of receipt thereof,

5. On receipt from the Ward members, the Secretary shall place those papers before the Vice Chairman or the Chairman, Sanitation Sub-Committee, or such Officer authorizes by the Committee, who will place those papers with his report before the sub-Committee, who may either sanction the proposed building outright or subject to such alterations and qualification of the plan and specificat as they may think fit may report the case to the General Committee as one in which sanction should be refused under Section 85 of the Berar Municipal Law.

6. When the Sanitation Sub-Committee or the Managing Committee shall have finally approved of the building, the Secretary shall issue in writing a permit to build, which shall be valid for one year from the date of issue; such permit shall be accompanied by the plan as sanctioned and shall show any alterations or qualifications of the original plan ordered by the Sanitation Sub-Committee or the Managing Committee.

7. On the disposal of the case, the Secretary shall file a copy of the sanctioned plan and instructions in the Municipal Office for future reference.

8. The Secretary, or such other Officer as the Managing Committee or the Sanitation Sub-Committee may appoint, shall inspect the building while in progress, and, if he finds that the sanctioned plan and instructions have nor been followed, he shall put the matter for disposal before the Sanitation Sub-Committee or the Managing Committee atonce.

9. A person who has obtained permission to build shall, on being required by a Municipal Officer, produce his permit and the sanctioned plan and instructions for inspection.

FORMS AND PLANS.

10. The form of notice under Rule 1 will be supplied from the Office of the Secretary free of charge on demand.

11. The plan required under Rule 2 will, if so desired, be prepared in the Committee's Office at the cost of the person intending to erect or re-erect any building and at such rate as may be determined by the Committee from time to time.

PENALTIES.

12. A breach of Rules 1 and 9 shall, on conviction before a Magistrate, be punished with a fine not exceeding Rs. 50, and when the breach is a continuing breach, with a further fine which may extend to Rs. 5 for every day after the first during which the breach continues.

FORM OF NOTICE.

To,

The Secretary,

Akola Municipal Committee,

Dated the 19

Sir, I hereby give you notice that I intend to erect or re-erect a storied building at present No. , in Division near in accordance with the rules made under Section 116 (1) (j) of the Berar Municipal Law, 1886.

The necessary plans, sections and elevations in duplicate and other particulars, as requird by the rules, are furnished herewith.

Signature ——————

Address——————

BALARAM,
Secretary,
Municipal Committee, Akola.

No. N, 131

नोटीस

या नोटिशीनें सर्वत्रांस जाहीर करण्यांत येते कीं, ता. २६-२-१७ इसवी रोजीं भरलेल्या स्पेशल मिटींगमध्यें अकोला म्युनसीपाल कमेटीने, एच. आर. ओ. नोटीफीकेशन नंबर १७७, ता. २०-४-१८९९ इ. मध्यें प्रासिद्ध केलेले नियम रद्द करून, त्या ऐवजीं वऱ्हाड म्युनसीपल कायद्याचे कलम ११६, (१) (जे) व कलम ११६ पोट कलम (२) अन्वयें खालीं दिलेले नियम करयाचें योजिले आहे.

ज्या कोणास सदर्हू नियमासंबंधानें कांहीं हरकती अगर सूचना करावयाच्या असतील, त्या त्यांनीं ही नोटीस प्रासिद्ध झाल्या तारखेपासून एक महिन्याच्या आंत खालीं सही करणाराकडेस लेखी कराव्या. त्या मुदतीनंतर सदरील नियमांचा अखेर विचार केला जाऊन ते मंजुराती कारितां वरिष्ठ अधिकारी वर्गाकडे पाठविण्यांत येतील.

नियम

(१) ज्या इसमास नवीन घर उभारणें असेल किंवा जुनें घर पाडून ते पुन्हा उभारणें असेल किंवा सार्वजनिक रस्ता अगर म्युनसीपालटीची अथवा नझूल जमीन यांच्या लगत एखादा नवीन दरवाजा, गटार, किंवा डहारा यापैकीं कांहीं नवीन बांधणें असेल अगर असले काम जुनें असलेलें पाडून नवीन बांधणें असेल किंवा सुरू करणें असेल तर असें कोणतेही कृत्य करण्यापूर्वीं तें कृत्य करूं इच्छिणारानें आपला मानस म्युनसीपालीटीस या नियमा सोबत जोडलेल्या नमुन्याप्रमाणें लेखी कळविला पाहिजे.

मात्र एखाद्या कायम असलेल्या घराची बाहेरची मुख्य ठेवण न बदलतां त्यांतील अंतर रचनेंत जर फरक होत असेल तर असा फरक ज्यामुळें होईल अशा पुस्ती (Addition) ची फेरफाराची अथवा बांध कामाची नोटीस देणें जरूर नाहीं.

टीपः— विरार म्युनसीपल लॉ मधील कलम ८५ च्या स्पष्टी करणांत 'घर उभारणें' याचा जो अर्थ केलेला आहे. तोच अर्थ या शद्ब समुच्चयाचा येथें धरला जाईल.

(२) कलम १ याप्रमाणें जरूर पडणारी नोटीस देऊ इच्छिणारानें खालील माहितीच्या नोटिशी बरोबर पाठविली पाहिजे तीः—

(१) एक इंचाला २० फूट या स्केल (माना] प्रमाणें काढलेले दोन नकाशे, या नकाशांत माहिती असावी तीः—

(अ) अर्जदाराचें मालकीची अथवा कबजाची जमीन, व अशा जमीनीवर एखादें घर उभें असल्यास तें घर,

(ब) नवीन किंवा जुनें पाडून बांधले जावयाचें घर व उपघरें अशा जागेवर, कोणत्या ठिकाणीं बांधली जावयाची असतील तें ठिकाण (Position)

(क) अशा जागेवर नवीन किंवा जुनें पाडून बांधलें जावयाचें घर व उपघरें यांची क्षेत्रफळें (Area)

(ड) या जागेच्या आसपासचे रस्ते, मार्ग, गल्या, यांची रुंदी व नांवें; त्याचप्रमाणें शेजारच्या घराची जागा.

(इ) कायम असलेले किंवा बांधले जावयाचे पायखानें, गटारें, किंवा डहारे यांची या जागे वरील ठिकाणें (Positions)

(२) एक इंचांत १० फूट या स्केल माना प्रमाणें काढलेले दोन प्लॅन. या प्लॅन मध्यें घराचें सेक्शनस् दाखविले गेले पाहिजेत. या प्लॅन मध्यें खालील माहिती असली पाहिजेः—

आसपासचे रस्ते किंवा मार्ग यांच्या लेव्हल (पातळी) च्या मानानें.

(अ) ज्या जागेवर ज्या लेव्हलवर पाया तळमजला अगर चबुत्रा. (Plinth) बांधणें असेल ती लेव्हल.

(ब) जितके मजले बांधावयाचे असतील, त्यांची संख्या.

(क) घरामध्यें प्रत्येक, खोलीमध्यें हवा व उजेड या संबंधानें योजिलेल्या सोई (Arrangements)

(१) मात्र म्युनसीपल सेक्रेटरी किंवा म्युनसीपालटीनें तत् प्रित्यर्थ नेमिलेला अधिकारी यांची अशा घरास २००० रुपयांपेक्षां ज्यास्त खर्च येणार नाहीं अशी खात्री, नोटीस देणार इसम करून देईल तर वरील पोट कलम १ व २ यांत सांगितलेल्या

माहिती समेत. एखादा साधारण नकाशा (Sketch) (स्केल प्रमाणें न काढलेला) दिला असतां चालेल; पण अशा नकाशांत ज्या ठिकाणीं घर व उपगृहें बांधावयाचीं असतील तीं ठिकाणें, व त्यांचीं क्षेत्रफळें, या संबंधीं बिनचूक माहिती दिली गेली पाहिजे.

(क) (२) प्लॅन पसंत पडल्यावर घर बांधूं इच्छिणारास त्यांस फरक करावासा वाटल्यास म्युनिसीपालटीस नोटीस देऊन तिची पुनरपी परवानगी मिळण्याची जरूरी नाहीं, मात्र घराच्या बाह्य व मुख्य रचनेमध्यें बदल होण्यामाफक हे फरक नसावेत. शिवाय हे फरक म्युनिसीपल कायदा कलम ८९ प्रमाणें, दिल्या जाणाऱ्या सुचनांच्या ही विरुद्ध नसलें पाहिजेत.

कारवाई (procedure)

(३) रूल. प्रमाणें आलेल्या नोटीसा, त्यांचे साठीं केलेल्या रजिष्टरांत नोंदल्या जातील.

(४) सदहू नोटीस व तिच्या सोबतचे प्लॅन वगैरे कागद हे सर्व वॉर्ड मेंबराकडे पाठविले जातील. व हे कागद मिळाल्याच्या सात दिवसाच्या आंत. वॉर्ड मेंबर सफाई व इतर बाबी संबंधीं, आपलें मत व सूचना लिहून सेक्रेटरी याजकडे रवाना करतील.

(५) सदहू कागद वॉर्ड मेंबर यांजकडून परत आल्यावर तेव्हांचे चेअरमन अथवा सॅनिटेशन सबकमेटीचे चेअरमन, अथवा या कामासाठीं कमेटीनें मुकरर केलेला एखादा अधिकारी, या समोर सेक्रेटरी पेश करतील; व हे अधिकारी आपला रिपोर्ट सोबत जोडून, सदरील सर्व कागद सब कमेटी पुढें मांडतील. यावर ही सबकमेटी असलें घर बांधण्यास निखालस, (out right) मंजुरात तरी देईल नाहींपेक्षां प्लॅन मध्यें किंवा स्पेसिफीकेशनमध्यें कांहीं फेरफार (alteration) सुधारणा (qualifications) सुचवील किंवा बरार म्युनिसिपलला कलम ८९ प्रमाणें अशी मंजुरात देऊ नये. असा रिपोर्ट करून जनरल कमेटीकडे, हे कागद पाठवील.

(६) सॅनिटेशन सब कमेटी अथवा, मॅनेजींग सब कमेटी यांनीं एखादे घराचा अर्ज मंजूर केला ह्मणजे, सेक्रेटरी घर बांधण्याविषयीं लेखी परवानगी देतील, व ही परवानगी एक वर्ष पावेतो उपयोगी राहील, या लेखी परवान्या सोबत, मॅनेजिंग कमेटी, किंवा सॅनिटेशन सब कमेटी, यांनीं पसंत केलेले प्लान राहतील, व या प्लान मध्यें सदहू कमेट्यांनीं सुचविलेले फेरफार व सुधारणा याही दाखविल्या जातील.

(७) एखादें प्रकर्ण (case) संपलें ह्मणजे मंजूर केलेले प्लॅनाची नक्कल व म्युनसीपाल्टीनें केलेल्या सूचना यांची एक फैल, सेक्रेटरी पुढें माहिती रहावी ह्मणून लाऊन ठेवतील.

(८) बांध काम चालूं असतां, सेक्रेटरी किंवा मॅनेजींग कमेटीनें, अथवा सॅनिटेशन कमेटीनें नेमलेला अधिकारी, काम कसें चालूं ठेविलें जात आहे हें पाहतील व अशा वेळीं मंजूर झालेल्या प्लॅन प्रमाणें अथवा म्युनिसीपालटीच्या सूचनाप्रमाणें, काम चालत नाहीं असें आढळून आल्यास मॅनेजींग कमेटी किंवा सॅनिटेशन कमेटी पुढें हे सर्व प्रकर्ण विचाराकारितां तावडतोब ठेविलें जाईल.

(९) ज्यास बांधण्याचा परवाना मिळाला आहे अशा इसमास तो परवाना, मंजूर केलेला प्लॅन व म्युनिसीपालटीच्या सूचना या समेत कोणाही म्युनिसीपल आफीसरला मागितला असतां पाहण्यास दाखविणें भाग पडेल.

नमुना व प्लॅन.

(१०) नंबर १ प्रमाणें जरूर असणाऱ्या नोटीसीचा नमुना सेक्रेटरीच्या ऑफिसमध्यें मागितला असतां फुकट मिळेल

(११) रूल नंबर २ प्रमाणे लागणारा प्लॅन जरूर असल्यास घर बांधूं इच्छिणाऱ्या मनुष्याच्या खर्चानें कमेटीच्या आफिसांत तयार केला जाईल. व या संबंधी कमेटी वेळोवेळीं (rate) दर आकारील

"शिक्षा"

(१२) १ व ९ या नियमांच्या उल्लंघना बद्दल मॅजिष्ट्रेटपुढें दोषी ठरल्यास ५० रुपये पर्यंत दंड होईल, व असें उल्लंघन (Continuous) सदैव होत असेल तर हें उल्लंघन झाल्यास दुसऱ्या दिवसा पासून प्रत्यही अपराधी मनुष्यास ५ रुपये पावेतों ज्यास्त दंड होईल.

नोटिशीचा नमुना.

सेक्रेटरी साहेब आकोला म्युनसीपालिटी
यांसः—
महाराज, तारीख

मी या नोटिशीनें कळवितो कीं, १८८६ चा बरार म्युनसीपल कायदा कलम ११६ (आय) (जे) यांच्या अन्वयें केलेल्या नियमानुसार—

डिव्हीजनमध्यें— जवळ— हल्लीं— नंबर असलेले घर मजला नवीन अथवा जुनें पाडून बांधणें आहे.

(२) कायद्याप्रमाणें जरूर असलेली माहिती व आवश्यक असें प्लॅन्स, सेकशन्स, व एलिव्हेशन यांच्या प्रत्येकी २ प्रती या सोबत हजर केल्या आहेत.

सहीः——
पत्ताः——

सही
आकोला ता. १०-३-१७ } BALARAM सेक्रेटरी म्यु. कमेटी
नो. नं. १२७

नोटीस

या नोटिशीनें सर्वत्रांस जाहिर करण्यांत येते कीं तारीख २६।२।१७ इ. रोजीं भरलेल्या स्पेशल मिटींगमध्यें आकोला म्युनिसीपाल कमेटीनें एच. आर. ओ. नोटीफिकेशन नंबर २८० ता० ८।७।१८९९ इ० मध्यें प्रसिद्ध केलेल्या पायखान्यांच्या नियमामध्यें वऱ्हाड म्युनसीपल कायद्याचें कलम ११६ (१) (जे) अन्वयें खालीं दिलेली दुरुस्ती करण्याचे योजिलें आहे.

ज्या कोणास सदहू दुरुस्ती संबंधानें कांहीं हरकती अगर सूचना करावयाच्या असतील त्या त्यांनीं ही नोटीस प्रसिद्ध झाल्याच्या तारखेपासून एक महिन्याच्या आंत खालीं सही करणाराकडेस लेखीं कराव्या. त्या मुदतीनंतर सदरील दुरुस्तीचा अखेर विचार केला जाऊन त्या मंजुराती करीतां वरिष्ठ अधिकारी वर्गाकडे पाठविण्यांत येतील.

दुरुस्ती

(१) नियम ४—६ व्या आणि ७ व्या ओळीतील शद्ब "construct or" गाळून टाकावें.

(!!) नियम १९ मध्यें खालील मजकूर असावा. "१९ जो कोणी नियम ४ मोडील, तो मॅजिष्ट्रेट साहेबापुढें शाबीत झाल्यावर २० रुपया पावेतों दंडास पात्र होईल.

BALARAM.
ता. मार्च } सेक्रेटरी म्युनिसीपल
सन १९१७ } कमेटी आकोला.
नो नं. १२८

नोटीस

रा. रा भाऊराव वा गणतराव पवार रा० देऊळगांव शाकरशा ता० मेहेकर जि० बुलठाणें.

यांसः—

खालीं सही करणार पवार जात मराठे रा० देऊळगांव शाकरशा ता० मेहेकर जि. बुलठाणें याजकडून नोटीस देण्यांत येते कीं मी तुह्मास जें कुलमुखत्यारपत्र दिले होतें ते मी आज तारखेपासून रद्द केलें आहे या पुढें तुह्मी माझे संबंधी कोणाशीच कोणते ही प्रकारची देवघेव करूं नये. केल्यास तिजबद्दल मी जबाबदार नाहीं व योग्य ती तजवीज करणे भाग पडेल. कळावें ता. ३।३।१७

सही
केशवराव नारायणराव द. खु.
नो. नं. १२९

जाहिरात

सर्वत्र लोकांस कळविण्यांत येते कीं भाऊराव वा गणपतराव पवार रा. देऊळगांव साकरशा ता. मेहेकर जि. बुलठाणें यांस मी जे कुलमुखत्यार पत्र दिले होते तें मी आज तारखेपासून रद्द केले आहे तरी आमचे संबंधी त्याच्याशी कोणी देवघेव खरेदी, विक्री, गहाण वगैरे कोणत्याही प्रकारचा व्यवहार केल्यास तो रद्द समजला जाईल. त्याच्याशी कोणी कोणत्याही प्रकार चा व्यवहार करूं नये. कळावें ता. ३ माहे मार्च सन १९१७ इ.

सही
केशवराव नारायणराव रा. देऊळगांव साकरशा ता. मेहकर जि. बुलठाणें.
नो. नं. १३०

FOR A SHORT PERIOD ONLY.
Free.
A BEAUTIFUL LEVER WATCH.
Guaranteed for 2 Years.

Every purchasers of our reliable golden studs and links at Rs. 2-15-0 will be presented with the said watch absolutely free. The golden studs and links and the above watch will be sent in one parcel. Remit early to avoid disappointment.

ONLY FOR A SHORT PERIOD.
good Bargains Rare opportunity

Money Refunded If Not Satisfied.

To avoid disappointment send us a Money order of Re I-15-0 we will send any of the following you require. Orders by V. P. P. will be executed only on receipt of 3 annas stamps which is extra.

GEO. MACFARLANE & Co.,
G T. MADRAS,

One Gents Best lever watch.
One Set of Rolled Gold Studs & Links (Guaranteed for 3 Years.)
One Set of real solid silver studs & Links
One Beautiful rolled gold chain (Guaranteed 3 Years.)
One Pair of Rolled gold Spectacles- (Guaranteed for 3 Years.)
One Best fountain pen fitted with 14ct solid gold Nib.
One Austrian siver Newada Cup.
One self Shaving safety Razor.
One Bottle hair oil (scented) with a nice comb, one looking-glass and a brush

N. N. 103

अगोदर हें वाचा. नंतर निराश व्हा.

प्रारब्धपरीक्षा

फुकट पाठवू.

खालील दोन्ही कामें एकदम मागविणा रास छापील फार्मावर संपूर्ण माहितीसह पत्रिका बक्षीस ह्मणून फुकट करून पाठवूं.

फक्त प्रश्न, वेळ आणि वय व इच्छे- प्रमाणें वाटेल ते ६ प्रश्न स्पष्ट लिहून पाठवीणें उत्तर १ रु. ८४ च व्ही. पी. नें अनुभवशीर पाठवूं. शिवाय जन्मकुंडलीवरून एका सुप्रसिद्ध ग्रंथाधारें आयुष्य असे तों चीं फलें लिहून पाठविल्यास १ रु. ८४ विशेष माहिती पत्रद्वारें उत्तरास ४१ तिकिट पाठवा.

ज्योतिषी द. दामिशास्त्री नं. १०३७
नाशीक

नो. नं ७३

हें पत्र आकोला येथें कैलासवासी खंडेराव बाळाजी फडके यांच्या वऱ्हाडसमाचार छापखान्यांत नारायण खंडेराव फडके यांनीं सदाशिवाश्रमांत छापून प्रसिद्ध केलें.